

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Konkurrence - og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 01-02-2021
SAGSNR.: 2020 - 4113
ID NR.: 716419

hc@kfst.dk + jkk@kfst.dk + kng@em.dk

Høring - over udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden

Ved e-mail af 22. december 2020 har Konkurrence - og Forbrugerstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Lovudkastet har til formål at implementere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/633/EU af 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden (herefter ”UTP-direktivet”) i dansk ret.

Generelle bemærkninger

Som en generel bemærkning gør Advokatrådet opmærksom på, at implementeringen i videst muligt omfang bør tage højde for de grundlæggende danske retstraditioner og dertilhørende retssikkerhedsmæssige garantier. Dette gælder så meget desto mere i det omfang, den med lovudkastet foreslåede linje følges, hvorefter der lægges op til en overimplementering, idet UTP-direktivets forudsætning om asymmetri i størrelsesforholdet mellem leverandøren og køberen på en række punkter fraviges ud fra en afvejning af forskellige hensyn, herunder hensynet til en effektiv konkurrence samt for at undgå unødigt kompleksitet og byrde for virksomhederne.

Håndhævelseskompetencen og reglernes internationale præceptivitet

Med lovudkastets § 7, stk. 1, udpeges Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som håndhævelsesmyndighed i Danmark. Det fremgår videre af lovudkastets § 7, stk. 2, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan træffe afgørelse efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf.

Efter § 8, stk. 1, kan leverandører indgive klager enten til den håndhævende myndighed i den medlemsstat, hvor leverandøren er etableret, eller til den håndhævende myndighed i den medlemsstat, hvor den køber, der formodes at have udøvet en for-

budt handelspraksis, er etableret. Den håndhævende myndighed, som klagen er indgivet til, har kompetence til at håndhæve forbuddene i §§ 3, 4, 5 og 6.

Endvidere følger det af udkastet til § 8, stk. 3, at uanset eventuelle lovvalgsaftaler, som ville finde anvendelse på leveringsaftalen mellem parterne, så er forbuddene i UTP-direktivet overordnede præceptive bestemmelser, som finder anvendelse i enhver situation, der falder inden for disse bestemmelsers anvendelsesområde.

Af udkastet til lovbemærkninger til § 8, stk. 1, og stk. 3, fremgår, at der med stk. 1 statueres territorial kompetence i relation til klager over urimelig handelspraksis, og at der ikke vil være noget til hinder for, at parterne indgår aftale om lovvalg i forhold til aftalen i øvrigt, idet det følger af bemærkningerne til den foreslåede § 8, stk. 3, at forbuddene i UTP-direktivet er overordnede præceptive bestemmelser. Dette indebærer, at uanset eventuelle lovvalgsaftaler, som ellers ville finde anvendelse på leveringsaftalen mellem parterne, så vil parterne ikke kunne aftale sig ud af forbuddene om urimelig handelspraksis i UTP-direktivet. Den overordnede præceptivitet gælder dermed ifølge udkastet til lovbemærkningerne kun i forhold til UTP-direktivets minimumsforbud, og udkastet til lovudkastets §§ 3, 4, 5 og 6, som udgør en udvidelse af direktivets forbud, vil således ikke være omfattet af den overordnede præceptivitet i § 8, stk. 3.

Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at det med formuleringen af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens håndhævelseskompetence i § 7 – hvorefter styrelsen tillægges kompetence til at håndhæve forbuddene i §§ 3, 4, 5 og 6, – ikke fremgår klart, om denne kompetence tillige angår kompetencen til at håndhæve UTP-direktivets minimumsforbud i tilfælde af en klage indgivet til styrelsen af en leverandør, som er etableret i Danmark, men hvor leveringsaftalen i øvrigt ved et gyldigt lovvalg er underlagt en anden medlemsstats lovgivning.

Endvidere bemærker Advokatrådet, at det umiddelbart fremstår i modstrid med principperne i de internationale lovvalgsregler, herunder Haager-konventionen af 1955, Rom-konventionen og Rom I-forordningen, i det omfang en mellem parterne gyldigt vedtaget lovvalgsaftale om valg af en anden medlemsstats lovgivning, som ligeledes overimplementerer UTP-direktivet, ikke anvendes af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i forbindelse med vurdering af en klage indgivet af en leverandør etableret i Danmark.

Det er derfor Advokatrådets opfattelse, at der er behov for en klarlæggelse og præcisering af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kompetence, herunder kompetence til at afgøre klagesager efter en anden medlemsstats regler eller efter UTP-direktivets bestemmelser uden henvisning til den danske overimplementering. Det er endvidere Advokatrådets opfattelse, at der er behov for en præcisering af, om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i forbindelse med en vurdering af en klage eller i forbindelse med initiering af en undersøgelse af egen drift vil foretage en vurdering af det af aftaleparterne foretagne eller det i fravær af en lovvalgsaftale relevante lovgrundlag, med henblik på at fastlægge, det relevante retsgrundlag for vurdering af sagen.

Fortrolighed

Det fremgår af lovudkastets § 10, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter anmodning træffer nødvendige foranstaltninger til passende beskyttelse af en klagers identitet. Af udkastet til lovbemærkningerne fremgår, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen *skal* træffe de fornødne foranstaltninger i forhold til fortrolighed, hvis klageren anmoder herom.

Det fremgår videre, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter den foreslåede § 10, stk. 2, vil kunne undlade at træffe en afgørelse, hvori den fastslår en overtrædelse af loven, hvis en sådan afgørelse – på grund af indklagedes ret til at varetage sine interesser – indebærer en risiko for at afsløre den pågældende klagers identitet eller andre fortrolige oplysninger, som klager har udpeget efter § 10, stk. 1, 2. pkt.

Advokatrådet bemærker, at det ikke fremgår klart af lovbemærkningerne til lovudkastet, om der konkret kan forekomme situationer, hvor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen træffer afgørelse om overtrædelse af loven, uden at indklagede kan gøre sig bekendt med klagers identitet.

Selvom bestemmelsen udgør en implementering af UTP-direktivets artikel 5 og 6, vil en sådan situation efter Advokatrådets opfattelse udgøre en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om en parts adgang til aktindsigt i en klagers identitet, medmindre hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter gør hemmeligholdelse påkrævet.

Efter Advokatrådets opfattelse bør det af retssikkerhedsmæssige årsager præciseres i lovbemærkningerne, hvis implementeringen af UTP-direktivet på dette punkt skønnes at nødvendiggøre en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens beføjelser

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er efter kapitel 4 i udkastet til lovforslag tillagt en række beføjelser, der i væsentligt omfang svarer til de beføjelser, som styrelsen (aktuelt) er tillagt i medfør af konkurrenceloven.

Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at det bør præciseres, hvorvidt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens beføjelser alene vedrører overtrædelser og undersøgelser af overtrædelser af den danske implementeringslov, eller om disse også angår overtrædelser og undersøgelser heraf i forhold til UTP-direktivets minimumsforbud og andre medlemsstaters lovgivning, som eventuelt overimplementerer direktivets regler. Der henvises i den forbindelse til det ovenfor anførte i forhold til håndhævelseskompetencen og reglernes internationale præceptivitet.

For så vidt angår Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens beføjelser i forhold til indsamling af dataindhold fra elektroniske medier efter lovudkastets § 12, stk. 4 (spejling), bemærker Advokatrådet, at det fremgår af lovbemærkningerne til bestemmel-

sen, at den, der er genstand for kontrolundersøgelsen, kan kræve, at denne selv eller en af denne udpeget repræsentant overværer, at de indsamlede data gøres tilgængelige for læsning, og at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gennemgår det indsamlede materiale.

Det er Advokatrådets opfattelse, at der bør stilles strenge krav til iagttagelsen af advokat-klientprivilegiet i forbindelse med tilgængeliggørelsen af spejlet materiale for læsning, idet dette privilegium er en grundlæggende retssikkerhedsmæssig garanti i den danske retstradition, som ligeledes kommer til udtryk i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og EU's chartre om grundlæggende rettigheder.

Dette indebærer efter Advokatrådets opfattelse, at det bør præciseres i lovbemærkningerne, at enhver kommunikation mellem den undersøgte part og dennes advokat, som angår eller står i forbindelse med genstanden for undersøgelsen, ikke kan gøres tilgængelig for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen uden samtykke fra den undersøgte part eller uden en forudgående prøvelse ved domstolene.

Advokatrådet bemærker endvidere, at i forhold til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens adgang til videregivelse af fortrolige oplysninger til andre medlemsstats håndhævende myndigheder bør det præciseres i lovbemærkningerne, at en sådan videregivelse alene kan ske under behørig iagttagelse af advokat-klientprivilegiet i forbindelse med tilgængeliggørelsen for den pågældende medlemsstats myndighed.

Afslutningsvist bemærker Advokatrådet i relation til lovudkastets § 14 og straffebestemmelsen i § 19, at som disse er formuleret, er det efter Advokatrådets opfattelse alene overtrædelser af lovens §§ 3, 4, 5 og 6, som kan gøres til genstand for påbud, henholdsvis straf. Dette indebærer efter Advokatrådets opfattelse, at et forhold, som ikke falder inden for den danske implementeringslov, herunder fordi denne ifølge en gyldig lovvalgsaftale er undergivet en anden medlemsstats lovgivning, ikke kan gøres til genstand for et påbud, henholdsvis strafsanktioneres.

Særligt for så vidt angår straffebestemmelsen i § 19, bør tilregnelskravet efter Advokatrådets opfattelse endvidere præciseres direkte i lovteksten, idet Advokatrådet i den forbindelse henleder opmærksomheden på, at strafsanktionering af simple uagtsomme overtrædelser alene bør muliggøres i de tilfælde, hvor det er strengt nødvendige med henblik på korrekt implementering af UTP-direktivets bestemmelser.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
generalsekretær

Fælles høringssvar over forslag til lov om urimelig handelspraksis

Direktiv om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden; (EU) 2019/633

I arbejdet med implementeringen af EU direktiv 2019/633 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden, har medunderskrivende organisationer i en bred alliance arbejdet for at sikre, at reglerne implementeres i dansk lov uden en størrelsesbetinget differentiering: 'ens regler for alle'. Med dette høringssvar ønsker medunderskrivende organisationer, at komme med en række overordnede bemærkninger til regeringens lovudkast med henblik på at sikre effektive regler og håndhævelse af disse i Danmark.

Flere af de underskrivende organisationer indsender egne uddybende høringssvar, som for den enkelte organisation går forud for de principielle og generelle punkter i dette fælles høringssvar.

Aftalelighed er en forudsætning for fair og effektiv konkurrence – dog bakker alliancen op om regeringens kompromis.

For at konkurrencen i fødevarerforsyningskæden skal være fair og effektiv, SKAL der være aftalelighed. En minimumsimplementering af direktivet ville ikke sikre aftalelighed mellem konkurrerende virksomheder. Tværtimod ville minimumsimplementeringen skævvride den horisontale konkurrence i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Når én virksomhed må tilbyde eksempelvis at overtage risiko for svind efter levering, 100 dages kredit og betalinger, som ikke er relateret til salg, alt imens denne virksomheds direkte konkurrent kun må tilbyde 30 dages kredit, ikke må dække svind opstået efter levering, og ikke må tilbyde betalinger, som ikke er relateret til salg, så er det en meget alvorlig skævvridning af konkurrencen. Derfor er aftalelighed en forudsætning for effektiv konkurrence.

Alliancen har arbejdet for ens og lige regler for alle på markedet, siden EU vedtog UTP-direktivet. Alliancen har arbejdet ud fra én altoverskyggende betragtning, nemlig at en inddeling af et marked i størrelsesbetinget regulering vil skade det danske marked:

- Skævvridning af konkurrence til skade for forbruger og samfund.
- Små virksomheder stilles dårligere end de største i forhandlingssituationer.
- Store byrder ved administrative omkostninger drevet af to forskellige regelsæt og en kompleks størrelsesmodel.
- Størrelsesbetinget regulering er baseret på en opgørelsesmetode, som rammer tilfældigt.

Alliancens medlemmer mener fortsat, at fuld aftalelighed er den rigtige løsning. Vi erkender imidlertid, at regeringens lovforslag bevæger sig langt i forhold til at begrænse ovenstående skadelige konsekvenser, der ville følge af en minimumsimplementering. Det fremlagte lovforslag er således et fornuftigt udgangspunkt for en fremtidig regulering af de urimelige handelspraksisser, som vores medlemsvirksomheder i stigende omfang presses af. For alliancen er det positivt, at lovforslaget rummer store forbedringer i forhold til minimumsimplementeringen.

Eneste tilbageværende skævhed i lovforslaget er betalingsbetingelser, når der handles med letfordærlige fødevarer, hvor sælgere større end 350 mio. euro må tilbyde 60 dages kredit til kunderne, mens sælgere

under 350 mio. euro 'kun' må tilbyde 30 dages kredit. Dette er en betydelig skævhed i forhandlingssituationen.

Alliancen bakker med dette forbehold op om regeringens lovforslag, fordi lovforslaget har rykket sig langt mod aftalelighed, og fordi vi foretrækker en model, der har bredest mulig forankring i branchen hos både købere og sælgere.

Dansk lov skal gælde i Danmark. Det er afgørende for lovens effekt og virkning, at den gøres internationalt præceptiv.

Det er afgørende for lovens virkning, at de danske regler ikke kan fraviges ved at aftale andet lovvalg i aftaler. Samhandelsaftaler med virkning i Danmark skal være underkastet danske regler om UTP, ellers risikeres at lovens formål bliver undermineret. Det er afgørende at få dette præciseret i lovforslaget ved at gøre de danske regler internationalt præceptive.

I lovforslagets § 8, stk. 3 gøres direktivets minimumsbestemmelser præceptive. Det betyder, at hvis en virksomhed ikke ville have været beskyttet af direktivets størrelsesmodel, kunne denne med en kunde aftale andet lovvalg, modsat en mindre, konkurrerende virksomhed, som ikke ville kunne afvige fra de danske regler ved lovvalg. Dette skaber en betydende risiko for, at den skævvridning af konkurrencen, som vi i alliancen har kæmpet imod, reelt vil være gældende.

Det anbefales derfor, at lovforslagets §8, stk. 3, gør det danske lovforslags bestemmelser i §§3-6 overordnet præceptive. Dette kan gøres inden for Romkonventionens bestemmelser, og eksempler i dansk ret på dette er at finde i handelsagentloven og søloven.

Afgørende at sikre en effektiv og smidig håndhævelsesmyndighed.

Håndhævelsesmyndigheden skal effektivt og dynamisk sikre lovens overholdelse og dermed lovens formål om bedre samhandelspraksis i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Vi mener derfor, at håndhævelsesmyndigheden ikke blot skal fungere som klageinstans, men aktivt sørge for, at lovens formål gennemføres – også gennem konfliktløsning som ikke nødvendigvis leder til påbud, bøder og offentliggørelse.

Alliancen foreslår, at håndhævelsesmyndigheden oprettes som et selvstændigt sekretariat med sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

I lovforslagets §7 fremgår det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udpeges som håndhævelsesmyndighed i Danmark. I alliancen mener vi, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kompetencer og ressourcer inden for informationsindsamling, kontrolundersøgelser samt sektor- og markedsundersøgelser er helt centrale i håndhævelsen af loven. Dog ser vi også nogle ulemper i forhold til prioriteringen af sager, sagsbehandlingstider og potentielle interessekonflikter med blandt andet konkurrenceloven.

Derfor bør håndhævelsesmyndigheden etableres som et selvstændigt og uafhængigt sekretariat med egne medarbejdere og egen økonomi med sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Vi foreslår, at et

selvstændigt sekretariat kan bistås af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ved kontrolundersøgelser, og efter behov i forbindelse med analyser, men derudover være uafhængige i sit arbejde.

Derudover foreslår alliancen, at håndhævelsesmyndigheden i loven gives følgende beføjelser og pligter:

- Håndhævelsesmyndigheden bør pålægges at lave årlige markedsundersøgelser af urimelig handelspraksis i samhandel mellem leverandører og købere og på den baggrund identificere konkrete problemer og mål.
- Håndhævelsesmyndigheden bør ikke gives så bred adgang til sagsprioritering, som følger af lovforslagets § 9, stk. 1. Alternativt skal der præciseres transparente og konkrete rammer for sagsprioritering.
- Håndhævelsesmyndigheden bør pålægges at etablere rammerne for uafhængig, fair og økonomisk overkommelig mægling til løsning af konflikter.
- Håndhævelsesmyndigheden bør gives beføjelser til sagsafslutning ved tilsagn.
- Lovbemærkningerne bør fastsætte et vejledende minimumsniveau for bøddestørrelsen.

Centralt for alliancen at alle landbrugs-, føde- og drikkevarer dækkes.

Loven gælder for alle landbrugsprodukter listet i EUF-Traktatens bilag 1, samt alle føde- og drikkevarer forarbejdet til konsum ved hjælp af disse landbrugsprodukter. Denne liste dækker bredt landbrugs-, føde- og drikkevarer, men der er visse produkter, som ikke er omfattet direktivets og lovforslagets definition. Eksempelvis savnes argumenter for, at definitionen af fødevareprodukter ikke dækker mange sukkerfri læskedrikke, modsat deres sukkerholdige varianter, og på ingredienssiden er eksempelvis mælkeproteinet kasein, som bruges blandt andet i produktion af oste og pølser, ikke omfattet.

Derfor er det centralt, at loven, og håndhævelsesmyndighedens positivliste, præciserer, at alle landbrugs-, føde- og drikkevarer er omfattet, og at denne positivliste løbende opdateres.

Dette vil sikre:

- En udtømmende og løbende opdateret definition af lovens anvendelsesområde.
- At uklarheder og misforståelser undgås.
- At parterne undgår øgede administrative byrder i forhold til samhandelsbetingelser og faktureringsprocesser som resultat af flere regelsæt i samme samhandelsrelation.

Direktivet har ikke til formål at regulere interne relationer mellem andelshavere og andelsselskaber.

En unik og vigtig organiseringsform i den danske landbrugs- og fødevareforsyningskæden er andelsselskaber. Andelsselskaber er kendetegnet ved, at mange eksempelvis forbrugerejede dagligvarebutikker eller primærproducenter ejer hhv. deres detaillist- og indkøbsorganisation eller deres produktionsled.

Formålet med direktivet og lovforslaget har ikke været at regulere andelshaver og andelsselskaber. Samhandel mellem andelshaver og andelsselskab er reguleret demokratisk gennem vedtagne vedtægter, og UTP-loven bør ikke utilsigtet være barriere for denne organiseringsform.

Lovforslaget indeholder visse undtagelser for andelshaver og andelsselskaber i §§ 3, 4 og 5. Alliancen foreslår, at undtagelserne i lovforslagets §§ 3 og 4 samt § 5, stk. 1, nr. 5 kommer til at gælde for de øvrige bestemmelser i §§ 3-6. Dette kan ske ved at undtage forholdet mellem andelsselskaber og disses andelshavere i lovforslagets kapitel 1.

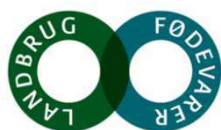
Vigtigt at kreditfacilitering (Supply Chain Finance) ikke rykker ved lovens maksimale betalingsbetingelser i samhandelsaftaler og underliggende fakturaer.

Direktivets og lovens regulering af maksimale betalingsbetingelser er et vigtigt skridt mod mere fair samhandel. Derfor har netop dette emne været centralt i diskussionerne forud for lovforslaget.

En praksis i dele af landbrugs- og fødevareforsyningskæden har været brug af tredjeparter til kreditfacilitering i en model, hvor en underliggende faktura med eksempelvis aftalt 100 dages kredit betales af tredjepart til sælger efter 7 dage mod en 'rente' bestående af en procentdel af fakturaværdien.

Denne kreditfacilitering bør stadig være mulig, men det er centralt for alliancen, at denne kreditfacilitering bliver opfattet som en tillægsydelse, der ikke påvirker de maksimale betalingsfrister.

Derfor er vi meget tilfredse med, at lovens bemærkninger præciserer, at det er betalingsbetingelserne på den underliggende faktura, der skal være i overensstemmelse med lovens maksimale betalingsfrister.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Konkurrence og Forbrugerstyrelsen

Att.: Julie Kragh Kruse

Via -mail: hc@kfst.dk

jkk@kfst.dk

kng@em.dk

Valby, den 28. januar 2021

Vedr.: Høring over forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.

Tak for muligheden for at fremsende evt. bemærkninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udkast til lovforslag om dansk implementering af EU's direktiv 2019/633/EU om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og forsyningskæden, jf. Styrelsens høringsbrev af 22. december 2020.

Bryggeriforeningen er generelt meget tilfreds med udkastet og den valgte implementering.

Bryggeriforeningen skal i det følgende alene kommentere en enkel problemstilling vedrørende den foreslåede afgrænsning af de omfattede landbrugsprodukter og fødevarer, jf. udkastets § 2.

Det fremsendte lovudkast omfatter i udgangspunktet både landbrugsprodukter og fødevarer, herunder visse drikkevarer, men henvisningen til Traktatens (TEUF) Bilag 1 og sammenkædningen til dette for de omfattede fødevarer medfører en for snæver afgrænsning af de omfattede varer, hvorved fx visse drikkevarer ikke omfattes, fx naturlig mineralvand og kildevand uden smag.

Bryggeriforeningen savner argumenter for, hvorfor et bryggeris eller et tapperis kildevand med smag er omfattet, mens kildevand uden smag ikke omfattes. Der er tværtimod vægtige argumenter for, at begge drikkevarer skal være omfattet. – Ikke mindst af hensyn til at sikre lige behandling og lige konkurrencevilkår for leverandører af disse drikkevarer.

Traktatens Bilag 1 omfatter kun visse landbrugsprodukter, og der anvendes en forældet varefortegnelse (Bruxelles-nomenklaturen), hvorved kapitelhenvisninger ikke svarer til dem, der bruges i dag til tarifiering af varer iht. EU's Kombinerede Nomenklatur (KN), der følges af alle medlemslandene og som giver en entydig og ensartet klassificering af varer i hele EU.

For eksempel placeres vin i Kapitel 22.05 og andre gærede drikkevarer (fx cider) i Kapitel 22.07 ifølge Traktatens Bilag I, men i dag placeres vin i KN2204 og cider i KN2206.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Traktatens Bilag I omfatter ikke Kapitel 21, som er diverse produkter fra fødevarerindustrien, men restprodukter fra fødevarerindustrien er omfattet, jf. henvisning til Kapitel 23. I Kapitel 21.00 indgår fx pulverkaffe, citroner, visse krydderier, saucer, visse sammensatte ingredienser og tilberedninger m.m., men også fx inaktiv gær og uspirede bykerner, afskallede og ristede, som kan anvendes af bryggerier til farvning og aromatisering af øl.

Traktatens Bilag I omfatter kun visse drikkevarer, fx vin (22.05 og som i dag er KN2204), andre gærede drikkevarer (22.07 og som i dag er KN2206) og spiritus (22.08 og 22.09 og som i dag er KN2207 og KN 2208), men ikke øl, vand, og læskedrikke. Bryggeriforeningen vil gå ud fra, at Øl (KN2203) omfattes af lovudkastet, fordi øl er et forarbejdet produkt af bl.a. malt (Kapitel 11), og at læskedrikke og vand med smag omfattes pga. indhold af sukker, sirup, aroma og farvestoffer (Kapitel 17.05); mens vand uden smag, som i dag tariferes i KN2201, synes at falde uden for.

Det er nødvendigt med en justering, således at den endelige lov vil omfatte alle landbrugsprodukter og alle fødevarer, herunder omfatte alle drikkevarer, så utilsigtet forskelsbehandling af enkelte varer og leverandører ikke finder sted.

Bryggeriforeningen anbefaler en bred og klar afgrænsning af de landbrugsprodukter og fødevarer, der omfattes af loven, herunder at alle drikkevarer omfattes, hvad enten det er øl, vin, spiritus, cider, juice, most, frugtsaft, læskedrikke, "light produkter", vand med og uden smag m.m.

Bryggeriforeningen kan foreslå to modeller:

Model 1.

Omfattede landbrugsprodukter og fødevarer, herunder drikkevarer, er dem, der fremgår af den Kombinerede Nomenklatur Kapitel 1 – 24 (begge inklusive) og Kapitel 35.

Det vil i praksis være følgende landbrugsprodukter og fødevarer, herunder drikkevarer:

Kapitel 1 Levende dyr	Kapitel 14 Vegetabiliske flettematerialer; vegetabiliske produkter, ikke andetsteds tariferet
Kapitel 2 Kød og spiselige slagtebiprodukter	Kapitel 15 Animalske og vegetabiliske fedtstoffer og olier samt deres spaltningssprodukter; tilberedt spisefedt; animalsk og vegetabilisk voks
Kapitel 3 Fisk og krebsdyr, bløddyr og andre hvirvelløse dyr	Kapitel 16 Tilberedte varer af kød, fisk, krebsdyr, bløddyr eller andre hvirvelløse vanddyr
Kapitel 4 Mælk og mejeriprodukter, fugleæg, naturlig honning; spiselige produkter af animalsk oprindelse, ikke andetsteds tariferet	Kapitel 17 Sukker og sukkervarer
Kapitel 5 Diverse produkter af animalsk oprindelse, ikke andetsteds tariferet	Kapitel 18 Kakao og tilberedte varer deraf
Kapitel 6 Levende træer og andre levende planter; løg, rødder og lign.; afskårne blomster og blade	

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Kapitel 7 Spiselige grøntsager samt visse rødder og rodknolde	Kapitel 19 Tilberedte varer af korn, mel stivelse eller mælk; bagværk
Kapitel 8 Spiselige frugter og nødder; skaller af citrusfrugter og meloner	Kapitel 20 Varer af grøntsager, frugter, nødder eller andre planter og plantedele
Kapitel 9 Kaffe, te, maté og krydderier	Kapitel 21 Diverse produkter fra næringsmiddelindustrien
Kapitel 10 Korn	Kapitel 22 Drikkevarer, ethanol (ethylalkohol) og eddike
Kapitel 11 Mølleriprodukter; malt; stivelse; inulin; hvedegluten	Kapitel 23 Rest- og affaldsprodukter fra næringsmiddelindustrien; tilberedt dyrefoder
Kapitel 12 Olieholdige frø og frugter; diverse andre frø og frugter; planter til industriel og medicinsk brug; halm og foderplanter	Kapitel 24 Tobak og fabrikerede tobakserstatninger
Kapitel 13 Schellak og lign.; karbohydratgummier og naturharpikser samt andre plantesafter og planteekstrakter	Kapitel 35 Proteiner; modificeret stivelse; lim og klister; enzymer

For eksempel indgår produkter fra fødevarerindustrien i afsnit IV, der omfatter Kapitlerne 16 – 24, herunder drikkevarer i Kapitel 22, der er opdelt således:

- KN2201: Vand uden smag (fx naturlig mineralvand og kildevand uden smag)
- KN2202: Vand med smag (fx læskedrikke/"sodavand" og kildevand med smag, fx citrus)
- KN2203: Øl
- KN2204: Vin
- KN2205: Vermouth, hedvin
- KN2206: Andre gærede drikkevarer (fx cider)
- KN2207 og 2208: Spiritus

Ved at bruge den Kombinerede Nomenklatur (Toldtariffen med samme klassifikation) undgås en unødvendig opdeling i hhv. landbrugsprodukter og fødevarer, og det undgås at visse fødevarer falder uden for ved at kæde landbrugsproduktet sammen med fødevaren ("fremstillet heraf").

Med modellen er det muligt på én gang at definere anvendelsesområdet klart og entydigt, og samtidig sikres en fælles referenceramme, da alle EU's medlemslande bruger KN. Desuden opdateres nomenklaturen jævnligt i takt med at nye fødevarer udvikles og tariferes.

Model 2.

Omfattede landbrugsprodukter og fødevarer:

- a) Landbrugsprodukter, der fremgår af Traktatens (TEUF) Bilag I, samt de varer uden for Traktatens Bilag I, der fremgår af Bilag II til Rfo. 510/2014.
- b) Fødevarer og drikkevarer, der er forarbejdet til konsum af de landbrugsprodukter, der fremgår af Traktatens (TEUF) Bilag I, samt de fødevarer og drikkevarer, der fremgår af Bilag I, Tabel 1 og 2, til Rfo. 510/2014.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Med Bilag I til Rfo. 510/2014 omfattes blandt andet kasein i Tabel 1, og både vand med og uden smag samt øl omfattes af Tabel 2.

Med Bilag II til Rfo. 510/2014 inddrages flere landbrugsprodukter (og forarbejdede fødevarer heraf) end dem, der fremgår af Traktatens Bilag I, hvorved "vareudbuddet" bliver mere bredt dækkende.

Bryggeriforeningen vil sammenfattende anbefale model 1, da den vurderes at være mere dækkende, intuitiv let at bruge som en fælles referenceramme, der kendes og bruges i alle EU's lande, og som tilmed løbende opdateres, hvor model 2 med en henvisning til Traktatens Bilag I og en forordning fra 2014 er statisk og vil forudsætte en supplerende dansk positivliste som nævnt i lovudkastets bemærkninger til § 2.

Med venlig hilsen
BRYGGERIFORENINGEN

Knud Loftlund

Erhvervsministeriet

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

29. januar 2021

Sendt pr. e-mail til hc@kfst.dk med kopi til
jkk@kfst.dk og kng@em.dk

Høring af forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden

Coop modtog den 22. december 2020 ovennævnte lovforslag om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden (i det følgende benævnt "Lovforslaget") i høring. Lovforslaget giver anledning til følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Coop er grundlæggende imod overimplementering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/633/EU af 17. april 2019 (i det følgende benævnt "Direktivet"), idet en overimplementering blot vil forstørre de i forvejen store negative konsekvenser, som selv en minimumimplementering af Direktivet vil medføre.

Konsekvenser for Coop-koncernen, de selvstændige brugsforeninger og lokalsamfundene

En minimumimplementering af Direktivet forventes at få betydelige negative økonomiske konsekvenser bl.a. med risiko for butikslukninger og reducerede investeringer til følge, herunder også i forhold til den grønne omstilling.

Konkret for Coop-koncernen, herunder for de 370 lokale selvstændige brugsforeningsejede butikker, vil en minimumimplementering have en samlet negativ effekt på likviditeten på mere end 1 mia. DKK. Dette medfører et ekstremt øget økonomisk pres, som ikke alle selvstændige brugsforeninger nødvendigvis vil være rustet til at klare. I tillæg til de likviditetsmæssige udfordringer vil konsekvensen også være øgede finansieringsomkostninger, hvilket også vil være en stor belastning for Coop og de selvstændige brugsforeninger, idet dagligvarebranchens indtjeningsmarginer generelt set ligger meget lavt og for Coops vedkommende i størrelsesordenen 1-2% af omsætningen.

I relation til de selvstændige brugsforeninger så er de i vid udstrækning beliggende i landdistrikterne og spiller en helt central rolle for bevarelsen af lokalsamfundene på lige fod

med skoler, idrætsfaciliteter og lignende. De selvstændige brugsforeninger har over en årrække været under et stadigt stigende økonomisk pres bl.a. på grund af den demografiske udvikling (flytning fra land til by) samt på grund af øget konkurrence, hvilket har resulteret i et betydeligt antal butikslukninger.

Selv en minimum implementering af Direktivet vil utvivlsomt forværre den økonomiske situation for de selvstændige brugsforeninger væsentligt, og det kan ikke udelukkes, at implementeringen af Direktivet vil føre til yderligere butikslukninger, hvilket vil få alvorlige konsekvenser for de lokalsamfund, som i givet fald vil stå uden en dagligvarebutik. Nærbutikkerne er en afgørende forudsætning for, at lokalområderne er attraktive at bo i og flytte til, og butikslukninger medfører derfor meget ofte accelereret affolkning af lokalsamfundene og faldende huspriser.

Coop er derfor heller ikke enig i udlægningen af, at konsekvenserne for landdistrikterne er positive, jf. Lovforslagets side 45, sidste afsnit, der dermed bør korrigeres.

I lyset af ovenstående er det derfor afgørende, at den danske lovimplementering kommer så tæt på Direktivets indhold som muligt.

Direktivets formål

Direktivet har til formål at beskytte landmænd og små producenter af landbrugs- og fødevarer mod urimelige kontraktvilkår, og dermed sikre fair samhandel i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Rationalet bag dette er at beskytte aktører med en svagere forhandlingsposition mod en urimelig handelspraksis udvist af større og stærkere aktører.

Direktivets formål er derimod ikke at beskytte store multinationale leverandører med en omsætning på mere end 2½ mia. DKK, hvilket Lovforslaget lægger op til i sin nuværende udformning.

Direktivet griber ind i og begrænser aftalefriheden, hvilket vil kunne føre til højere leverandørpriser og dermed også til højere forbrugerpriser, ligesom det vil kunne svække danske virksomheders konkurrenceevne. Det er den pris, som EU-myndighederne har accepteret for at opnå Direktivets formål om at beskytte de små aktører mod de stærkere aktørers urimelige handelspraksisser.

EU-myndighederne er på den anden side også meget opmærksomme på, at dette er uheldige "bivirkninger", og de europæiske konkurrencemyndigheder har derfor også advaret om

risikoen ved at lade virksomheder med en omsætning over 350 mio. EUR blive omfattet af reglerne. Bekymringerne ved overimplementering af Direktivet er ligeledes gentaget af Forbrugerrådet Tænk samt den europæiske forbrugerorganisation BEUC.

På baggrund af ovenstående så er Lovforslagets indhold umiddelbart ikke foreneligt med Direktivets formål, og i lyset af de betydelige negative konsekvenser en overimplementering vil kunne have for den generelle konkurrencesituation i Danmark og for dagligvarebranchen og dermed også for de selvstændige brugsforeninger og lokalsamfundene, så tilsiger dette en tekstnær implementering af Direktivet.

Det vil herefter være naturligt løbende at monitorere effekten af en minimumimplementering af Direktivet over en årrække og efterfølgende foretage eventuelle nødvendige korrektioner. Dette vil være den mest ansvarlige tilgang og også i tråd med Lovforslagets bemærkning om, at det er *"vanskeligt at kvalificere effekterne af den foreslåede regulering"*, jf. Lovforslagets side 17, 2. afsnit. En så indgribende regulering tilsiger også, at man ud fra et forsigtighedsprincip ikke fra dag 1 bør udvide anvendelsesområdet og dermed forstørre de mulige negative konsekvenser.

Det vil således være en forkert rækkefølge at begynde med en overimplementering af Direktivet med risiko for, at overimplementeringen eksempelvis måtte medføre skader på den lokale dagligvarehandel og dermed lokalsamfundene, hvilket man derefter vil skulle forsøge at rette op på.

Fravalg af mindre leverandører

Lovforslaget anfører, at en af de overvejelser, der ligger til grund for Lovforslagets bestemmelse om at lade leverandører med en omsætning på mere end 350 mio. EUR. blive omfattet af reglerne, er, at det fjerner risikoen for, at store købere fravælger mindre leverandører for at undgå at skulle iagttage UTP-reguleringen.

Dette argument er ikke retvisende i forhold til dagligvarebranchen, hvor det er helt afgørende, at sortimentet bliver sat sammen på baggrund af kundernes efterspørgsel. Betalingsvilkår vil således aldrig have indflydelse på vareudbuddet i dagligvarebranchen.

Tendensen i dagligvarehandlen er i øvrigt, at kunderne efterspørger flere og flere lokale varer fra mindre producenter, hvilket dagligvarevirksomhederne er meget opmærksomme på at tilgodese. En minimumimplementering af Direktivet vil ikke komme til at ændre på dette.

Det skal derudover fremhæves, at flere af de største danske dagligvarevirksomheder, med det formål at beskytte de små leverandører, endda har valgt at tilsidesætte de normale betalingsvilkår for i stedet at fremrykke betalingerne.

Administrative byrder

Lovforslaget anfører, at en af de overvejelser, der ligger til grund for at reducere antallet af omsætningskategorier i Lovforslaget, er for at begrænse omfanget af administrative byrder. De administrative byrder omfattet af en minimumimplementering vil imidlertid være meget begrænsede og i al væsentlighed have karakter af engangsomkostninger, hvilket også er bekræftet af Kommissionen.

Det skal ydermere fremhæves, at det udelukkende er køber, der er pligtssubjekt i henhold til UTP-reguleringen, og dermed er det kun køber, der kan blive holdt ansvarlig for overtrædelse af reglerne.

Coop er at betragte som køber (og pligtssubjekt) under UTP-reguleringen, og Coop kan bekræfte, at de administrative byrder forbundet med en minimumimplementering af Direktivet vil være yderst begrænsede og under alle omstændigheder ikke have et omfang, der gør det relevant at inddrage som et kriterie ved vurderingen af, om der vil skulle ske en overimplementering af Direktivet.

Konsekvenser for de danske dagligvarevirksomheders konkurrencesituation

De danske dagligvarevirksomheder, herunder Coop, foretager i langt overvejende grad deres indkøb i Danmark og vil dermed blive omfattet af den danske implementering af Direktivet. Dette indebærer også, at Coop og de selvstændige brugsforeninger, vil blive belastet af en eventuel dansk overimplementering på så godt som alle vores vareindkøb.

For så vidt angår Tyskland så er det den klare forventning, at Tyskland vil foretage en minimumimplementering af Direktivet. Dette indebærer, at de tyske dagligvarevirksomheder, der er til stede i Danmark, qua indkøb under den tyske minimumimplementering, vil have langt lempeligere økonomiske rammevilkår, hvilket vil give dem en betydelig konkurrencefordel set i forhold til de danske dagligvarevirksomheder.

Specifikke bemærkninger

For så vidt angår de specifikke bemærkninger til Lovforslagets enkelte bestemmelser så henvises der til de bemærkninger, som Dansk Erhverv har afgivet, idet Coop generelt set er enig i disse.

Afsluttende bemærkninger

Som redegjort for så er Coop grundlæggende imod overimplementering af Direktivet.

Såfremt man måtte vælge en anden model end en tekstnær implementering af Direktivet, så er det Coops opfattelse, at man bør vælge en model, hvor man udvider beskyttelsen for de små leverandører med en årlig omsætning op til EUR 2 mio., således at de vil skulle modtage betaling hurtigere end foreskrevet i Direktivet – eksempelvis efter 14 dage. Som en del af denne model vil man kunne fjerne Direktivets intervalgrænser, dog under forudsætning af, dels at den øvre grænse på 350 mio. EUR som reguleret i Direktivet fastholdes, dels at det bliver et grundlæggende vilkår, at der kun ydes beskyttelse til leverandører, der har en lavere omsætning end deres købere. Et sådant forslag vil også være i tråd med Direktivets formål. Som tidligere nævnt så er Coop i en sådan model også indstillet på at deltage i udarbejdelsen af et frivilligt kodeks med henblik på at imødegå eventuelle yderligere bekymringer.

Implementeringen af en ovenstående model vil skulle være genstand for en løbende monitorering af dets konsekvenser med henblik på en samlet evaluering og en eventuel tilpasning af reglerne efter 2-3 år.

Hvis det måtte blive besluttet at lade store virksomheder med en årlig omsætning på mere end 350 mio. EUR blive omfattet af reglerne og dermed gå uden for Direktivets formålsområde, så er det Coops opfattelse, at en sådan overimplementering af Direktivet bør skulle balanceres ved at indsætte en minimumsgrænse på 30 dages betalingstid for køb af ikke-letfordærlige varer fra sådanne store virksomheder.

Afslutningsvis skal det understreges, at indholdet af overimplementeringen i Lovforslaget under alle omstændigheder ikke bør udvides yderligere. Konsekvenserne af Lovforslaget vil som skitseret ovenfor have store negative økonomiske konsekvenser Coop og de selvstændige brugsforeninger. Yderligere overimplementering vil kun forstørre problemerne med den konsekvens, at risikoen for lukninger af særligt de selvstændige brugsforeninger bliver forøget, hvilket vil kunne have betydelige negative konsekvenser for de berørte lokalområder / landdistrikter.

Vi står naturligvis til rådighed med kort varsel for at drøfte eller uddybe nærværende høringssvar.

Med venlig hilsen
Coop Danmark A/S

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "M. S. G. Christensen".

Martin S. G. Christensen
Direktør, Jura & Risk

Cathrine Koch Olsen

Fra: Cathrine Koch Olsen
Sendt: 2. februar 2021 16:36
Til: Cathrine Koch Olsen
Emne: SV: Høring over forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer

Fra: Thomas Wenzel Kruse <tk@dkfisk.dk>
Sendt: 1. februar 2021 09:23
Til: Hanne Colberg <hc@kfst.dk>
Cc: Julie Kragh Kruse <JKK@kfst.dk>; Kristian Nybro Grum (EM-DEP) <kng@em.dk>; Line Dalgaard Jensen <ldj@dkfisk.dk>; Kenn Skau Fischer <kfsf@dkfisk.dk>; Ole Lundberg Larsen <oll@dkfisk.dk>
Emne: Høring over forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer

Her følger høringssvar fra Danmarks Fiskeriforening:

Danmarks Fiskeriforening har tidligere fremsendt høringssvar om Kommissionens forslag til direktiv om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden. Danmarks Fiskeriforening PO vil formentligt fortsat kun i begrænset omfang være omfattet af en lov om urimelig handelspraksis mellem de typer af virksomheder, der er omfattet af forslaget. I udgangspunktet er Danmarks Fiskeriforening PO dog positivt stemt for at udvide loven til som udgangspunkt at gælde alle handler mellem virksomheder i Landbrugs- og fødevareforsyningskæden uafhængigt af virksomhedernes omsætning og indbyrdes relative forhandlingsstyrke. Det er med til at sikre ens og stabile konkurrencevilkår i forbindelse med handel med bl.a. fiskeprodukter.

Med venlig hilsen

Thomas Wenzel Kruse

Chefkonsulent
Dansk Fiskeri i Bruxelles

Mobil +45 40 15 47 25
Mail tk@dkfisk.dk

Rue du Luxembourg 47-51 | B2 www.fiskeriforening.dk
1050 Bruxelles, Belgien www.dppo.dk

Denne e-mail og eventuelt vedhæftede filer kan indeholde fortrolig information. E-mailen er kun beregnet for den tilsigtede modtager anført ovenfor og hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du returnere e-mailen til afsenderen og slette den permanent uden at læse, kopiere, videresende eller gemme e-mailen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

26. januar 2021

Sendt til: hc@kfst.dk, jkk@kfst.dk og kng@em.dk

Kopi til: jm@jm.dk

J.nr. 2020-11-0547

Dok.nr. 305294

Sagsbehandler

Anette Borring-Møller

Høring over forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden

1. Ved brev af 22. december 2020 har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast.

Det fremgår af lovforslagets § 17, at:

"I sager og undersøgelser efter denne lov finder reglerne om oplysningspligt og indsigt i artikel 13-15 i databeskyttelsesforordningen ikke anvendelse."

Det fremgår af lovudkastets afsnit 2.6.3.3. om begrænsning af databeskyttelsesretlige regler, at baggrunden for bestemmelsen er, at databeskyttelsesforordningens bestemmelser om oplysningspligt (artikel 13 og 14) samt indsigt i (artikel 15) vil kunne føre til en udhuling af formålet med, at sager og undersøgelser om urimelig handelspraksis undtages fra retten til aktindsigt i medfør af offentlighedsloven.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har anført, at det vil være skadeligt for efterforskningen og for de undersøgte virksomheder, hvis en medarbejder fra én virksomhed i medfør af databeskyttelsesforordningen kan få ret til oplysning om eller indsigt i, hvorvidt der er registreret oplysninger om den pågældende medarbejder i materiale indhentet fra en anden virksomhed, f.eks. ved en kontrolundersøgelse. Herigennem kan medarbejderen og den virksomhed, som den pågældende er ansat i, få indsigt i en anden virksomheds forhold. Det kan samtidig være skadeligt for efterforskningen og for de undersøgte virksomheder.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har anført, at fysiske personer – der ikke er part – ikke på samme måde som virksomheder vil have en interesse i at få oplysninger om eller indsigt i oplysninger om dem selv i sager og undersøgelser efter den foreslåede lov. Det skyldes, at sådanne sager og undersøgelser som udgangspunkt vil dreje sig om virksomheder. Derfor vil Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens behandling ikke have konsekvenser for de registrerede fysiske personer, der måtte være nævnt heri, og som ikke er part i sagen.

Videre har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anført, at sagerne og undersøgelserne primært vil indeholde oplysninger om de ansattes ageren i deres funktion som f.eks. ledere eller medarbejdere hos den undersøgte virksomhed, og at det vil være navne, e-mailadresser og arbejdsrelateret korrespondance, der udgør de oplysninger, som de må forvente vil kunne indgå i en sag mod eller undersøgelse af en virksomhed.

Datatilsynet

Carl Jacobsens Vej 35

2500 Valby

T 3319 3200

dt@datatilsynet.dk

datatilsynet.dk

CVR 11883729

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har desuden anført, at det vil være meget ressourcekrævende at behandle bl.a. anmodninger om indsigt. Det er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, at styrelsen skal anvende ressourcer herpå, når styrelsens sager og undersøgelser som udgangspunkt retter sig mod virksomheder og altså ikke mod fysiske personer, og det samtidig vil være på bekostning af håndhævelsen af den foreslåede lov.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen foreslår på den baggrund, at oplysningspligten og indsichtsretten i databeskyttelsesforordningens artikel 13-15 ikke skal finde anvendelse i sager og undersøgelser efter den foreslåede lov med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 23.

2.1. Datatilsynet bemærker indledningsvis, at databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven også finder anvendelse på oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1.

Datatilsynet bemærker også, at retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 kun giver adgang til oplysninger om egne personoplysninger. Der vil således som udgangspunkt ikke i medfør af artikel 15 være adgang til indsigt i en anden virksomheds forhold.

Derudover skal Datatilsynet henlede opmærksomheden på, at der bl.a. i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, artikel 15, stk. 4, og databeskyttelseslovens § 22 er hjemlet en række undtagelser til oplysningspligten og indsichtsretten.

Efter databeskyttelseslovens § 22, stk. 1 og 2, gælder artikel 13-15 således ikke, hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser eller afgørende hensyn til offentlige interesser, herunder bl.a. forebyggelse eller efterforskning af strafbare handlinger (§ 22, stk. 2, nr. 4), eller kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse i de tilfælde, der er omhandlet i § 22, stk. 2, nr. 1-5 og 7 (§ 22, stk. 1, nr. 8).

2.2. Det er Datatilsynets opfattelse, at det er meget vidtgående helt at afskære de registreredes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 13-15.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 23 er det kun muligt at begrænse rækkevidden af de forpligtelser og rettigheder (bl.a. artikel 13-15), når en sådan begrænsning respekterer det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning.

Efter Datatilsynets opfattelse er det tvivlsomt, om der kan lægges vægt på ressourcehensyn i forbindelse med en begrænsning af registreredes rettigheder i medfør af artikel 23.

Datatilsynet har samtidig noteret sig, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i udkastet til lovforslaget ikke ses at have gjort sig nærmere overvejelser om, i hvilket omfang de eksisterende muligheder for at undtage oplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 4, artikel 14, stk. 5, litra a-d, og databeskyttelseslovens § 22, vil kunne tilgodese behovet for at begrænse rettighederne i databeskyttelsesforordningens artikel 13-15.

Datatilsynet skal derfor henstille, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gør sig nærmere overvejelser herom.

Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen herefter fortsat vurderer, at det er nødvendigt og proportionalt at begrænse de registreredes rettigheder efter forordningens artikel 13-15, er det

Datatilsynets opfattelse, at styrelsen bør overveje, om (undtagelses)bestemmelsen i udkastets § 17 kan præciseres og begrænses til alene at gælde, så længe fortrolighedsbehovene gør sig gældende (medmindre disse fortrolighedsbehov tillige gøre sig gældende efter afslutningen af sagerne og undersøgelserne).

Det er endvidere uklart for Datatilsynet, hvorvidt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i tilstrækkelig grad har overvejet og eventuelt iagttaget databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2, litra a-h – særligt henset til at rettighederne efter artikel 13-15 ønskes fuldstændig afskåret. Datatilsynet henviser i den henseende til Betænkning 1565, hvoraf det fremgår, at:

”I en specifik lov – som eksempelvis helt afskærer indsigtsretten for en bestemt sagstype – vil det være mere nærliggende end i en generel lov, at der i selve lovtæksten fastsættes specifikke bestemmelser vedrørende de hensyn, som følger af artikel 23, stk. 2, litra a-h.

[...]

Der er dog heller ikke ved en specifik lov et krav om, at hensynene i artikel 23, stk. 2, litra a-h, skal fremgå af lovtæksten. Eksempelvis vil det være relevant at håndtere artikel 23, stk. 2, litra d, om garantier for at undgå misbrug, at man i forarbejderne adresserer, hvordan man vil undgå misbrug.”¹

Endelig bemærker Datatilsynet, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i udkastet umiddelbart ikke forholder sig til databeskyttelsesforordningens artikel 12, stk. 4, hvoraf det fremgår, at hvis den dataansvarlige ikke træffer foranstaltninger i anledning af den registreredes anmodning, underretter den dataansvarlige straks og senest en måned efter modtagelsen af anmodningen den registrerede om årsagen hertil og om muligheden for at indgive en klage til en tilsynsmyndighed og indbringe sagen for en retsinstans.

Skulle ovenstående give anledning til spørgsmål, er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen velkommen til at rette henvendelse til Datatilsynet på 33 19 32 00 eller til undertegnede på 29 49 32 86.

Med venlig hilsen

Anette Borring-Møller

¹ Betænkning nr. 1565, Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for danske lovgivning, Del I, bind I, side 402

Erhvervsministeriet
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 København

Sendt pr. e-mail hc@kfst.dk med kopi til
jkk@kfst.dk og kng@em.dk

Den 29. januar 2021

Høring af forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Dansk Erhverv har modtaget ovennævnte forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden ("*Lovforslaget*") i høring, og har følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Lovforslaget har til hensigt at implementere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/633/EU af 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden ("*Direktivet*") i dansk ret.

Direktivet har til formål at beskytte landmænd og små producenter af landbrugs- og fødevarer mod urimelige kontraktvilkår, og dermed sikre fair samhandel i landbrugs- og fødevareforsyningskæden.

Direktivet indeholder en række fornuftige tiltag, som vil give de små og mellemstore virksomheder en række fordele i deres samhandel med store købere, hvilket Dansk Erhverv bakker op om.

Udkastet til Lovforslag lægger dog op til en væsentlig overimplementering, hvor alle fordelene til små producenter og leverandører foreslås udvidet til de store leverandører med mere end EUR 350 mio. i omsætning, hvilket Dansk Erhverv er klar modstander af, da det vil hæmme konkurrencen yderligere end tilsigtet i Direktivet og det i sidste ende vil betyde, at det er de små lokale brugsforeninger og købmænd, samt forbrugerne, der kommer til at betale regningen.

For køberne i fødevareforsyningskæden, fx dagligvarehandlen, restauranter, fødevaregrossister mv. vil der være tale om en permanent nedgang i cash flow og ikke en midlertidig effekt. Likviditet kan kun bruges én gang – og flere penge til de meget store leverandører betyder færre penge til de små og mellemstore leverandører, færre penge til de lokale brugsforeninger og selvstændige købmænd og færre penge til nye investeringer.

Dansk Erhverv vil gerne advare mod at fjerne likviditet fra de danske virksomheder i værdikæden, der tjener mindst, for i stedet at give likviditet til store multinationale virksomheder med højere overskudsgrader. Coronapandemien forstærker kun dette argument.

En bred koalition af organisationer, bestående af bl.a. Forbrugerrådet TÆNK, den europæiske forbrugerorganisation BEUC og Kommissionens direktorat for konkurrence har advaret mod at udstrække direktivets rettigheder til også at omfatte meget store leverandører.

Dansk Erhverv mener derfor, at Direktivet skal minimumsimplementeres.

Dansk Erhverv har noteret sig, at både den nuværende regering og tidligere regeringer har givet udtryk for, at UTP-direktivets anvendelsesområde ikke skal udvides, at EU-lovgivning ikke skal overimplementeres, og at aftalefrihed er et afgørende dansk princip.

Eksempelvis udtalte den tidligere regering i september 2018¹ bl.a. at:

»Regeringen finder, at afgrænsningen af produkter til landbrugs- og fiskerivarer listet i Traktatens bilag I samt forarbejdede produkter heraf til konsum, er passende, ligesom afgrænsningen af virksomheder til små- og mellemstore virksomheder, der sælger varer til større købere, er tilstrækkelig. Regeringen vil arbejde for, at direktivet ikke udbredes til at omfatte yderligere produkter eller flere virksomheder.« (vores understregning)

Specifikt vedrørende principperne for overimplementering har den nuværende regering udtalt², at:

»[...] regeringen har videreført de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering. Det betyder, at ny EU-regulering ikke skal overimplementeres, medmindre væsentlige hensyn taler herfor såsom grønne hensyn eller forbrugerbeskyttelse mv. Vi har fastholdt principperne, fordi vi ønsker, at dansk erhvervsliv skal have gode konkurrencevilkår på det europæiske marked. [...].« (vores understregning)

Der er hverken i Direktivet eller i Lovforslaget nævnt eller henvist grønne hensyn, der kan begrunde en overimplementering. Tilsvarende nævner hverken Direktivet eller Lovforslaget hensynet til forbrugerbeskyttelse som begrundelse for en overimplementering. Forbrugerrådet TÆNK og den europæiske forbrugerorganisation BEUC advarer derimod begge mod en overimplementering af Direktivet, da det vil betyde utilsigtede konsekvenser for konkurrencen, resultere i smalle forbrugerudvalg og højere priser for forbrugere som små og mellemstore virksomheder³.

BEUC skriver bl.a. i en henvendelse til Europa Parlamentet dateret 19. oktober 2018⁴, at:

»The scope of the original Commission proposal has been extended to cover not only small and medium sized food and farming businesses, but also big ones. However, we struggle to understand the justification for granting extra protections to large agri-cooperatives and food companies in their contractual relationships with retailers. Instead of protecting SMEs, the AGRI

¹ Notat til Europaudvalgsmøde d. 7. september 2018 ([https://www.eu.dk/samling/20171/kommissionsforslag/KOM\(2018\)0173/bilag/2/1932764/index.htm](https://www.eu.dk/samling/20171/kommissionsforslag/KOM(2018)0173/bilag/2/1932764/index.htm))

² Folketingets Lovsekretariat - Besvarelse af spørgsmål 463 stillet af Mai Villadsen (EL) den 11. december 2019 (<https://www.ft.dk/samling/20191/spoergsmaal/s463/svar/1619199/2125256.pdf>)

³ Fælles henvendelse fra Forbrugerrådet TÆNK og Dansk Erhverv til Erhvervsministeren, dateret 2. juli 2020

⁴ BEUC brev til Europa-Parlamentet af 19. oktober 2018 re: Unfair Trading Practices - AGRI Committee report harms consumers (https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2018-091_unfair_trading_practices-agri_committee.pdf).

report creates a situation whereby large producers will be able to exercise pressure on operators across the whole supply chain in their own economic interest.

Because of these amendments introduced by the AGRI committee, there is a serious risk that consumers could be prevented from wider choices and better prices. This will weaken the competitive landscape in the food supply chain, at the detriment of consumers and the economy as a whole.«

Hensynet til forbrugerne taler således direkte imod en overimplementering, som den Lovforslaget lægger op til.

For så vidt angår princippet og vigtigheden af aftalefrihed, har Erhvervsminister Simon Kollerup fra Folketingets talerstol den 26. maj 2020 udtalt⁵:

»Desuden mener jeg også, og det er måske lidt mere principielt, at vi skal være varsomme som udgangspunkt med indgreb der begrænser aftalefriheden. Det kan føre til højere priser for små og mellemstore virksomheder, og i sidste ende forbrugerne og svække danske virksomheders konkurrenceevne internationalt. Der vil derfor være meget tungtvejende grunde til eventuelt at gå den vej« (vores understregning).

Det er en bekymring, som Dansk Erhverv deler fuldt ud.

Dansk Erhverv er derfor uforstående overfor, at Lovforslaget lægger op til en overimplementering, der er så åbenlys i strid med både den nuværende regering og tidligere regerings udmeldinger om afgrænsningen af Direktivets anvendelsesområde, principperne for implementering af erhvervsrettet EU-regulering og vigtigheden af at begrænse indgreb i aftalefriheden.

Dansk Erhverv er ikke bekendt med et objektive datagrundlag, der understøtter den overimplementering, som Lovforslaget lægger op til, hvilket også understøttes af Lovforslagets pkt. 2.1.3, hvoraf det fremgår, at det er meget vanskeligt at kvalificere effekterne af den foreslåede regulering.

Dansk Erhverv mener også på den baggrund, at Direktivet bør minimumsimplementeres og suppleres med en løbende monitorering af effekterne af reguleringen. På baggrund af en monitorering vil Regeringen og Folketinget have mulighed for at foretage ændringer på baggrund af "real life" objektive data, indhentet og baseret på danske forhold.

Lovforslaget modarbejder Direktivets formål, fjerner køberbeskyttelsen og ignorer konkurrencemyndighedernes advarsel

Det fremgår af Lovforslagets pkt. 1.1⁶, at Direktivet finder anvendelse på handelspraksis udvist af større aktører over for aktører med en svagere forhandlingsposition, ligesom det fremgår af Direktivets betragtning 14, at *»En øvre grænse bør hindre, at beskyttelse gives til aktører, som ikke er sårbare, eller som er betydeligt mindre sårbare end deres mindre partnere eller konkurrenter.«*

⁵ Dansk Erhverv's afskrift af Simon Kollerup tale ifm. debat i folketinget om B100, d. 26. maj 2020 (5:12:33) (<https://www.ft.dk/aktuelt/webtv/video/20191/salen/116.aspx?as=1#player>) ("Simon Kollerup tale ifm. B100 d.26. maj 2020")

⁶ Lovforslaget side 12, afsnit 2.

Erhvervsministeren har tillige fremhævet dette særlige formål med Direktivet flere gange, bl.a. i Erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 491, dateret 7. september 2020⁷, hvoraf det fremgår at:

»Det skal i den forbindelse bemærkes, at formålet med direktivet ikke er at give lige vilkår til alle uanset størrelse, men at yde en særlig beskyttelse til aktører, der befinder sig i situationer med begrænset forhandlingsstyrke, og hvor der er risiko for, at de udsættes for urimelig handelspraksis«.

Ovennævnte er fuldt ud i overensstemmelse med definitionen på en urimelig handelspraksis – en såkaldt “UTP” – der ifølge Kommissionens effektanalyse⁸ og Kommissionens Green Paper⁹ er en handelspraksis der *»grossly deviate from good commercial conduct and are contrary to good faith and fair dealing and which are typically imposed in a situation of imbalance by a stronger party on a weaker one.«*¹⁰ (vores understregning)

Dansk Erhverv forstår EU's ønske og formål med Direktivet, om at beskytte små og svagere aktører mod urimelig handelspraksis udvist af større aktører. Det er et ønske, som Dansk Erhverv fuldt ud respekterer og støtter.

Den overimplementering Lovforslaget lægger op til tilsidesætter tillige det hensyn som Direktivet tager til mindre købere. Som det fremgår af Lovforslaget¹¹ og Direktivets betragtning 14, så har bl.a. Direktivets øvre grænse ikke kun til formål at beskytte mindre leverandører, men også at forhindre at beskyttelse gives til aktører *»som er betydeligt mindre sårbare end deres mindre partnere eller konkurrenter«*¹².

Direktivet indeholder dermed også en beskyttelse af køberne, idet Direktivet som del af dets formål har til opgave at sikre, at større leverandører ikke beskyttes på bekostning af deres mindre købere. Det faktum, at købere også kan være den svage part i forhandlingen, er fuldstændig tilsidesat i Lovforslaget. Købere kan være mange andre end dagligvarehandelen, som fx restauranter, barer og bagere, eller andre led i fødevareforsyningskæden, som fx producenter, grossister og importører.

Det fremgår videre af Lovforslaget¹³, at et andet formål med Direktivet er at forhindre, at der forekommer urimelig handelspraksis, som sætter de beskyttede aktørers indtjening og margener under pres, hvilket kan føre til en u hensigtsmæssig fordeling af ressourcerne og ende med at sætte ellers levedygtige og konkurrencedygtige aktører ud af spil. *»Lovforslaget skal derfor sikre, at*

⁷ Besvarelse af spørgsmål 491 alm. del stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 26. august 2020 efter ønske fra Anni Matthiesen (V) (link: <https://www.ft.dk/samling/20191/almDEL/ERU/SPM/491/SVAR/1687539/2241099/index.htm>) (“Svar på ERU alm. del spørgsmål 491”)

⁸ Kommissionens Effektanalyse (SWD(2018) 92 final (Commission Impact Assessment - Initiative to improve the food supply chain (unfair trading practices)) (link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0092&from=EN>) (“Kommissionens Effektanalyse”)

⁹ European Commission, 2013, Green paper on unfair trading practices in the Business-to-Business Food and Non-food Supply Chain in Europe

¹⁰ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor. Annex H: Economic Impact of Unfair Trading Practices Regulation in the Food Supply Chain (DG Competition), side 262.

¹¹ Lovforslagets pkt. 1.1., side 12, afsnit 2.

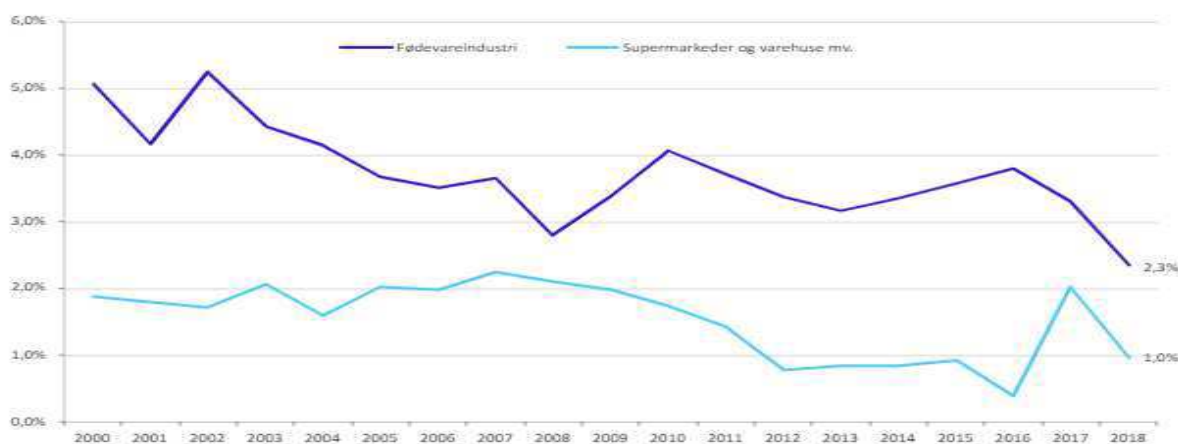
¹² Se citat ovenfor side 1 og Direktivets betragtning 14.

¹³ Lovforslagets pkt. 1.1, side 12, afsnit 3.

disse aktører er i stand til at konkurrere på rimelige vilkår og derved bidrage til at øge landbrugs- og fødevarerforsyningskædens generelle effektivitet.»

Det er et hensyn Dansk Erhverv kan støtte, da aktørens mulighed for at tjene penge, fx udtrykt ved virksomhedernes overskudsgrad, er afgørende for virksomhedens overlevelse.

På baggrund af data fra Danmarks Statistik, har Dansk Erhverv beregnet overskudsgrader for hhv. den danske fødevarerindustri og for danske supermarkeder/varehuse.

Kilde: Dansk Erhverv på baggrund af data fra Danmarks Statistik tabel REGN1 og REGN5.

Anm.: Overskudsgraden er regnet som ordinært resultat divideret med omsætning og andre driftsindtægter. Danmark Statistik offentliggør ikke tal for mejeri. Derfor kan tal herfor ikke aflæses i ovenstående figur.

Tallene viser samme tendens som fremgår af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens 2014 analyse om "Fremtidens detailhandel"¹⁴, hvor en beregning af overskudsgraden for så vidt angår dagligvarehandlen viser, at overskudsgraden i fødevarerindustrien er betydelige højere end overskudsgraden i supermarkeder og varehuse, og endda også væsentlig højere end detailhandlen generelt¹⁵. Tidligere beregninger af overskudsgraden for de helt store multinationale fødevarerproducenter, viser endvidere overskudsgrader på mellem 13- 37,5 pct.¹⁶, hvilket er betydelig højere end noget vi ser i Danmark.

Ingen med kendskab til fødevarerbranchen, kan reelt være i tvivl om, hvilke segmenter i fødevarerforsyningskæden, der tjener penge og hvem der har de største overskudsgrader. Det er ikke landmanden og de små- og mellemstore leverandører, men det er bestemt heller ikke supermarkederne, restauranterne, cafeerne eller bagerne.

Dansk Erhverv er endvidere stærkt kritisk overfor, at Lovforslaget uden begrundelse eller dokumentation, tilsidesætter de europæiske konkurrencemyndigheders advarsel om risikoen ved at

¹⁴ Fremtidens detailhandel - Konkurrence- og Forbrugeranalyse 01 – 2014 (Link: <https://www.kfst.dk/media/2829/20140410-analyse-fremtidens-detailhandel.pdf>) ("Fremtidens Detailhandel").

¹⁵ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor. Afsnit 3.6, side 39-40, særligt figur 3.4 (overskudsgrader i leverandørledet) og figur 3.5 Overskudsgrad i dagligvarehandlen.

lade Direktivets beskyttelsesregler omfatte de helt store leverandører, særligt når det af Lovforslaget fremgår at »*der er tale om regulering, som påvirker forhold, der kan anses som værende konkurrenceparametre, fx fastsættelse af maksimale betalingsfrister. Erhvervsministeriet vurderer på den baggrund, at det vil være relevant for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen at påtage sig håndhævelsen af direktivet.*«¹⁷

EU valgte med fuldt overlæg og efter mere end 8 års arbejde med direktivet, interessentinddragelser, , behandling af diverse ændringsforslag, samt udarbejdelse af specifikke beregninger og analyser, *ikke* at lade Direktivets beskyttelse omfatte de helt store leverandører, bl.a. på grund af deres størrelse, men også på grund af risikoen for u hensigtsmæssige konkurrencepåvirkninger som følge af de store leverandørers forøgede forhandlingskraft.

Det fremgår således direkte af de europæiske konkurrencemyndigheders konklusioner som inkluderet i Kommissionens effektanalyse¹⁸, at en udvidelse af Direktivets beskyttelsesregler til også at omfatte store multinationale leverandører (specifikt mærkevareleverandører), kan mindske det pres, som køberne kan lægge på store leverandører for at reducere deres avancer, samt medføre betydelige markedsforstyrrelser og højere forbrugerpriser.

De europæiske konkurrencemyndigheder skriver bl.a. i dets konklusioner inkluderet i Kommissionens effektanalyse¹⁹, at:

»Moreover, there can be unintended negative consequences of regulating practices in the food supply chain. This concerns notably regulating the trading relationships between (mostly brand) manufacturers holding a significant share of the market of the sales of food products in a particular product category in a given Member State (hereafter designated in a simplified way as "large manufacturers") and their "large customers" (e.g. modern retailers holding a significant share of the food retail sales in a given Member State). Regulating commercial transactions between such large players could reduce the pressure that large customers can exert on large manufacturers to reduce their margins and imply significant market disturbance because of their broad impact on the market and, ultimately, on consumer prices.«²⁰ (vores understregning)

Tilsvarende advarsel fremgår af de europæiske konkurrencemyndigheders hjemmeside²¹ hvor det vedr. Konkurrencereglernes anvendelse på landbrug og fødevarer og med henvisning til Direktivet bl.a. fremgår at:

»It is important to emphasise that in line with the Commission Impact Assessment, the directive avoids [...] protecting large processors and (brand) manufacturers through UTP regulations.

¹⁷ Lovforslagets pkt. 2.3.3.1, side 23, 4. afsnit

¹⁸ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor. Annex H: Economic Impact of Unfair Trading Practices Regulation in the Food Supply Chain (DG Competition)

¹⁹ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor. Annex H: Economic Impact of Unfair Trading Practices Regulation in the Food Supply Chain (DG Competition)

²⁰ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor. Annex H: Economic Impact of Unfair Trading Practices Regulation in the Food Supply Chain (DG Competition) side 262.

²¹ Link: European Commission - Competition (europa.eu)

This would not at all benefit farmers and risk reinforcing their bargaining power and may result in negative effects for consumers (higher prices and a reduction of consumption overall)«.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen nåede i 2014 frem til samme resultat i dets analyse om ”Fremtiden detailhandel”²², hvoraf det bl.a. fremgår at:

»Den høje koncentration blandt dagligvarekæderne sammen med dagligvarekædernes brug af private label-produkter og udenlandske produkter betyder, at dagligvarekæderne har en vis forhandlingsstyrke overfor leverandørerne. Forhandlingsstyrken kan dagligvarekæderne bruge til at opnå gunstige betingelser, såsom lavere priser, bedre betalingsbetingelser, bedre leveringsbetingelser m.m. Hvis dagligvarekæderne opnår lave priser fra leverandørerne, kan det komme forbrugerne til gode i form af lavere priser i butikkerne. Den store forhandlingsstyrke kan desuden være med til at modvirke mulige negative konsekvenser af en høj koncentration i leverandørledet.«²³ (vores understregning)

»En regulering af samhandlen kan give de mindre leverandører lettere adgang til dagligvarekædernes hylde. Men en regulering af samhandlen kan også skade dagligvarekædernes forhandlingsstyrke, og dermed begrænse mulighederne for at opnå lavere priser i forhandlingerne med leverandørerne. Det kan i sidste ende skade forbrugerne.«²⁴ (vores understregning)

De europæiske konkurrencemyndigheder skriver ydermere i dets konklusioner inkluderet i Kommissionens effektanalyse²⁵, at:

»Besides, it is not obvious that farmers or other parties higher up in the supply chain would benefit from a regulation of UTPs that would give large processors or manufacturers greater margins. A large manufacturer that would leverage a regulation of UTPs to pressurize the retailers to increase prices at which retailers buy from the manufacturer has no obligation or incentives and is unlikely to share with its own suppliers the extra benefits it would obtain from such regulation.«²⁶ (vores understregning)

Lovforslaget er således ingen garanti for, at en regulering som giver fordele for de store leverandører, kommer de mindre producenter og leverandører til gode.

²² Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor.

²³ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor. Afsnit 1.1, side 6-7.

²⁴ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor. Afsnit 1.1, side 6-7 – gentaget i afsnit 3.7, side 43-44.

²⁵ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor. Annex H: Economic Impact of Unfair Trading Practices Regulation in the Food Supply Chain (DG Competition)

²⁶ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor. Annex H: Economic Impact of Unfair Trading Practices Regulation in the Food Supply Chain (DG Competition) side 262-263.

At styrkeforholdet mellem særligt leverandører og dagligvarehandlen ydermere er vigtigt for konkurrencen i hele fødevarerforsyningskæden og for forbrugerpriser, fremhæves bl.a. i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens 2014 analyse "Fremtidens detailhandel"²⁷, hvor der bl.a. står:

»I de tilfælde, hvor der er en høj koncentration blandt leverandørerne, som det eksempelvis gælder for flere basisvarer, kan en høj forhandlingsstyrke blandt dagligvarekæderne modvirke mulige negative konsekvenser af en høj koncentration i leverandørleddet. [...] I de fleste varekategorier findes der typisk én eller få stærke mærkevarer, som forbrugerne nødt vil undvære, hvilket giver de leverandører, der producerer dem, en stærkere forhandlingsposition end de øvrige leverandører.«²⁸ (vores understregning)

Faktum er, at det ikke er muligt at konkurrenceneutralisere en konkurrenceforvridning ved at skabe en anden. Det eneste, det vil gøre, er at skabe ny konkurrenceforvridning.

Risikoen for fravalg af de små

Dansk Erhverv er kritisk overfor bemærkningen i Lovforslaget²⁹ om, at en minimumsimplementering af Direktivet vil resultere i, at købere vil spekulere i udelukkende at handle med leverandører inden for samme eller større omsætningskategori for dermed at undgå at skulle iagttage skærpede regler for deres samhandel.

Bemærkningen fremstår som den primære begrundelse for, at Lovforslaget udvides til også at omfatte de helt store leverandører.

Fortalerne³⁰ for at de store leverandører med over EUR 350 mio. i omsætning skal omfattes af den beskyttelse, som var tiltænkt de mindre, er de organisationer i Danmark, som repræsenterer store producenter og leverandører, som bl.a. har en lang række "must carry-produkter" (dvs. produkter, som ingen køber kan undslå sig at have i sortiment), betydelig markedskraft, samt duopol- eller monopollignende status i Danmark.

Dansk Erhverv efterlyser dokumentation for at forholdene i Danmark skulle være anderledes end i andre EU-lande, da den er i strid med bl.a. anbefalingen fra de europæiske konkurrencemyndigheder.

Dansk Erhverv er uenig i påstanden om, at køberne vil fravælge de små og mindre til fordel for de store, fordi de store kan give længere betalingsbetingelser³¹. Vi lægger til grund at påstanden baseres på en fejlagtige antagelse af, at produktsortimentet i fx dagligvarehandlen udelukkende sammensættes efter betalingsfristerne længde.

²⁷ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor.

²⁸ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor. Afsnit 3.4, side 30ff

²⁹ Lovforslagets pkt. 2.1.3, side 16, afsnit 7.

³⁰ Mærkevarerleverandørforeningen ("MLDK"), DI Fødevarer Landbrug- og Fødevarer ("L&F")

³¹ <https://www.altinget.dk/foedevarer/artikel/samlet-foedevarerbranche-aftalelighed-er-forudsætning-for-sund-konkurrence>

Varesortiment i eksempelvis dagligvarebutikker er dikteret af forbrugerpræferencer³², og ikke betalingsbetingelser, og det vil det også være i fremtiden. Det er bl.a. grunden til, at man som forbruger kan opleve, at der er forskel på udvalget af varer i et supermarked i Frederikshavn og et tilsvarende supermarked på Østerbro.

Dagligvarehandlen har en interesse i at have produkter fra små, lokale og specialproducenter på hylderne, der sammen med andre varer, kan differentiere butikkerne fra hinanden - og som forbrugerne efterspørger. Med den globale tendens mod "lokal shopping" og "støt lokalt" er der ikke noget der tyder på, at dette vil ændre sig fremover. Både dagligvarekæder og andre købere i fødevarekæden har aftaler med små, lokale og special producenter og leverandører³³, og der er en forventning om, at der også i de kommende år vil blive en øget efterspørgsel på sådanne varer.

Den nuværende coronapandemi har vist, at flere dagligvarekæder konkret har hjulpet deres små leverandører³⁴ – og det er uden form for lovindgreb.

En række mindre leverandører har allerede i dag betalingsfrister på under 30/60 dage³⁵. For dem vil den kommende regulering ikke medføre ændringer og der er derfor heller ikke nogen grund til at tro, at en kommende regulering vil skabe en situation, hvor købere, der i dag allerede betaler deres mindre leverandører indenfor 30/60 dage, vil fravælge disse mindre leverandører, til fordel for større leverandører.

Det bør bemærkes, at betalingsfrister på 30/60 dage kan begrænse – eller i værste fald fjerne – incitamentet til at tilbyde supply chain finance, som i dag sikrer en lang række leverandører hurtigt betaling, fx efter 5-10 dage. Dvs. Lovforslaget kan reelt betyde, at nogle leverandører vil opleve at få de facto betaling senere end de gør i dag, selvom samhandelsaftalen i dag kan indeholde en betalingsfrist på fx 90 dage³⁶.

Det er allerede i dag muligt for en stor leverandør, der har en reel bekymring for dennes mindre konkurrenter, ensidigt at vælge ikke at give længere betalingsfrister end fx 60 dage. Det kan fx iværksættes som et CSR-tiltag der kan offentliggøres på leverandørens hjemmeside og i dennes årsrapport. Det er der ikke brug for særskilt lovgivning til.

Lovforslaget kan risikere at skabe præcis den situation lovgiver forsøger at undgå – nemlig den, at de små bliver fravalgt. Accepteres præmissen om, at små- og mellemstore leverandører vil blive fravalgt af køberne, må man samtidig acceptere præmissen om, at samme situation vil gøre sig gældende i forholdet til udenlandske købere. Der vil derfor være en større risiko for at danske leverandører vil blive fravalgt af udenlandske købere.

³² Som bl.a. beskrevet i Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor. Afsnit 3.3, side 27.

³³ Se bl.a. <https://ansvarlighed.coop.dk/bedre-varer/raavarer-med-saerligt-fokus/fisk-og-skaldyr/> og Salling Group fremrykker betalinger til små leverandører | Dagligvarehandlen

³⁴ Se bl.a. Salling Group fremrykker betalinger til små leverandører | Dagligvarehandlen, <https://finans.dk/erhverv/ECE12023057/dagligvaregigant-fremrykker-betaling-for-500-mio-kr-til-leverandorer/?ctxref=ext>, Krisehjælp: Salling Group betaler små leverandører på ugebasis i april | Dagligvarehandlen, <https://borsen.dk/nyheder/generelt/per-bank-vil-straksbetale-regninger-for-600-mio-kr-til-salling-groups-mindste-leverandorer-det-er-jo-cash-der-lukker-virksomheder-og-nu-kan-de-ikke-faa-solgt-deres-varer>.

³⁵ For generelle betalingsfrister se bl.a. Intrum: European Payment Report 2019 og DI analyse: Kortlægning af betalingsfrister i erhvervslivet, april 2019.

³⁶ Se mere nedenfor under de specifikke bemærkninger til § 5, stk. 1, nr. 3.

En overimplementering, som den Lovforslaget lægger op til, vil således betyde, at en mellemstor dansk leverandør, der ønsker at sælge til en mindre eller tilsvarende størrelse udenlandsk køber, kan risikere at blive fravalgt til fordel for en anden EU-leverandør, fordi den udenlandske køber ikke ønsker at blive omfattet af de skærpede danske regler.

De fleste helt store leverandører vil have mulighed for at minimere ”risikoen for fravalg” idet de i stedet kan lade aftalen med den udenlandske køber indgå – ikke med deres danske salgsselskab – men med et af den helt store leverandørs salgsselskaber i udlandet. De små leverandører har oftest ikke denne mulighed

Accepteres præmissen om fravalg, vil den overimplementering som Lovforslaget lægger op til, derfor resultere i, at det er de små- og mellemstore leverandører der kommer til at bære risikoen for at blive fravalgt af udenlandske købere, mens de helt store leverandører får alle Direktivets fordele uden nogle risici.

Det bør her bemærkes, at en af Danmarks helt store samhandels partnere, Tyskland, lægger op til en minimumsimplementering af Direktivets anvendelsesområde.

Dansk Erhverv fastholder, at de store leverandørers bekymring for købernes fravalg af de små leverandører er udokumenteret og kunne opfattes, som at leverandørerne ser det som en mulighed for at opnå bedre vilkår i forbindelse med implementeringen af Direktivet.

Hvem skal betale for de store leverandørers privilegier?

Dansk Erhverv frygter og forudser, at det vil være alle andre aktører i fødevareforsyningskæden - herunder de små lokale brugsforeninger og købmænd, restauranterne, cafeerne, bagerne, samt i sidste ende forbrugerne – der kommer til at betale regningen for, at Lovforslaget udvider Direktivets rettigheder til at omfatte de helt store leverandører.

Lovforslaget tager ikke højde for den situation, at det meget ofte er køberen, der er den mindre part i samhandelsforholdet, og at det også langt fra altid er dagligvarehandelen, som er køberen. Køberne kan også være fx restauranter, barer og bagere, eller andre led i fødevareforsyningskæden, som fx producenter, grossister og importører.

Ydermere overser Lovforslaget det faktum, at likviditet – ligesom forbrugernes husholdningsbudget – kun kan bruges én gang. For dagligvarehandlen og andre købere betyder flere penge til de meget store leverandører færre penge til de små- og mellemstore leverandører, færre penge til de lokale brugsforeninger og selvstændige købmænd, færre penge til nye investeringer og grøn omstilling, samt færre penge til de medarbejdere. For de allerede pressede restauranter, hoteller og barer, kan en nedgang i likviditet reelt resultere i lukning.

Det bør ikke være hensigten med dansk lovgivning at fjerne likviditet fra de danske virksomheder, der tjener mindst, for i stedet at give likviditet til de helst store multinationale leverandører, der allerede har betydeligere højere overskudsgrader end deres købere.

At dagligvarehandlens forhandlingsposition ikke har skadet leverandørernes indtjening, at leverandørerne faktisk har en væsentlig større overskudsgrad end dagligvarehandlen, samt at de besparelser dagligvarehandlen opnår meget ofte sendes videre til forbrugerne, er blandt konklusionerne i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens 2014 analyse "Fremtidens detailhandel"³⁷, hvorefter det bl.a. fremgår at:

»Leverandørernes overskudsgrad viser heller ikke et entydigt billede af, at leverandørerne er blevet mere pressede på deres indtjening over de seneste 10 år, jf. figur 3.4.

Dagligvarekæderne udnytter deres forhandlingsstyrke til at opnå lavere omkostninger. Samlet set er der dog indikationer på, at den omkostningsbesparelse, kæderne opnår hos leverandørerne, i et vist omfang bliver sendt videre til forbrugerne. Der er således ikke tegn på, at dagligvarekæderne gennem deres øgede forhandlingsstyrke har øget overskudsgraden.«³⁸ (vores understregning)

Derudover vil en overimplementering udfordre de lokale brugsforeninger og selvstændige købmænd rundt om i landet - ikke kun på deres egen likviditet, men også i forhold til øget konkurrence fra den tyske grænsehandel, idet Tyskland har lagt op til en minimumsimplementering for så vidt, angår anvendelsesområde.

Den tyske dagligvarehandel vil som konsekvens af den tyske implementering derfor ikke blive udsat for den likviditetsbelastning, som den danske dagligvarehandel vil blive udsat for som konsekvens af Lovforslaget. Så ikke nok med at afgifter og moms er lavere i Tyskland, så vil en dansk overimplementering også betyde, at den tyske handels cash flow får bedre vilkår end den danske.

Udfordringer, byrder og administrative omkostninger

Dansk Erhverv er fuldstændig enig i, at erhvervslivets administrative byrder og omkostninger skal reduceres mest muligt, og at ethvert erhvervsrettet lovforslag bør tage dette hensyn i betragtning.

Det er dog Dansk Erhvervs klare vurdering, at Direktivet alene vil medføre en begrænset forøgelse af de administrative byrder og omkostninger, og Dansk Erhverv mener derfor ikke, at hensynet til administrative byrder og omkostninger, kan begrunde den overimplementering, som den Lovforslaget lægger op til.

Hovedparten af de administrative omkostninger forbundet med Direktivet vil være engangsomkostninger, der primært vil skulle bæres af køberne, hvilket bl.a. tillige konkluderes i Kommissionens effektanalyse³⁹, hvorefter det i afsnittet vedr. omkostninger⁴⁰ bl.a. fremgår:

»These costs [that would be incurred by operators] would be expected to be mainly one-off costs to ensure standard form contracts do not include such clauses (expected to be primarily borne by parties with stronger bargaining power, as these tend to be those that present such

³⁷ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor.

³⁸ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor. Afsnit 3.6, side 38-39

³⁹ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor.

⁴⁰ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor., side 57

contracts to their counterparties), and ongoing costs where contracts are based on individual negotiations (for example training costs to ensure that those negotiating and those drafting such contracts do not include prohibited clauses). These costs can be mitigated by introducing transition periods into legislation and through training and education on new rules by Members States competent authorities and the European Commission, thereby reducing uncertainty for businesses.» (vores understregning)

Det skyldes, at det i Direktivet og i Lovforslaget er leverandøren, der er det primære rettigheds-subjekt og køberen, der er eneste pligtsubjekt. Leverandøren er den eneste, der er klageberettiget, og køberen er den eneste, der kan blive pålagt sanktioner og bøder. Det vil sige, at det er køberen, der har hånden på kogepladen, når det gælder overholdelse af reglerne om, hvilke vilkår der må, og særligt ikke må, findes i de pågældende aftaler.

Det fremgår da også videre af Kommissionens effektanalyse⁴¹, at de administrative omkostninger ikke forventes at have afgørende betydning:

»Judging by the results, there seems to be a general view that compliance costs are not of great significance or a major concern for the vast majority of business stakeholders participating in the surveys. In the survey to undertakings carried out for this initiative, more than half of the buyers who answered (57%) considered these costs as insignificant or only slightly significant.« (vores understregning)

Den eneste forpligtelse – eller byrde om man vil – der ifølge Direktivet reelt påhviler leverandøren er, at leverandøren skal oplyse, hvilken omsætningskategori leverandøren tilhører, for dermed at dokumentere, at leverandøren er berettiget til de fordele, som Direktivet giver.

Dansk Erhverv mener, at det er håndterbart o for en leverandør at oplyse, hvilket interval leverandøren er placeret i. Det bemærkes, at køberen af også skal kende, hvilket interval køberen selv tilhører, for at kunne være sikker på, at køberen agerer i overensstemmelse med reglerne. Det er dermed ikke en ensidig ”byrde” på leverandøren.

Derudover er der tale om fødevarer virksomheder, som i forvejen er vant til et voldsomt reguleringsniveau, så sammenlignet med alle andre dokumentationskrav og compliancesystemer og rapporteringsforpligtelser de har, hører dette absolut til i den lettere ende.

Ved en overimplementering som den foreslået i Lovforslaget risikerer man derimod at pålægge samtlige aktører i fødevarerforsyningskæden ekstra byrder og administrative omkostninger, idet man i Danmark lægger op til en væsentlig anderledes implementering end bl.a. vores – på fødevarerområdet – største samhandelspartner, Tyskland. Disse omkostninger vil forventet ramme små og mellemstore virksomheder hårdere end de store virksomheder, der typisk i højere grad er vant til at navigere på kryds og tværs af regelsæt.

⁴¹ Kommissionens Effektanalyse, jf. note 8 ovenfor, side 57

Lige vilkår for alle er hverken hensigtsmæssigt eller ønskværdigt

Dansk Erhverv er stærkt kritisk overfor bemærkningen i Lovforslagets pkt. 2.1.3⁴², hvoraf det fremgår, at »Den foreslåede ordning betyder, at alle aktører i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden kan forhandle om stort set samme vilkår.«.

For det første er idéen om lige vilkår til alle i direkte modstrid med Direktivets formål, hvilket bl.a. fremhæves i Erhvervsministerens besvarelse af spørgsmål 491, dateret 7. september 2020⁴³, hvoraf det fremgår at:

»Det skal i den forbindelse bemærkes, at formålet med direktivet ikke er at give lige vilkår til alle uanset størrelse, men at yde en særlig beskyttelse til aktører, der befinder sig i situationer med begrænset forhandlingsstyrke, og hvor der er risiko for, at de udsættes for urimelig handelspraksis«. (vores understregning)

For det andet vil en overimplementering, som den der lægges op til i Lovforslaget, på ingen måde medføre, at alle aktører i fødevarerforsyningskæden kan forhandle om stort set samme vilkår. Lovforslaget vil dermed ikke skabe ”lige vilkår” for alle.

Dansk Erhverv er enig i, at i en direkte sammenligning mellem en lille leverandør og en stor leverandør, giver Direktivet den lille leverandør nogle fordele, som den overimplementering Lovforslaget lægger op til, ikke gør. Men det er jo dét, der er hele tanken og formålet med Direktivet.

Hensigten med Direktivet er at ændre på den magtbalance, der eksisterer mellem de små og de store – også på leverandørsiden – ved at fastlåse en række forhandlingsparametre, som EU ikke mener, at en mindre leverandør har mulighed for at påvirke i forhandlinger med en større køber. Et formål som Lovforslaget tilsidesætter ud fra en tanke om, at hvis man giver samtlige leverandører de samme rettigheder, så vil det føre til mere lige forhandlingsvilkår. Det er ikke tilfældet.

For det tredje opnås der med den overimplementering Lovforslaget lægger op til kun tilnærmelsesvis samme forhandlingsvilkår på leverandørsiden, aldrig på købersiden.

Idéen om, at alle aktører skal kunne forhandle på stort set samme vilkår, har dermed kun til formål at opnå lige vilkår mellem leverandørerne, der sælger det samme produkt til den samme køber, og vel at mærke kun i situationer, hvor den ene leverandør er mindre end køberen og den anden leverandør er større end køberen. I modsat fald, dvs. hvor begge leverandører er enten mindre eller større end køberen, vil der allerede med en minimumsimplementering af Direktivet, være mulighed for leverandørerne at forhandle på ” stort set samme vilkår”.

Forslaget om, at alle aktører skal have mulighed for at forhandle stort set samme vilkår, har derfor ene og alene den konsekvens, at de helt store leverandører får de rettigheder, som EU har beholdt de mindre leverandører.

⁴² Lovforslagets side 17, afsnit 1, 1. pkt.

⁴³ Svar på ERU alm. del spørgsmål 491, jf. note 7 ovenfor.

For det fjerde omfatter en forhandling mange andre vilkår og omstændigheder end dem, der er omfattet af Direktivet og Lovforslaget, hvilket betyder, at der heller ikke ved den overimplementering Lovforslaget lægger op til, vil kunne skabes ”stort set samme vilkår” mellem en mindre leverandør og en større leverandør.

En meget stor leverandør vil ofte have en række fordele i forhold til en lille leverandør. Det skyldes for eksempel stordriftsfordele, større forhandlingskraft, produkter som køberen er afhængig af og internationale salgsselskaber, bedre sourcing muligheder.

For det femte risikerer idéen om ”stort set samme vilkår” at forvride konkurrencen, idet det vil give meget store leverandører en række yderligere forhandlingsfordele og rettigheder, når de indgår aftaler med købere - uanset køberens størrelse og placering i Direktivets intervaller. Den forhandlingsfordel vil gøre dem i stand til at forvride konkurrencen og forhøje priserne yderligere som beskrevet ovenfor, og som fremhævet af konkurrencemyndighederne og bl.a. Professor Tommaso Valletti⁴⁴ der er tidligere cheføkonom hos de europæiske konkurrencemyndigheder.

Lovforslaget forhindrer således ikke, at virksomheder kan udnytte individuelle styrkepositioner, det begrænser bare muligheden for samtlige købere, samtidig med at det styrker de store leverandører. Det har aldrig været meningen med Direktivet.

Lovforslagets begrænsede betydning på priserne

Dansk Erhverv er meget betænkelig ved bemærkningen i Lovforslagets pkt. 2.1.3⁴⁵, hvor der står, at: »Samlet kan [Lovforslaget] have en opadgående effekt på priserne om end af en begrænset størrelsesorden«. Denne konklusion stemmer ikke overens med hverken Kommissionens effektanalyse eller bekymringerne fra den europæiske forbrugerorganisation BEUC.

Det er ydermere værd at bemærke, at en af konklusionerne i en analyse af fedtafgiftens afskaffelse⁴⁶ udarbejdet af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen var, at dagligvarehandlen ofte absorberer prisstigninger fra leverandørerne fremfor at videresende dem til forbrugerne.

Dansk Erhverv efterlyser dokumentationen for, at Lovforslagets effekt på priserne vil være af begrænset størrelsesorden.

Koncernomsætning som mål for forhandlingsstyrke

Dansk Erhverv er umiddelbart enig i, at virksomheders koncernomsætning ikke nødvendigvis i alle situationer, er et godt mål for forhandlingsstyrke. Vi er dog samtidig søgende overfor, hvilket alternativt der er, når det gælder om at sikre, at en så væsentlig indgriben i aftalefriheden kun finder anvendelse i situationer, hvor der er betydelig forskel i parternes forhandlingsstyrke.

⁴⁴ »Regulate unfair trading practices that large supermarkets might impose on farmers? Sure. Extend to Unilever bargaining vs Carrefour? Not such a good idea. #UTP« Twitter d. 28. november 2018 (Link: <https://twitter.com/TomValletti/status/1068041487819124738>), samt ”Regulating Unfair Trading Practices” Presentation, European Parliament, COMAGRI Meeting 24/09/2018 (Link: https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/plmrep/COMMITTEES/AGRI/DV/2018/09-24/Valletti_COMAGRI_24092018_EN.pdf)

⁴⁵ Lovforslagets side 17, afsnit 1, 3. pkt.

⁴⁶ Fedtafgiftens afskaffelse – Betydning for forbrugerpriserne? – 2014 (Link: <https://www.kfst.dk/analyser/kfst/publikationer/dansk/2014/20140626-nogle-priser-blev-oppe-efter-fedtafgiften-forsvandt/> / <https://www.kfst.dk/media/2799/20140626-fedtafgiftens-afskaffelse-betydning-for-forbrugerpriserne.pdf>)

At metoden ikke er perfekt erkendte EU i forbindelse med Direktivet, og det fremgår da også af Direktivets præambel 14, at:

»De forskellige aktørers årlige omsætning udgør en passende tilnærmelsesværdi for den relative forhandlingsposition. Selv om dette kriterium er en tilnærmelse, skaber det forudsigelighed for aktører for så vidt angår deres rettigheder og forpligtelser i medfør af dette direktiv.« (vores understregning)

EU har således været meget bevidst om, at metoden ikke var perfekt, men den var det bedste formålet taget i betragtning.

Det er derudover værd at nævne, at udfordringen med om koncernomsætning er udtryk for reel forhandlingsstyrke vil være en udfordring på såvel leverandør- og på købersiden.

Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

Dansk Erhverv er enig med vurderingen af, at Lovforslaget har væsentlige regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter. Dansk Erhverv er dog ikke enig med vurderingen af, at Lovforslaget vil have positive konsekvenserne for landdistrikterne⁴⁷.

Dansk Erhverv forventer, at Lovforslaget vil medføre alvorlige negative konsekvenser, ikke mindst for små lokalsamfund og landdistrikter, hvor særligt lokale brugsforeninger og købmænd, kan komme til at betale regningen for beskyttelsen af de helt store leverandører⁴⁸.

Som beskrevet ovenfor kan likviditet kun bruges en gang. Når der skal betales flere penge til de meget store leverandører, betyder det færre penge til de små og mellemstore leverandører, færre penge til de lokale brugsforeninger og selvstændige købmænd, færre penge til nye investeringer og grøn omstilling og lokale initiativer m.v.

Dansk Erhverv opfordrer til, at de positive konsekvenserne for landdistrikterne beskrives nærmere.

Implementering, monitorering og evaluering

Dansk Erhverv er enig i, at en hensigtsmæssig implementering af Direktivet forudsætter, at implementeringen sker ved udarbejdelsen af en ny selvstændig hovedlov.

Dansk Erhverv anser det endvidere som afgørende vigtigt, at der sker en løbende monitorering af den danske implementering af Direktivet, samt en evaluering efter senest 3 år, så eventuelle udfordringer og uhensigtsmæssigheder, som følge af en evt. overimplementering, kan afdækkes og der kan blive rettet op på dem.

Dansk Erhverv er betænkelig ved, at man på et tidspunkt, hvor der ikke findes noget objektivt data til at understøtte den overimplementering Lovforslaget lægger op til, og hvor det fremgår di-

⁴⁷ Lovbemærkningerne afsnit 3, side 45 nederst.

⁴⁸ Se bl.a. Nyt lovforslag: Korte betalingsfrister skal gælde for alle (fodevarewatch.dk)

rette af Lovforslaget, at det er meget vanskeligt at kvalificere effekterne af den overimplementering Lovforslaget lægger op til, vælger en model hvor der vil ske efterfølgende monitorere effekterne af en overimplementering som bl.a. konkurrencespecialister advarer imod. Vi opfordrer derfor til at begynde med at monitorere effekterne af en minimumsimplementering, og så efterfølgende tilpasse de danske regler – hvis nødvendigt – på baggrund af objekt indsamlet data.

En overimplementering skal hjælpe de små, ikke de store

Dansk Erhverv fastholder ønsket om, at Danmark minimumsimplementerer direktivet, da det vil sikre fortsat konkurrence i hele fødevarersektoren til gavn for forbrugerne og hindre negative konsekvenser for forbrugerne og butikker ude i lokalsamfundene.

Den overimplementering Lovforslaget lægger op til, har alene til formål at give nogle meget store leverandører nogle meget store fordele, ved at give dem de samme privilegier, som Direktivet giver til de små og mellemstore leverandører. Overimplementeringen medfører derimod ingen tiltag, som giver yderligere forbedrede vilkår til små og mellemstore virksomheder.

Den overimplementering Lovforslaget lægger op til indeholder heller ingen tiltag, som hjælper køberne. Det bunder formegentlig i, at Direktivet ikke beskytter de helt store leverandører, samt at Direktivet derudover alene finder anvendelse i situationer, hvor der er tale om mindre leverandører overfor en større køber. Direktivet tager derfor ikke højde for den situation, der skabes i medfør af den overimplementering Lovforslaget lægger op til, hvor det netop er køberen der er den lille part i aftaleforholdet.

Erhvervsministeriet præsenterede på et møde den 3. november et generelt kompromisforslag, der indeholdt (i) en bevarelse af Direktivets øvre grænse på EUR 350 mio., hvorved de helt store leverandører ikke bliver omfattet af den danske beskyttelse, samt (ii) en fjernelse af Direktivets intervaller, der har til fordel at sikre at beskyttelsen alene gives i situationer, hvor leverandøren er mindre end køberen.

Dansk Erhverv kan – desuagtet vores ønske om minimumsimplementering – støtte det kompromisforslag, som Erhvervsministeriet præsenterede på mødet d. 3. november 2020. Ligesom dengang vil Dansk Erhverv dog anbefale, at Erhvervsministeries kompromismodel forbedres med yderligere tiltag, der reelt vil hjælpe små virksomheder og aktører, heriblandt udarbejdelsen af et frivilligt kodeks.

Formålet med et kodeks vil være at drøfte konkrete tiltag til forbedring af vilkårene for små og mellemstore leverandører, samt adresserer bekymringer, der måtte eksistere på særlige markeder i hele fødevarerforsyningskæden. Her tænkes der eksempelvis på bekymringer på markeder præget af monopol- eller duopolvirksomheder.

Kodekset vil kunne imødekomme de bekymringer, som små- og mellemstore leverandører måtte have, heriblandt en eventuel frygt for at blive fravalgt af danske købere.

Kodekset vil begrænse risikoen for, at danske små- og mellemstore leverandører bliver fravalgt af udenlandske købere, idet den danske lovgivning vil flugte med lovgivningen i andre store samhandelslande, heriblandt Tyskland.

Kodekset vil – i sammenligning med den overimplementering Lovforslaget lægger op til – være langt mere proportionalt i forhold til ønsket om at beskytte små- og mellemstore leverandører, idet indsatsen vil være direkte målrettet de små- og mellemstore leverandører, samt det forhold at der ikke er konstateret store og generelle samhandelsudfordringer på det danske marked.

Kodekset vil være i tråd med både Direktivets opfordring til at anvende frivillige styringsforanstaltninger, som eksempelvis nationale adfærdskodekser eller forsyningskædeinitiativet⁴⁹, og Erhvervsministerens ønske om at anvende frivillig kodeks fremfor lovgivning og regulering af aftalefriheden⁵⁰.

Dansk Erhverv foreslår derfor en minimumsimplementering og dernæst monitorering af effekterne, og så efterfølgende tilpasse de danske regler – hvis nødvendigt – på baggrund af objekt indsamlet data.

Lovforslaget i strid med EU-retten

Dansk Erhverv er betænkelige ved om Lovforslagets opfylder Direktivets krav til vedtagelse af yderligere nationale regler. Derfor opfordrer vi til, at dette forhold undersøges og afklares inden fremsættelse af det endelige lovforslag.

Direktivet er et minimumsharmoniseringsdirektiv, og medlemsstaterne har i medfør af Direktivets art. 9, mulighed for at indføre yderligere nationale regler, forudsat at disse nationale regler (i) er begrænset bestemmelser der giver en højere grad af beskyttelse, end dem der er fastsat i Direktivet, og (ii) kun såfremt disse bestemmelser er forenelige med det indre marked.

Direktivets betragtning 39 og 40 omhandler anvendelsen af Direktivets art. 9, og det fremgår heraf, at medlemsstaterne bl.a. kan indføre nationale bestemmelser, der er mere vidtrækkende end direktivets, fx hvad angår aktørernes størrelse, beskyttelse af købere osv., dog stadig under forudsætning af, at (i) bestemmelserne er i overensstemmelse med det indre marked, og (ii) at bestemmelserne er forholdsmæssige.

Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at den overimplementering der er lagt op til i Lovforslaget ikke opfylder kravet i Direktivets art. 9, idet overimplementeringen ikke alene er i direkte modstrid med Direktivets formål om at give særlige rettigheder til små- og mellemstore leverandører, men heller ikke resulterer i en højere grad af beskyttelse, end dem der er fastsat i Direktivet.

Det er ydermere Dansk Erhvervs opfattelse, at den overimplementering, der er lagt op til i Lovforslaget ikke er foreneligt med det indre marked, idet Lovforslaget indebærer en væsentlig konkurrenceforvridning mellem danske og udenlandske leverandører og købere, samt en betydelig

⁴⁹ Direktivets betragtning 41.

⁵⁰ Svar på ERU alm. del spørgsmål 491, jf. note 7 ovenfor og Simon Kollerup tale ifm. B100 d 26. maj 2020, jf. note 5 ovenfor.

risiko for, at udenlandske købere vil fravælge danske leverandører, inden for samme eller større omsætningskategori.

Det er endvidere Dansk Erhverv opfattelse, at den overimplementering, der er lagt op til i Lovforslaget ikke er proportionalt, idet overimplementeringen ikke er begrundet i objektivt konstaterbare forhold og da der findes betydelige mindre indgribende muligheder.

Det bemærkes i øvrigt, at Dansk Erhvervs holdning til dette Lovforslag er i overensstemmelse med vores generelle holdning til aftalefrihed og i særdeleshed i overensstemmelse med vores holdning for så vidt angår den igangværende diskussion om generelle betalingsfrister.

Specifikke bemærkninger

§ 1, stk. 2:

Bestemmelsen fastslår at hhv. købers og leverandørs årlige omsætning skal opgøres i overensstemmelse med artikel 3, 4 og 6 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF.

For at undgå enhver tvivl, ser vi gerne, at det alle steder hvor der henvises til omsætning, præciseres at der er tale om årlige koncernomsætning som opgjort i overensstemmelse med artikel 3, 4 og 6 i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF.

§ 1, stk. 3:

Med den foreslåede bestemmelse lægges der op til, at en køber kan kræve, at dennes leverandør afgiver en erklæring om leverandørens årlige omsætning, samt at køberen kan kræve den afgivet inden tidspunktet for aftalens indgåelse og undervejs i samhandelsforholdet.

Det fremgår af Lovforslagets bemærkninger til § 1, side 51, 3. afsnit, at »*Forslaget indebærer, at vurderingen [...] vil skulle foretages på tidspunktet for den enkelte handel. Det afgørende vil således være omsætningen på tidspunktet for den eventuelle overtrædelse.*«

En forpligtelse til at indhente erklæringer ved hver eneste levering er efter vores opfattelse en voldsom overimplementering af Direktivets regler, der ingen steder indeholder en sådan forpligtelse.

Som det bl.a. er beskrevet og illustreret i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens analyse "Fremtidens detailhandel" fra 2014⁵¹, indgås aftaler i dagligvarehandlen typisk ved såkaldte "årsforhandlinger", der ofte finder sted om efteråret og som omfatter det kommende kalenderår. Dvs. at der fx i efteråret 2020 blev forhandlet og aftalt købspriser og betingelser for kalenderåret 2021.

⁵¹ Fremtidens Detailhandel, jf. note 14 ovenfor. Afsnit 3.3, side 27ff.

En erklæring afgivet i forbindelse med årsforhandlingerne må efter vores opfattelse anses for tilstrækkeligt til at sikre, at bl.a. betalingsfrister for hele det kommende aftaleår, kan aftales i forbindelse med årsforhandlingerne, og at det dermed ikke vil være påkrævet, at køberen indhenter erklæringer hver eneste gang, at leverandøren leverer nye varer til køberen.

Det er endvidere uklart, hvordan en sådan forpligtelse skal forstås i sammenhæng med Lovforslagets § 21, stk. 3, se kommentarer nedenfor.

§3, stk. 1:

Dansk Erhverv kan støtte forslaget om, at købere med en omsætning på under EUR 2 mio. ikke omfattes af de danske regler, idet disse heller ikke er omfattet af Direktivets regler.

Lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 1 omfatter letfordærlige landbrugs- og fødevarer. Det er en tekstnær implementering af Direktivets art. 3(1)(a)(i), første punkt, hvilket vi støtter.

Lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 2 omfatter »andre ikke-letfordærlige landbrugs- og fødevarer«, mens Direktivets art. 3(1)(a)(i), andet punkt, blot omfatter »andre landbrugs- og fødevarer«. Det giver efter vores opfattelse anledning til tvivl om, hvad der i Lovforslaget menes med ”andre ikke-letfordærlige landbrugs- og fødevarer”, og om det er noget andet end det der i Direktivet menes med ”andre landbrugs- og fødevarer”.

Dansk Erhverv opfordrer til, at Lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 2 enten bringes i overensstemmelse med teksten i Direktivets art. 3(1)(a)(i), andet punkt, eller at det gøres klart i Lovforslaget og dets bemærkninger, at der ikke er forskel på hvilke landbrugs- og fødevarerprodukter der er omfattet af hhv. Lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 2 og Direktivets art. 3(1)(a)(i), andet punkt.

§3, stk. 2:

Dansk Erhverv kan – som nævnt ovenfor vedr. stk. 1 – støtte forslaget om, at købere med en omsætning på under EUR 2 mio. ikke omfattes af de danske regler, idet disse heller ikke er omfattet af Direktivets regler.

Dansk Erhverv kan ikke støtte en overimplementering af Direktivet, hvorved leverandører med en årlig omsætning på mere end EUR 350 mio. omfattes af de danske regler. Lovforslagets overimplementering er efter vores opfattelse en ubegrundet tilsidesættelse af Direktivets formål og ønske om at beskytte små og svagere aktører.

Som nævnt ovenfor i de generelle bemærkninger, er Dansk Erhverv yderst kritisk overfor, at man vælger at tillægge nogle interessenters ikke-dokumenterede ensidige input større vægt, end bl.a. advarsler fra konkurrencemyndigheder, forbrugerorganisationer og andre erhvervsorganisationer.

En udvidelse som den Lovforslaget lægger op til, hvor leverandører med en årlig omsætning på over EUR 350 mio. skal have betaling indenfor 60 dage, bør som minimum modsvares af en tilsvarende beskyttelse af køberne, hvorefter leverandører med en årlig omsætning på over EUR 350 mio. ikke kan kræve betaling indenfor 30 dage.

§ 3, stk. 5, litra c:

Bestemmelsen indeholder en meget konkret undtagelse for levering af druer til vinproduktion. Begrundelsen for undtagelsen er ifølge Lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (side 56, afsnit 9), at druerne kun høstes i en meget begrænset periode af året, men at slutproduktet i nogle tilfælde først sælges mange år senere.

Dansk Erhverv opfordrer til, at Danmark er særligt opmærksom på den type af undtagelser til Direktivet, og fremadrettet vil arbejde for at denne undtagelse udstrækkes til andre varegrupper, der måtte have samme udfordringer.

§4, stk. 1:

Se bemærkninger ovenfor under § 3, stk. 1, med fornødne tilpasninger til hhv. Lovforslagets og Direktivets bestemmelser.

§4, stk. 2:

Se bemærkninger ovenfor under § 3, stk. 2.

§ 4, stk. 4:

Bestemmelsen henviser til § 3, stk. 6, litra a) -c). Det bør vel med rette være en henvisning til § 3, stk. 5, litra a) -c).

§ 4, stk. 5:

Dansk Erhverv undrer sig over, hvorfor der her ikke blot er henvist til den tilsvarende bestemmelse i Lovforslagets § 3, stk. 6, ligesom man i Lovforslagets § 4, stk. 4 har valgt at henvise til de tilsvarende bestemmelser i Lovforslagets § 3.

§ 5 – overordnede bemærkninger:

Dansk Erhverv har med tilfredshed noteret sig, at Lovforslagets § 5 er en tekstnær implementering af Direktivets art. 3(1)(b)-(i).

Dansk Erhverv er enig i, at der på nuværende tidspunkt efter danske forhold, ikke er nogen gyldig grund til at tilføje yderligere praksisser til Lovforslagets forbudsliste (sort liste).

Den løbende monitorering og evaluering som Lovforslaget lægger op til, vil gøre det muligt at gribe ind med yderligere tiltag, skulle det – mod forventning – vise sig hensigtsmæssigt. I så fald vil det kunne ske på baggrund af indsamlet konkret data, hvilket i alle tilfælde må være en forudsætning for en overimplementering af Direktivets regler.

§ 5, stk. 1, nr. 2:

Bestemmelsen forbyder køberen ensidigt at ændre vilkår i en leveringsaftale. Bestemmelsen er umiddelbart i overensstemmelse med Direktivet og med almindelig dansk aftaleret.

Det fremgår af Lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (side 60, afsnit 5), at en "ulovlig" ensidig ændring af aftalen eksempelvis kan være, at køberen trækker produkter omfattet af varesortimentet ud af leveringsaftalen.

Dansk Erhverv er som udgangspunkt enig i denne vurdering, men kun for så vidt angår det tilfælde, hvor køberen nægter at aftage et produkt omfattet af leveringsaftalen. En situation hvor køberen aftager produktet i overensstemmelse med leveringsaftalen, til den aftalte tid og pris, bør dette være absolut tilstrækkeligt til, at køberen i alle tilfælde må anses som havende opfyldt sine forpligtelser i henhold til aftalen. Dette også selvom køberen efterfølgende måtte vælge ikke at inkludere varen i køberens varekatalog til videresalg. Dette bør præciseres i Lovforslagets bemærkninger.

Det fremgår videre af bemærkningerne til bestemmelsen (side 60, afsnit 5), at hvis der i en aftale mellem leverandøren og køberen, er mulighed for at køberen kan specificere konkrete elementer i aftalen på et senere tidspunkt, bør køberens anvendelse af denne mulighed, ikke blive anset for en ensidig ændring af aftalevilkårene.

Dansk Erhverv er meget enig i denne betragtning, idet en sådan specificering der har hjemmel i parternes aftale, ikke kan anses som en ensidig ændring af aftalen.

Dansk Erhverv er derfor også bekymret ved anvendelsen af ordet "formegentlig" i Lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (side 60, afsnit 7) hvoraf fremgår, at »*Den foreslåede bestemmelse ændrer dermed ikke ved, at en køber formentlig fortsat vil kunne udøve dennes kontraktuelle rettigheder inden for rammerne af leveringsaftalen, uden at dette nødvendigvis vil blive betragtet som en ensidig ændring af kontraktvilkårene og dermed vil være forbudt.*« (vores understregning)

Der kan, som vi ser det, ikke være noget "formegentlig" ved denne bestemmelse. Har parterne indgået en aftale om, at køberen kan specificere konkrete forhold i aftalen på et senere tidspunkt, har en sådan efterfølgende specificering hjemmel i aftalen og kan derfor ikke anses som en ensidig ændring af aftalen.

Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at det gøres klart i lovbemærkningerne, at indeholder en aftale mulighed for efterfølgende præciseringer eller specificeringer, vil dette ikke være at anse som en ensidig ændring af aftalen.

§ 5, stk. 1, nr. 3:

Det fremgår af Lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (side 61, afsnit 1), at Lovforslaget ikke begrænser mulighed for anvendelse af supply chain finance ("SCF"), under forudsætning af, at den underliggende faktura er i overensstemmelse med betalingsfristerne på hhv. 30 og 60 dage.

Det er efter vores opfattelse en sandhed med modifikationer, idet Lovforslaget efter vores opfattelse, reducerer anvendelsen af SCF til en mere teoretisk end praktisk mulighed.

SCF er et tilbud fra en køber til sine leverandører, hvor køberen – via SCF-banken – stiller sin kreditværdighed og kreditlinjer til rådighed for sine leverandører.

Fordi der ofte er stor forskel på leverandørens og køberens kreditværdighed og derved den rente de kan opnå, skaber SCF efter vores opfattelse en win-win situation for både leverandøren og køberen. Køberen kan få længere betalingsbetingelser, mens leverandøren stadig får betaling kontant (typisk indenfor 2-5 dage) og har lavere renteomkostning gennem brug af SCF-programmer. Dette vil også være tilfældet selvom set-up 'et fx vil indebære en forlængelse af kredittiden fra 30 til fx 90 dage.

Desuagtet at Lovforslaget ikke gør brugen af SCF ulovlig, medfører betalingsfrister på hhv. 30/60 dage, at de afgørende incitamentet for at tilbyde SCF begrænses – eller i værste tilfælde – fjernes helt.

Det er derfor ikke korrekt, når det fremgår af bemærkningerne, at Lovforslaget ikke begrænser anvendelsen af SCF.

Det er derudover vores opfattelse, at den begrænsning i anvendelsen af SCF, der sker i medfør af Direktivet, herunder særligt den overimplementering Lovforslaget lægger op til, ikke vil resultere i de facto kortere betalingsfrister end det i dag er tilfælde ved anvendelse af SCF.

Såfremt incitamentet for at anvende SCF fjernes, eller begrænses unødigt, er der efter vores opfattelse en reel risiko for, at eksisterende SCF-aftaler i værste fald vil blive opsagt, ligesom nye aftaler ikke vil blive indgået, hvorved leverandører går fra at modtage de facto betaling indenfor 2-5 dage, til at modtage betaling indenfor hhv. 30/60 dage.

Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at kravet om, at anvendelsen af SCF forudsætter, at betalingsfristerne på den underliggende faktura er i overensstemmelse betalingsfristerne i Lovforslaget fjernes i videst muligt omfang. Det vil sige, at kravet fjernes, i de situationer hvor Lovforslaget reelt udgør en overimplementering af Direktivets bestemmelser, dvs. i alle situationer hvor leverandøren tilhører samme eller et højere interval end køberen, eller hvor leverandøren har en årlig omsætning på over EUR 350 mio.

Dansk Erhverv opfordrer endvidere til, at Erhvervsministeriet inkluderer muligheden for at lade SCF udgøre en undtagelse til de Direktiv fastsatte betalingsfrister, når Direktivet skal evalueres senest i 2025.

§ 5, stk. 1, nr. 7:

Det fremgår af bestemmelsen, at en købers trussel om, eller direkte iværksættelse af, handelsrepresentalier, er forbudt. Det er et forbud, som Dansk Erhverv er meget enig i.

Ligesom det er tilfældet vedr. ensidig ændring af vilkår, er Dansk Erhverv bekymrede ved anvendelsen af ordet ”formegentlig” i Lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (side 62, afsnit 6)

hvoraf det fremgår, at »Hvis muligheden for ovenstående handlinger allerede følger af leveringsaftalen, vil en køber formentlig fortsat som udgangspunkt kunne udøve dennes kontraktuelle rettigheder.« (vores understregning)

Der kan ikke være noget ”formegentlig” ved denne bestemmelse. Har parterne indgået en aftale om, at køberen kan specificere konkrete forhold i aftalen på et senere tidspunkt, har en sådan efterfølgende specificering hjemmel i aftalen og kan derfor ikke anses som en ensidig ændring af aftalen.

Ydermere må det være sådan, at har køberen opfyldt sine forpligtelser i henhold til aftalen, og aftager produktet i overensstemmelse med leveringsaftalen, til den aftalte tid og pris, kan det ikke anses for iværksættelse af en handelsrepressalie, hvis køberen efterfølgende vælger ikke at inkludere varen i køberens varekatalog til videresalg.

Dansk Erhverv opfordrer til, at begge ovennævnte punkter fremgår klart i lovbemærkningerne.

§ 6 – overordnede bemærkninger:

Dansk Erhverv har med tilfredshed noteret sig, at Lovforslagets § 6 overordnet set, er en tekstnær implementering af Direktivets art. 3(2)(a)-(f) og Direktivets art. 3(3).

Dansk Erhverv er enig i, at der på nuværende tidspunkt efter danske forhold, ikke er nogen gyldig grund til at tilføje yderligere praksisser til Lovforslagets liste over praksisser der er forbudt uden forudgående aftale (grå liste).

Den løbende monitorering og evaluering som Lovforslaget lægger op til, vil gøre det muligt at gribe ind gribe ind med yderligere tiltag, skulle det – mod forventning – vise sig hensigtsmæssigt. I så fald vil det kunne ske på baggrund af indsamlet konkret data, hvilket i alle tilfælde må være en forudsætning for en overimplementering af Direktivets regler.

§ 7, stk. 1:

Direktivet – og Lovforslaget – regulerer i høj grad forhold, der almindeligvis ville høre under konkurrencereglerne. Dansk Erhverv er derfor enig i, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udpeges til dansk håndhævelsesmyndighed.

§ 8, stk. 1:

Dansk Erhverv læser bestemmelsen således, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har stedlig kompetence til at behandle klager, hvis enten leverandøren eller køberen, er etableret i Danmark. Dette, er efter vores opfattelse i overensstemmelse med Direktivet.

Det fremgår endvidere af Lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (side 67 øverst), at der lovligt kan indgås lovvalgsaftaler mellem leverandøren og køberen, samt at en sådan lovvalgsaftale vil blive respekteret. Dette er efter vores opfattelse, i overensstemmelse med Direktivet.

Om end vi er enige i Lovforslagets konklusion, er vi umiddelbart betænkelig ved Lovforslagets henvisning til Rom I (Rådet og Parlamentet forordning nr. 593/2008 om lovvalgsregler for kontraktretlige forpligtelser), idet Rom I efter vores forståelse, ikke finder anvendelse i Danmark, som følge af det danske retsforbehold. Det er dog samtidig vores umiddelbare opfattelse, at der kan være tale om en henvisningsfejl, idet der med rette skulle være henvist til Romkonventionen (lovvalgskonventionen fra 1980 og forløberen for Rom I).

Det fremgår ydermere af bestemmelsen, at det kun er leverandøren, der har klageadgang. Desuagtet at Lovforslaget er ren leverandørbeskyttelse, må der antages at kunne opstå situationer hvor det vil være fordelagtigt for køberen at kunne klage.

Et eksempel kan være aftaler om forhold omfattet af Lovforslagets § 6, hvor leverandøren nægter at betale med henvisning til, at aftalen ikke er tilstrækkelig ”klar og utvetydig”, mens køberen den modsatte opfattelse. Leverandøren ønsker ikke at klage, men nægter alligevel at betale. I sådanne må køberen antages at være henvist til at indbringe sagen for domstolene.

Det vil efter vores opfattelse være langt mere hensigtsmæssigt, om køberen blev givet adgang til bl.a. at indbringe sådanne fortolkningsspørgsmål for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen til afklaring.

En sådan adgang for køberen vil endvidere også imødekomme den mærkværdige situation, hvor leverandøren efter at være blevet stævnet af køberen, klager til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med påstand om, at køberen har overtrådt den danske UTP-lovgivning.

Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at der inkluderes en klageadgang for køberen.

Dansk Erhverv opfordrer endvidere til, at det i lovbemærkningerne gøres klart, hvordan UTP-reguleringen skal spille sammen med anden lovgivning, herunder aftaleloven og konkurrenceloven.

Den overimplementering, som Lovforslaget lægger op til, kan resultere i at større leverandører får en så forstærket forhandlingsstyrke overfor deres købere, at leverandøren under normale omstændigheder ville kunne anses for at indtage en dominerende stilling. Udfordringen i den konkrete situation kan være, at fordi den konkrete forhandlingsstyrke skyldes rettigheder givet i medfør af lovgivningen, så vil det have betydning i forhold til den vurdering af misbrug af dominerende stilling, der skal ske efter konkurrenceloven.

§ 8, stk. 3:

Dansk Erhverv læser bestemmelsen således, at uanset gyldigt aftalt lovvalg, jf. § 8, stk. 1, vil en leverandør aldrig kunne stilles dårlige end EU's minimumsbeskyttelsesregler i medfør af Direktivet. Dette er, efter vores opfattelse, i overensstemmelse med Direktivet.

Det er vores forståelse, at hvis eksempelvis en tysk leverandør med en årlig omsætning på over EUR 350 mio. og en dansk køber med en årlig omsætning på EUR 200 mio. indgår en leveringsaftale omfattet af tysk ret, så kan den tyske leverandør fortsat klage i Danmark, jf. § 8, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil i så fald være forpligtet til tage imod klagen, jf. § 8, stk. 1, men i medfør af § 8, stk. 3, alene skulle påse, at leveringsaftalen opfylder Direktivets bestemmelser.

I det konkrete eksempel vil det betyde, at den tyske leverandør ikke er beskyttet, da den tyske leverandør både har en årlig omsætning på over EUR 350 mio. og samtidig er større end køberen. Det bemærkes at det samme ville gøre sig gældende efter tysk ret, idet Tyskland lægger op til en 1:1 implementering af Direktivets anvendelsesområde.

Dansk Erhverv er mere tvivlsom overfor en situation, hvor to danske aktører har indgået en leveringsaftale, hvor der bliver aftalt eksempelvis spansk ret. I denne situation fremgår det ikke klart af Lovforslaget, hvordan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil agere. Det erkendes, at situationen er teoretisk, idet spansk ret i ovennævnte eksempel vil finde anvendelse på hele parternes aftaleforhold, hvilket formegentlig meget sjældent, vil være hensigtsmæssigt.

Dansk Erhverv opfordrer til, at det gøres mere tydeligt i Lovforslagets bemærkninger – eventuelt ved brug af eksempler – hvordan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil forholde sig i forskellige scenarier.

§ 8, stk. 4:

Det kan ikke udelukkes, at der efter ikrafttrædelsen af de nye danske regler, vil blive indsendt en række klage af mere eller mindre seriøs karakter, for derigennem at teste rækkevidden af de nye regler.

Dansk Erhverv støtter muligheden for at opkræve gebyr i forbindelse med indsendelsen af klager.

§ 9, stk. 1:

Dansk Erhverv støtter muligheden for, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan vurdere og prioritere dets ressourcer, samt hvorvidt der er anledning til at forfølge en given sag.

§ 12:

Vi læser bestemmelsen sådan, at denne giver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fuldstændig de samme kontrolmuligheder som efter konkurrenceloven, det vil sige, bl.a. muligheden for at gennemføre kontrolundersøgelser (dawn raids) hos virksomhederne. Dette bekræftes til dels af Lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen (side 73, første afsnit), hvoraf det fremgår, at Lovforslagets § 12 er udformet med inspiration fra konkurrencelovens § 18, stk. 1-8.

Dansk Erhverv kan støtte beslutningen om, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal have tilstrækkelige kontrolmuligheder. Vi er dog samtidig meget kritiske overfor muligheden for, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen skal have fuldstændig de samme kontrolmuligheder som efter konkurrencelovens regler – herunder særligt muligheden for at gennemføre kontrolundersøgelser (dawn raids) hos virksomheder – idet der netop ikke er tale om overtrædelser af konkurrencereglerne.

Det bemærkes, at langt de fleste klager, der måtte blive indgivet efter den danske lovgivnings ikrafttrædelse, antageligvis ikke vil omfatte situationer, der ellers ville være omfattet af de eksisterende regler i konkurrenceloven. Det er derfor ikke sammenlignelige potentielle overtrædelser. Kontrolforanstaltningerne bør derfor afpasses til den potentielle forseelse, som der er tale om.

§ 12, stk. 9 og § 13:

Vi læser de to bestemmelser således, at de begge giver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen adgang til (i) at gennemføres kontrolundersøgelser i Danmark på vegne af andre europæiske kontrolmyndigheder, og (ii) at videregive oplysninger om danske virksomheder til andre europæiske kontrolmyndigheder.

Dansk Erhverv har forståelse for en sådan bestemmelse, da den har til formål at sikre et effektivt samarbejde mellem de håndhævende myndigheder indenfor EU.

Dansk Erhverv er dog samtidig bekymret ved de tilfælde, hvor en leverandør tilsidesætter et aftalt dansk lovvalg og i stedet vælger at klage i leverandørens hjemland for derigennem at få gennemtruffet bedre fordele.

Eksempelvis: En europæisk leverandør og en dansk køber, har aftalt dansk lovvalg. Leverandørens hjemland har indført mere leverandørvenlige regler end Danmark. Håndhævelsesmyndighederne i leverandørens hjemland anmoder Danmark om bistand til gennemførelse af kontrolundersøgelser i Danmark og om videregivelse af oplysninger om den danske køber.

Dansk Erhverv opfordrer til, at det fremgår mere klart af Lovforslaget – eventuelt ved medtagelse af eksempler – hvordan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil forholde sig i en sådan situation.

Dansk Erhverv antager endvidere, at muligheden for at videregive oplysninger i medfør af § 13, alene gælder såfremt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan sikre sig, at modtagerlandet som minimum overholder samme (streng) fortrolighedsbestemmelser som Danmark.

§ 15:

Det fremgår af bestemmelsen, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelser ikke kan påklages til anden offentlig myndighed, men skal indbringes for domstolene senest 8 uger efter afgørelsen.

Dansk Erhverv er betænkelig ved denne manglende rekurs. Særligt taget det ellers tætte sammenfald mellem Lovforslagets kontrolbestemmelser og reglerne i konkurrenceloven, er det bemærkelsesværdigt, at man har valgt ikke at medtage muligheden for at klage til hhv. Konkurrencerådet og Konkurrenceankenævnet. Dansk Erhverv er samtidig forstående overfor, at der med Lovforslaget ikke er tale om potentielle overtrædelser, der på anden vis kan sammenlignes med konkurrencelovsovertrædelser, hvorfor en rekurs adgang til hhv. Konkurrencerådet og Konkurrenceankenævnet kan være mindre hensigtsmæssigt.

Dansk Erhverv vil opfordre til, at dette punkt begrundes yderligere i Lovforslagets bemærkninger.

§ 16, stk. 1:

Det fremgår ikke klart af bestemmelsen eller de dertilhørende bemærkninger, hvilken anden myndighed det kan være nødvendigt for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen at dele oplysninger med.

Dansk Erhverv opfordrer til, at der i Lovforslagets bemærkninger medtages eksempler på sådanne myndigheder, hvis det er nødvendigt at have en sådan rettighed.

§ 16, stk. 3:

Det fremgår ikke klart af bestemmelsen, hvem der har til opgave at sikre, at oplysninger omfattet af bestemmelsen, ikke offentliggøres.

Dansk Erhverv opfordrer til, at det fremgår klart af Lovforslaget, at køberen har ret til at blive hørt om indholdet af afgørelsen før dennes offentliggørelse, for derigennem at sikre at oplysninger omfattet af bestemmelsen, ikke offentliggøres.

§ 19, stk. 1:

Dansk Erhverv har med tilfredshed noteret sig, at bestemmelsen giver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen mulighed for at give virksomhederne påbud, førend der rejses krav om bøde.

Da der er tale om regulering af et område der på nuværende tidspunkt ikke er reguleret særskilt i Danmark, opfordrer Dansk Erhverv til, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen primært – med undtagelse af forsætlige overtrædelser af lovgivningen – anvender vejledning og eventuelle påbud, i forbindelse med håndhævelsen af de danske regler.

§ 20, stk. 1:

Dansk Erhverv er generelt imod administrative bøder, men anerkender, at bødeforlægsmuligheden kan være praktisk, når der foreligger et klart billede af, hvilke overtrædelser der medfører en given bødestørrelse. På nuværende tidspunkt er det dog uklart, hvordan bødeniveauet vil udvikle sig, og det er derfor vores opfattelse, at der som minimum skal være en 10-årig periode frem til 2031, hvor bøderne alene kan fastsættes af domstolene.

§ 21, stk. 3:

Dansk Erhverv har med tilfredshed noteret sig, at Lovforslaget indeholder en overgangsbestemmelse, som muliggjort af Direktivets art. 1, stk. 4.

Dansk Erhverv er dog beklageligvis ikke enig i, at aftaler indgået før ikrafttrædelsesdagen 1. juli 2021, jf. § 21, stk. 1, først skal være bragt i overensstemmelse med de danske regler senest 30. juni 2022.

Det fremgår af Direktivets art. 1, stk. 4, at »*Leveringsaftaler, der er indgået inden datoen for offentliggørelse af de foranstaltninger, som gennemfører dette direktiv, jf. artikel 13, stk. 1, første afsnit, bringes i overensstemmelse med dette direktiv senest 12 måneder efter nævnte dato for offentliggørelse*«.

Det fremgår videre af Direktivets art. 13, stk. 1, første afsnit, at »Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 1. maj 2021 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.«

Den relevante dato for overgangsbestemmelsen må derfor være 12 måneder efter datoen for offentliggørelse af den danske vedtagne lovgivning. Da den dato endnu ikke er kendt, er det efter vores opfattelse, kun muligt at fastslå, at datoen må være senest 30. april 2022.

--00000--

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for spørgsmål og uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen,

Tina Buur Johnsen
Chefkonsulent

Erhvervsministeriet
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Att. Julie Kragh Kruse
Sendt pr. e-mail:
hc@kfst.dk
jkk@kfst.dk
kng@em.dk

Danish Food and Drink Federation

Hørings svar - Udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

DI Fødevarer har modtaget høring vedr. Udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden. DI Fødevarer har følgende bemærkninger:

Mange fødevarevirksomheder giver udtryk for, at de ofte oplever eksempler på den type urimelig handelspraksis i deres kunderelationer, som lovforslaget adresserer.

DI Fødevarer er tilhænger af aftalefrihed, og vi havde foretrukket en frivillig ordning frem for lovgivning på området. Vi har dog måtte konstatere, at tilslutningen til det frivillige, europæiske initiativ, Supply Chain Initiative, der blev arbejdet på i mange år, desværre ikke havde den nødvendige opbakning og tilslutning.

I det perspektiv er vi som udgangspunkt positivt stemt over for det lovforslag til implementering af UTP-direktivet i dansk ret, der nu foreligger.

Overordnet set anerkender vi, at lovforslaget er en klar forbedring i forhold til minimumsdirektivet, når det handler om at tilnærme sig aftalelighed, selvom vi ikke kan tilslutte os den undtagelse, der stadig gør sig gældende i forhold til betalingsfrister for letfordærlige fødevarer.

Derudover er der en række elementer i lovudkastet, hvor vi har forslag til ændringer, for at sikre, at loven lever op til sit formål om at fremme fair samhandel i landbrugs- og fødevareforsyningskæden i Danmark:

- Det er afgørende for lovens virkning, at de danske regler ikke kan fraviges ved at aftale andet lovvalg end dansk. Samhandelsaftaler med virkning i Danmark skal være underkastet danske regler om urimelig handelspraksis, ellers risikerer vi, at lovens formål bliver undermineret.
- Det er vigtigt, at vi får en operationel og agil myndighed til at håndhæve reglerne. Vi foreslår, at håndhævelsesmyndigheden oprettes som et selvstændigt sekretariat med sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.
- Reglerne skal gælde *for* alle føde- og drikkevarer. Det er ikke tilfældet i lovudkastet.

Vi uddyber nedenfor.

1. Aftalelighed – et skridt på vejen, men desværre stadig undtagelse (§ 3-6)

Vi havde gerne set, at reglerne i lovforslaget, uden undtagelser, omfattede alle handler mellem virksomheder i fødevarerforsyningskæden - uafhængigt af virksomhedernes omsætning og indbyrdes relative forhandlingsstyrke. Altså aftalelighed - ens vilkår for alle.

Vi anerkender, at man i lovforslaget er kommet langt for at sikre ens aftalevilkår, men betalingsbetingelser for letfordærlige fødevarer er fortsat forskellige for leverandører med hhv. over og under 350 mio. euro i omsætning. Det er ikke hensigtsmæssigt, når to ferskvarerleverandører med lignende produkter forhandler med den samme kunde, og den ene må tilbyde dobbelt så lang betalingsfrist (60 dage) i forhold til den mindre konkurrent (30 dage).

Når det er sagt, vil vi gerne kvittere for, at lovforslaget er en klar forbedring og forenkling i forhold til minimumdirektivet. Vi kan også tilslutte os, at der gives mulighed for helt små købere til at forhandle sig til længere kreditter, når der er særligt behov for dette (bagatelgrænsen).

2. Dansk lov skal gælde i Danmark - Lovens regler bør gøres internationalt præceptive (§ 8, stk. 3)

Under visse omstændigheder kan de danske regler omgås ved andet lovvalg end dansk. Dette kan have nogle uheldige konsekvenser. Særligt kan der være en risiko for, at en stærk aftalepart kan tvinge et andet lovvalg igennem. Dermed kan danske parter i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden undgå at være underlagt de danske regler. Incitamentet til dette kan for eksempel være at opnå eller tilbyde længere betalingsfrister end muligt med de danske regler, opnå betalinger som ikke relaterer sig til salg, eller fordele mere risiko for varesvind til sælger, end de danske forbud muliggør.

Muligheden for andet lovvalg underminerer også aftaleligheden. De danske regler kan omgås ved andet lovvalg end dansk, hvis samhandlen ikke ville være omfattet af minimumsdirektivet. Dermed er man tilbage i en situation, hvor store sælgere ved at sige ja til andet lovvalg er reguleret lempeligere end mindre konkurrenter, som ville være omfattet af minimumsdirektivets størrelsesmodel. Frit lovvalg kan dermed risikere at underminere hele lovarbejdets intentioner om at skabe aftalelighed.

Muligheden for andet lovvalg end dansk kan yderligere medføre betydende administrative byrder. Med mindre købere forhandler igennem et ensartet lovvalg, risikerer sælgere at stå i en uoverskuelig situation, hvor de skal agere underlagt flere forskellige landes UTP-lovgivning med regler, der er forskellige fra leveringsaftale til leveringsaftale.

Hele bestræbelsen på at undgå urimelig handelspraksis i fødevarerforsyningskæden i Danmark, og sikre aftalelighed, risikerer at blive undermineret ved mulighed for andet lovvalg end dansk. Derfor bør lovforslagets forbudsbestemmelser gøres internationalt præceptive.

3. Effektiv og fleksibel håndhævelsesmyndighed nødvendig – selvstændigt sekretariat under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (§7)

Det er vigtigt, at vi får en operationel og agil myndighed til at håndhæve reglerne. Håndhævelsesmyndigheden skal effektivt og dynamisk sikre lovens overholdelse og dermed lovens formål om bedre samhandelspraksis i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Vi mener derfor, at håndhævelsesmyndigheden ikke blot skal fungere som klageinstans, men aktivt sørge for at lovens formål gennemføres – også gennem konfliktløsning, som ikke nødvendigvis leder til påbud, bøder og offentliggørelse.

Vi foreslår, at håndhævelsesmyndigheden oprettes som et selvstændigt sekretariat med sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kompetencer og ressourcer inden for informationsindsamling, kontrolundersøgelser samt sektor- og markedsundersøgelser er helt centrale i håndhævelsen af loven. Dog ser vi også nogle ulemper i forhold til prioriteringen af sager og sagsbehandlingstider.

Derfor bør håndhævelsesmyndigheden etableres som et selvstændigt og uafhængigt sekretariat med egne medarbejdere og egen økonomi med sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

Derudover foreslår vi, at håndhævelsesmyndigheden i loven gives følgende beføjelser og pligter:

- Håndhævelsesmyndigheden bør pålægges at lave årlige markedsundersøgelser af urimelig handelspraksis i samhandel mellem leverandører og købere og på den baggrund identificere konkrete problemer og mål.
- Håndhævelsesmyndigheden bør ikke gives så bred adgang til sagsprioritering, som følger af lovforslagets § 9, stk. 1. Alternativt skal der præciseres transparente og konkrete rammer for sagsprioritering.
- Håndhævelsesmyndigheden bør pålægges at etablere rammerne for uafhængig, fair og økonomisk overkommelig mægling til løsning af konflikter.
- Håndhævelsesmyndigheden bør gives beføjelser til sagsafslutning ved tilsagn.
- Lovbemærkningerne bør fastsætte et vejledende minimumsniveau for bødestørrelsen.

4. Loven bør dække alle føde- og drikkevarer (§2)

Lovforslagets §2 definerer landbrugs- og fødevarer som produkter, der er opført i bilag I til EUF-Traktaten, og produkter, der ikke er opført i bilaget, men som er forarbejdet til konsum ved hjælp af produkter, der er opført i bilaget.

Dette dækker bredt, hvad der i gængs forstand opfattes som landbrugs-, føde- og drikkevarer. Dog er visse landbrugs-, føde- og drikkevarer ikke dækket. Der er for eksempel nogle produkter i kategorien øl og vand, som vil være dækket, og andre som ikke vil. En 'almindelig' sukkerholdig sodavand vil med henvisning til bilag I til EUF-Traktaten være opfattet som en fødevarer og er dermed dækket, mens sukkerfri sodavand ikke vil være opfattet som en fødevarer og dermed ikke omfattes af reguleringen.

Principielt bør alle landbrugs-, føde-, og drikkevarer være omfattet, og der bør ikke være ulogiske mangler i anvendelsesområdet, fordi et givet produkt ikke er listet på bilag I til EUF-Traktaten.

Endvidere vil det skabe nogle administrative byrder, der hvor sælgere både har varer, som er dækket og varer, der ikke er, for eksempel en udbyder af læskedrikke. Hvis der i denne situation forhandles ét sæt betalingsbetingelser for varer som er dækket, og andre betingelser for varer, som ikke er, vil der komme byrder i form af kompleksitet i forhandlingssituationen, dobbelt så mange ordrer, det dobbelte antal fakturaer m.m., som kun kan fordyre varen.

Vi mener derfor, at alle landbrugs-, føde-, og drikkevarer, herunder vand med brus, sukkerfri læskedrik og mineralvand, bør dækkes af loven.

Det kan gøres ved at bruge enten bilag 1 og 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 510/2014, eller nomenklaturen i SKATs toldtariffer, og herudfra præcisere landbrugs-, føde- og drikkevarer mere udtømmende.

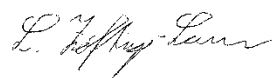
5. Bemærkning vedr. Supply Chain Finance

Vi glæder os over, at det i bemærkningerne til lovens §5, stk. 1, nr. 3 er præciseret at kreditfacilitering (Supply Chain Finance) er en mulighed mellem parter i fødevarerforsyningskæden, men at det er den underliggende faktura, som er gældende vedrørende lovforslagets §§ 3 og 4 omhandlende maksimale betalingsbetingelser. Dette er en ganske vigtig præcisering, da der ellers kunne være tvivl om, hvorvidt de maksimale betalingsbetingelser skulle forstås som inklusiv eller eksklusiv kreditfacilitering. Med denne præcisering fastslås at betalingsbetingelser på faktura og i samhandelsaftale maksimalt må være henholdsvis 30 eller 60 dage, og kredit facilitering er en serviceydelse, som kan tilkøbes oven i dette.

.....

Vi ser frem til det videre arbejde med implementeringen af direktivet i Danmark, og vi stiller os til rådighed for videre dialog.

Med venlig hilsen

Lars Zøfting-Larsen

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Sendt pr. mail til hc@kfst.dk med kopi til
jkk@kfst.dk og kng@em.dk

København, den 29. januar 2021

Vedr.: Høring over forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.

De Samvirkende Købmænd har modtaget ovennævnte forslag til lov om urimelig handelspraksis i høring, og vi har nogle enkelte kommentarer hertil.

Helt overordnet havde vi fra DSK's side helst set, at der ikke var vedtaget et sådant direktiv, og at det fortsat havde været op til parterne inden for rammerne af bl.a. aftaleloven og konkurrenceloven m.v. selv at forhandle og fastsætte samhandelsbetingelserne.

Da direktivet imidlertid nu er vedtaget og skal implementeres i dansk ret, havde vi naturligvis også derfor helst set, at den danske regering havde valgt en minimumsimplementering af direktivet, så effekterne – såvel de økonomiske som administrative - blev så begrænsede som overhovedet muligt.

Vi har dog gennem drøftelserne med Erhvervsministeriet og en række øvrige organisationer og virksomheder måttet konstatere, at udgangspunkterne har været så forskellige, at det ikke har været muligt at opnå enighed om en minimumsimplementering. På den baggrund skal vi fra DSK's side tilkendegive, at vi er indforstået med, at det foreliggende forslag er en så afbalanceret løsning, som vi har kunnet nå frem til, men det er dog også vigtigt at pointere, at vi hermed er gået til den yderste grænse for, hvad vi anser for muligt.

For så vidt angår bemærkningerne til lovforslagets materielle indhold, henviser vi også til de bemærkninger, der er afgivet af Dansk Erhverv, men der er dog nogle

punkter, som vi ønsker at henlede ministeriets opmærksomhed på, og hvor vi finder, der er behov for yderligere præciseringer og justeringer.

Lovforslagets administrative byrder

Ministerierne sammenfatter sædvanligvis de økonomiske og administrative byrder i et sammenfattende skema, så man kan få et hurtigt overblik over lovforslagets byrder. Dette er kun sket delvist i det foreliggende forslag, hvilket vi finder betænkeligt, ligesom vi finder, at ministeriet ikke i tilstrækkelig grad har kvantificeret byrderne.

For så vidt angår vurderingen af de regionale konsekvenser, opregnes disse til udelukkende at være positive. Det er korrekt, at de er positive for landbrugssektoren, men der er ikke taget højde for, at der vil være mærkbare, negative konsekvenser for detailhandlen alene som følge af en minimumsimplementering.

Med hensyn til de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet fremgår det, at forslaget forventes at medføre betydelige økonomiske og administrative konsekvenser – og det er utvivlsomt korrekt. Ud fra lovforslagets indhold er det dog svært at se, *hvor store* de økonomiske og administrative omkostninger bliver. Vi har oplysninger om, at enkelte af vores medlemmer – ud over at skulle samtlige kontrakter igennem og evt. genforhandle disse – også vil skulle foretage omkostningstunge ændringer i it-systemer m.v. Herudover vil implementeringen af direktivet medføre væsentlige forringelser af dagligvarekædernes likviditet.

Vi er bekendt med, at en revisionsvirksomhed er i gang med at foretage en såkaldt AMVAB-måling af de administrative byrder ved implementeringen af direktivet, og vi kan kun opfordre til, at der i videst muligt vil blive taget højde for de uhensigtsmæssigheder, denne måling måtte identificere.

Adgang for køber til at klage

Med lovforslaget indstiftes en klageinstans, hvortil sælger kan klage, hvis det er opstår tvister med køber. Vi er fuldt ud klar over, at hele formålet med direktivet er at beskytte leverandøren, og vi har også mundtligt drøftet med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen undervejs i høringsperioden, at en køber kan bruge de almindelige konkurrenceretlige regler, hvis køber eksempelvis finder, at leverandøren misbruger en eventuel dominerende stilling.

En sådan klage via det "almindelige konkurrenceretlige" system er imidlertid ofte meget tung, ligesom købers henvisning til at løse eventuelle tvister i domstolssystemet også vil være det. Vi skal derfor endnu en gang opfordre Erhvervsministeriet til at overveje, om man også skulle lade køberne få adgang til en administrativ klageadgang, hvis der opstår tvister mellem køber og leverandør, og hvor køber finder, at leverandøren ikke lever op til de aftalte forpligtelser.

Lovvalg

Spørgsmålet om lovvalg er delvist belyst i bemærkningerne. Vi savner dog fortsat svar på, om eksempelvis to danske samhandelsparter vil kunne foretage lovvalg, så eksempelvis tysk ret vil kunne finde anvendelse på hele samhandelsforholdet. Vi skal derfor opfordre Erhvervsministeriet til at belyse dette forhold.

Hvis der måtte opstå eventuelle spørgsmål i forbindelse med ovenstående, er I naturligvis meget velkomne til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

John Wagner
Adm. Direktør

Jytte Tandrup
Underdirektør

29. januar 2021
/ASLNAL-erst

Hørings svar vedrørende lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget lovforslaget i høring.

OBR har følgende vurdering af forslaget administrative konsekvenser for erhvervslivet samt bemærkninger til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering af principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Administrative konsekvenser

OBR vurderer, at lovforslaget samlet vil medføre administrative byrder for erhvervslivet på over 4 mio. kr. Der er derfor igangsat en AMVAB-måling for at kvantificere byrderne nærmere.

Resultaterne af målingen skal fremgå af den samlede konsekvensvurdering af lovforslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget. Konsekvenserne anføres i afsnittet *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet* i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget implementerer EU's direktiv om urimelig handelspraksis (UTP-direktivet), som forbyder 16 konkrete handelspraksisser mellem ulige parter i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Fx må store købere ikke stille krav til sine leverandører om længere betalingsfrister end 30 eller 60 dage for hhv. letfordærlige eller andre varer, annullere ordrer med kort varsel eller kræve, at leverandørerne skal betale for ikke-solgte fødevarer.

Forbuddet mod de konkrete handelspraksisser medfører en række administrative omkostninger for de omfattede virksomheder, som kan kategoriseres i hhv. omstillingsomkostninger og løbende administrative konsekvenser. Omstillingsomkostningerne tæller eksempelvis, at købere i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden skal indsamle og registrere leverandørernes størrelsesforhold, opdele indkøbte varer mellem letfordærlige og øvrige landbrugs- og fødevarer, udarbejde nye standardkontrakter mellem køber og sælger mv. Herudover vil der være løbende administrative omkostninger til eksempelvis ajourføring af størrelsesforhold mv.

Det forventes, at op mod 55.000 virksomheder vil blive omfattet af forbudsbestemmelserne. Det forventes dog, at byrderne i væsentlig grad vil koncentrere

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf 35 29 10 00

Fax 35 46 60 01

CVR-nr. 10 15 08 17

erst@erst.dk

www.erst.dk

sig på de største virksomheder i fødevarekæden. Denne vurdering skal dog ses med forbehold for AMVAB-målingens resultater.

AMVAB-målingen vil blive offentliggjort på Erhvervsstyrelsens hjemmeside efter forslaget eventuelle vedtagelse.

Principper for agil erhvervsrettet regulering

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har vurderet, at lovforslaget understøtter princip 5 om at "Sikrer brugervenlig digitalisering", da det planlægges at lave en digital selvbetjeningsløsning, som skal understøtte virksomheders muligheder for at klage i henhold til lovens bestemmelser. En digitale løsning for klagesager skal gøre det nemt og enkelt for virksomheder at indberette klager.

De øvrige principper for agil erhvervsrettet regulering vurderes ikke at være relevante for lovforslaget. OBR har ingen bemærkninger hertil.

Kontaktperson vedrørende ovenstående bemærkninger:

Nicolaj Sylvester Brarup
Fuldmægtig
Tlf. direkte: 35 29 16 96
E-post: NicSyl@erst.dk

Med venlig hilsen

Aslak Alexander Schou Nalepa

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN

Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291420
E-mail: AslNal@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk. Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på Virk.

29. januar 2021

Til

Erhvervsministeriet

Fremsendt til: hc@kfst.dk

Forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Erhvervsministeriet har fremsendt lovudkast om implementering af UTP-direktivet.

Direktivet gælder for fødevarer-leverandører op til EUR 350m i omsætning, da hele intentionen er at "beskytte" "små" leverandører mod større, potentielt dominerende købere (fx detail-kæder).

Vi ønsker det nærmere belyst, om ikke der kan ses bort fra direktivets betalingsfrister, når der er aftalt en Supply Chain Finance-løsning mellem køber og leverandør, da denne løsning jo netop indebærer, at leverandøren får betaling indenfor få dage.

For så vidt angår aftaleforhold med ikke-offentlige købere, har Finans og Leasing bemærket, at der højest utraditionelt lægges op til en overimplementering af direktivet i følgende aftaleforhold, jf. direktivets artikel 1, stk. 2:

1) Lovforslaget foreslås også at gælde for leverandører der omsætter for over EUR 350m, hvor der er en begrænsning på max 60 dage for både alm. fødevarer og letfordærlige varer, og

2) Nedenstående omsætningsintervaller i direktivet (op til de EUR 350m), hvor direktivet ikke gælder for to lige store parter, eller hvis leverandøren er større end køberen, er ikke medtaget i det danske forslag:

Købers årlige omsætning	Leverandørens årlige omsætning
EUR 2 mio. - EUR 10 mio.	Mere end EUR 2 mio.
EUR 10 mio. - EUR 50 mio.	Mere end EUR 10 mio.
EUR 50 mio. - EUR 150 mio.	Mere end EUR 50 mio.
EUR 150 mio. - EUR 350 mio.	Mere end EUR 150 mio.
Mere end EUR 350 mio.	Mere end EUR 350 mio.

I aftaleforhold med offentlige købere lægges der også op til en overimplementering, for så vidt angår levering fra leverandører med en omsætning på mere end EUR 350 mio.

Kombineret med bemærkningerne ovenfor vedrørende opgørelse af omsætning betyder det, at lovforslaget indfører begrænsninger af kredittider for alle leverandører, hvis omsætning overstiger EUR 350 mio., selvom dette ikke er påkrævet i henhold til direktivet.

Selvom det ikke er påkrævet i henhold til direktivet, foreslås der også indført begrænsninger af kredittider for mindre leverandører i aftaleforhold med købere, der har EUR 2-350 mio. i omsætning.

Der er typisk en meget sund betalingskultur i Danmark set i forhold til resten af Europa. Se herom fx Dansk Industris analyse fra april 2019 "Kortlægning af betalingsfrister i erhvervslivet". Og leverandørerne har adgang til gode finansieringsløsninger i form af factoring herunder Supply Chain Financing fra forskellige inden- og udenlandske finansielle grupper.

Finans og Leasing har derfor ikke forståelse for, at man finder det nødvendigt at overimplementere direktivet.

Hertil kommer, at det følger af direktivets artikel 9 samt direktivets præambel pkt. 39 og 40, at overimplementeringen vil være ulovlig, hvis den strider mod direktivets formål samt Traktatens bestemmelser om et effektivt indre marked.

Det er vores opfattelse, at forslaget til overimplementering ikke er velbegrunderet og ikke er i overensstemmelse med direktivets formål, der er at beskytte leverandører med en omsætning på op til EUR 350 mio., som risikerer at blive pålagt urimelig handelspraksis af større og stærkere købere.

Lovforslaget vil skabe uigennemsigthed ved handel på tværs af landegrænserne. Og man gør det med lovforslagets overimplementering mindre attraktivt at anvende danske leverandører, frem for leverandører fra andre EU-lande, der ikke overimplementerer direktivet. Man risikerer således at overimplementeringen kommer til at medføre det helt modsatte resultat nemlig dårligere vilkår for danske leverandører. Det er derfor vores opfattelse, at overimplementeringen er i strid med direktivets formål og dermed retsstridig. Man bør i det endelige lovforslag forholde sig konkret til denne risiko.

Af de nævnte grunde opfordrer vi indtrængende erhvervsministeriet til at fjerne de dele af lovforslaget, hvormed direktivet overimplementeres.

Subsidiære argumenter

Såfremt overimplementering uanset vores argumentation herimod fastholdes anføres følgende:

Det følger af lovforslagets bemærkninger på side 61, at Supply Chain Financing (SCF) kan fortsætte til glæde for leverandørerne, så disse stadig kan opnå væsentlig hurtigere betaling (kontant), end direktivet foreskriver, på fordelagtige vilkår.

Vi noterer med tilfredshed, at man herved anerkender fordelene for SCF.

Vi bemærker dog, at det overses, at begrænsningen i kredittiden betyder, at køberne fratages mulighed for længere kredittid ud over lovens 30-60 dage. Derved forsvinder også deres interesse i at bruge deres ressourcer og kreditrammer på at stille Supply Chain Finance til rådighed for deres leverandører på attraktive vilkår. Det hænger sammen med, at et SCF-ordning er baseret på, at køberens kreditværdighed er større end leverandørens, og derved kan køberen opnå en bedre

rente end leverandøren qua de kapitalkravsregler, banken er underlagt. Denne rentefordel går via SCF-ordningen videre til leverandøren, og det giver fordele for både leverandøren og køberen. Køberen får forlænget sine betalingsbetingelser, mens leverandøren via SCF-programmet får betaling kontant (typisk indenfor få dage) og vil have lavere renteomkostning via SCF-ordningen end ved træk på sin egen kassekredit på grund af forskellen i køber og leverandørs rentevilkår. Men hvis kredittiden presses ned til 30/60 dage er der ikke rum nok til at opnå en ordentlig fordel af forskellene i køberens og leverandørens kreditværdighed/rentevilkår hos banken til at SCF-programmet er rationelt.

Vi anbefaler derfor, at der i lovforslaget, på de områder hvor direktivet overimplementeres, og hvor det derfor står Danmark frit at fastsætte andre vilkår end i direktivet, fastsættes, at SCF er dispenseret herfor, da det anses for kontant betaling indenfor loven, uanset den underliggende kredittid på fakturaerne.

Med venlig hilsen

Christian Brandt

Direktør for Finans og Leasing

Mobil 40382987

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Pr. e-mail: hc@kfst.dk, jkk@kfst.dk, kng@em.dk

28. januar 2021
Dok. 205718

Høring - Forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har fremsendt ovenstående lovforslag i høring. Lovforslaget har til hensigt at implementere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæde i dansk ret

Direktivet er et minimumsdirektiv. Det giver mulighed for nationale bestemmelser om urimelig handelspraksis, der er mere vidtrækkende, end hvad direktivet foreskriver. Med lovforslaget fraviges direktivets udgangspunkt om, at reguleringen alene skal gælde, når leverandøren er i en lavere omsætningskategori end køberen, idet det foreslås, at reglerne skal gælde i alle handler mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden uafhængigt af virksomhedernes omsætning og indbyrdes relative forhandlingsstyrke. Dog foreslås visse undtagelser til dette udgangspunkt for så vidt angår reglerne om betalingsfrister.

Forbrugerrådet havde helst set, at direktivet blev minimumsimplementeret. Efter vores opfattelse ville en minimumsimplementering bedst sikre en effektiv konkurrence. Vi har imidlertid forstået, at dette ikke har været en fremkommelig vej. Forbrugerrådet Tænk kan derfor efter omstændighederne tilslutte sig lovforslaget, som det foreligger.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Vicedirektør

Morten Bruun Pedersen
Cheføkonom

Til
Erhvervsministeriet
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jakobsens Vej 35
2500 Valby
Sendt pr e-mail: hc@kfst.dk
Kopi: jkk@kfst.dk og kng@kfst.dk

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

29. januar 2021

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

Høringssvar – Forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.

cvr.nr. 17 01 48 11

HORESTA takker for modtagelse af ovennævnte lovforslag og afgiver hermed sit høringssvar.

Indledningsvis kan HORESTA tilslutte sig kriterierne for et velfungerende indre marked, som drejer sig om fair samhandel, aftalefrihed og fri konkurrence. Imidlertid vil implementeringen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og forsyningskæden i dansk ret med det nuværende forslag resultere i en overimplementering og urimelig handelspraksis, hvor rettighederne er på leverandørens side. HORESTA er således bekymret for, at Lovforslaget er i modstrid med Direktivets intention om at beskytte den svage aktør i en forhandlingssituation.

HORESTA kan tilslutte sig Dansk Erhvervs omfattende høringssvar på området og tilføjer desuden.

HORESTA repræsenterer i alt overvejende grad købere af fødevarer og en stor del af virksomhederne vil i sammenhæng med Lovforslaget være den svage part i forhandlingen med sine leverandører.

Den danske overimplementering tager ikke højde for fødevarerædiomsætningskæden i Danmark. Der er ikke alene tale om at beskytte de små leverandører fra nogle få store indkøbere i form af dagligvarekæder og detailkoncerner, som urimeligt kan presse leverandørerne. Der er der imod tale om, at mange, mindre detailvirksomheder indkøber fødevarer fra store grossister, nationale og multinationale fødevarerproducenter, -koncerner, samt primærproducenternes leverandørvirksomheder. Desuden vil mange virksomheder, som ikke er fødevareraktiviteter jf. Fødevarerlovgivningen og herunder autorisationsbekendtgørelsen om fødevareraktiviteter under bagatelgrænsen, indkøbe fødevarer til f.eks. medarbejdere, kantinedrift samt outsourcet kantinedrift i sundhedssektoren.

HORESTA kan bekræfte, at vareindkøbet på linje med dagligvarehandlen ikke beror på, hvor vidt man kan presse betalingsfristerne. Indkøbene beror på virksomhedernes madkoncepter i udespisebranchen og i den sidste ende forbrugerpræferencerne.

Specifikke bemærkninger:

§3,stk1: HORESTA tilslutter sig, at Lovforslaget på linje med direktivets regler undtager købere med en omsætning på under 2 mio. EUR.

Det kan oplyses, at specifikt for hotel og restaurantbranchen vurderes det, at virksomheder, som har en omsætning på under 2 mio. EUR, udgør langt hovedparten virksomheder opgjort i antal. Den øvrige del, som stadig er små virksomheder i relation af indkøb af fødevarer, men som omsætter for mere end 2. mio. EURO, udgør deres omsætning ca. 60 % af omsætningen i hotel- og restaurantbranchen. Det er imidlertid bekymrende, at bemærkningerne til Lovforslaget illustrerer, at der reelt ikke er taget højde for, hvilke type virksomheder, som vil blive omfattet af de danske regler. Som tidligere nævnt vil mange tusinde virksomheder, som er små indkøbere, blive omfattet af reglerne, idet mange virksomheders omsætning overstiger 2 mio. EUR, fordi deres primære indtægt ikke er fødevarerelateret. Det kunne f.eks. dreje sig om et garnihotel med kun salg af morgenmad, en turist- eller kulturattraktion med kiosk, en arbejdsplads med kantine in house osv.

HORESTA skal på denne baggrund foreslå, at forslaget ændres, således at Lovforslaget minimumimplementeres i forhold til Direktivet i dansk ret.

Med venlig hilsen

Tine Skriver
Fødevarechef
HORESTA

**Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet**

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Til: Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen **Att: Julie Kragh Kruse**

Vedr: Høringsvar til lovforslag om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden (UTP-direktiv)

KMC er et moderne andelsselskab, som producerer og udvikler kartoffelbaserede ingredienser til fødevarerindustrien. Gennem løbende innovation og investering i ny procesteknologi er KMC i dag blevet en af verdens førende producenter af stivelsesbaserede fødevarer ingredienser til det globale marked.

Generelle betragtninger

Direktivets formål er som udgangspunkt at beskytte producenter og producentorganisationer inden for landbrugs- og forsyningskæden, som kan være i en sårbar position over for deres aftagere, jfr. direktivets præampelbetragtning (1) samt (10).

KMC foretrækker som udgangspunkt aftalefrihed for samhandelsparter i landbrugs- og forsyningskæden, men har naturligvis forståelse for behovet af regulering i styrkeforhold, der måtte resultere i urimelig handelspraksis mellem ulige parter.

Ensartethed

For at sikre transparens og undgå forskellige regler for aktører på det samme marked bør der tilstræbes størst mulig aftalelighed inden for direktivets rammer. Der bør således foretages ensartet implementering af reglerne om betalingsfrister på henholdsvis 30 cf. 60 dage for alle virksomheder i forsyningskæden uden hensyn til koncernomsætning – henholdsvis under og over 350 mio. EUR.

Koncernomsætning findes isoleret set ikke definerende for styrkeforholdet mellem leverandør og aftager.

Hertil kommer, at en sontring i koncernomsætning endog kan risikere at skabe større ulighed ved at forrykke styrkeforholdet til ugunst for laveste kategori.

KMC finder det dog positivt, at lovforslaget sætter en øvre betalingsgrænse på 60 dage uanset koncernomsætning og dermed begrænser uligheden ift. direktivet i sin direkte form.

Andelsselskaber

Styrkeforholdet inden for andelsselskaber er imidlertid ganske særegent og velreguleret.

Andelshaveren er her leverandør til sit eget selskab og kan i forening med de øvrige andelshavere jfr. egne vedtægtsbestemte regler ændre på andelsselskabets ageren i forhold til andelshaverne, ifald det findes påkrævet.

KMC må derfor pointere, at den årelange praksis med aftalefrihed for andelsselskaber er en anerkendt og respekteret dansk tradition, som via demokratisk vedtægtsmæssig regulering fastlægger styrkeforholdet mellem køber og sælger.

Hertil kommer, at direktivet ikke som udgangspunkt har haft til hensigt at regulere forholdet inden for andelssektoren mellem andelshaver og hans eget selskab. De vedtægtsregulerede forhold i andelsselskaber bør således undtages, jfr. lovforslagets §2 for ikke at skade den danske andelsmodel.

Lovvalg

KMC vurderer, at en dansk implementering af direktivet ikke alene bør forbeholdes minimumsform på forbudsområdet, jfr. lovforslagets §8 stk. 3, men generelt bør sikre, at bestemmelserne finder præceptiv anvendelse.

Kontrol - finansiering

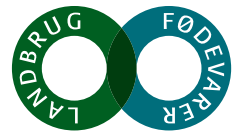
Afslutningsvist bør nævnes, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som tilsynsførende og håndhævende myndighed på området ses finansieret via finansloven i et økonomisk selvstændigt sekretariat. Dansk implementering bør derfor tilstræbe, at de i direktivet regulerede parter ikke bliver økonomisk belastet med kontrolopgaver med risiko for utilsigtet adfærdsændring til følge.

Venlig hilsen

K M C

Axel Bonde

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Att. Julie Kragh Kruse

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

hc@kfst.dk

cc: jkk@kfst.dk og kng@em.dk

Høring over forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Landbrug & Fødevarer takker for fremsendte forslag til lov om urimelig handelspraksis i fødevareforsyningskæden.

Landbrug & Fødevarers bemærkninger til lovforslaget falder i seks hovedpunkter:

1. Aftalelighed som grundprincip, når aftalefrihed ikke er muligt

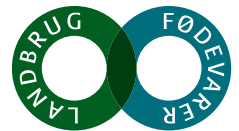
Landbrug & Fødevarer foretrækker af princip aftalefrihed mellem handlende parter i landbrugs- og fødevareforsyningskæden. Direktivet mod urimelig handelspraksis bryder med dette princip uanset den konkrete implementeringsmodel. Direktivet foreligger imidlertid nu, og det er derfor Landbrug & Fødevarers helt grundlæggende synspunkt, at direktivet bør implementeres på en sådan måde, at der sikres størst mulig aftalelighed.

Den danske lovimplementering bør derfor sikre ensartede regler for alle virksomheder i handlen med landbrugs- og fødevarer uafhængigt af koncernomsætning. Koncernomsætning er som oftest ikke en retvisende indikation på fx datterselskabers forhandlingsstyrke overfor detailkæder. Forskellige regler på dette område kan føre til spekulation og konkurrenceforvridning, hvis direktivet implementeres i sin minimumsform, hvor direktivets gyldighed afhænger af køber og sælgers interne relative styrke målt på koncernomsætning.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at direktivet foreslås implementeret uden en såkaldt trappemodel af omsætningskategorier for så vidt angår bestemmelserne for betalingsfrister. Det er positivt, at man i denne del af lovforslaget prioriterer hensynet til fair og lige konkurrencevilkår samt, at man undgår unødigt kompleksitet og de administrative byrder for virksomhederne, der er forbundet med direktivets vilkårligt fastsatte omsætningskategorier.

Landbrug & Fødevarer konstaterer, at direktivet foreslås implementeret med differentierede betalingsfrister afhængig af, hvorvidt en leverandørs årlige koncernomsætning overstiger 350 millioner euro eller ej. Leverandører med en koncernomsætning under 350 millioner euro skal modtage betaling senest efter 30 dage ved salg af letfordærlige varer og senest efter 60 dage for andre langtidsholdbare varer. Leverandører med en årlig koncernomsætning over 350 millioner euro skal modtage betaling senest efter 60 dage for både letfordærlige og andre langtidsholdbare landbrugs- og fødevarer.

Landbrug & Fødevarer havde foretrukket en ensartet implementering af reglerne om betalingsfrister for alle virksomheder i fødevareforsyningskæden. Foruden det forhold, at koncernomsætning som oftest ikke er en retvisende indikation på forhandlingsstyrke, så vil en ensartet implementering af bestemmelserne om betalingsfrister også være den mest enkle tilgang for virksomhederne. Derudover gælder, at det kan virke konkurrenceforvridende og risikere at skubbe forretning til de største leverandører, når disse kan tilbyde længere betalingsfrister end mindre leverandører under koncernomsætningsgrænsen på 350 mio. euro.

Samlet set kan Landbrug & Fødevarer dog støtte forslaget om en differentieret implementering af reglerne om betalingsfrister med maksimalt 60 dage for leverandører med en koncernomsætning over 350 mio. euro, idet det trods alt bidrager til en mere ensartet regulering og dermed en højere grad af aftalelighed end det, der er indeholdt i direktivet i sin minimumsform. Landbrug & Fødevarer støtter i øvrigt, at lovforslagets øvrige bestemmelser om bl.a. forbudte handelspraksisser implementeres uden differentiering baseret på koncernomsætning, hvormed der sikres aftalelighed på disse områder

2. Forholdet mellem andelshaver og andelsselskab er ikke relevant for direktivets formål

I lovforslagets §2 forstås definitionen af køber som enhver fysisk eller juridisk person, uanset vedkommendes etableringssted, eller enhver offentlig myndighed i EU, som køber landbrugs- og fødevarer, herunder en gruppe af sådanne fysiske og juridiske personer.

Landbrug & Fødevarer ønsker tilføjet, at ved køber forstås derimod ikke et andelsselskab, når dette indhenter produkter fra andelshaverne, i tilfælde hvor andelshaverne i fællesskab fuldt ud ejer andelsselskabet. I en sådan situation vil sælger og køber i direktivets forstand være den samme enhed, idet andelshaverne til enhver tid, under overholdelse af andelsselskabets almindelige vedtægter og øvrige regler, vil have mulighed for at ændre de vilkår, hvorpå andelsselskabet køber produkter fra andelshaverne. Formålet med direktivet har aldrig været at regulere forholdet mellem en andelshaver og et andelsselskab, idet andelshaverne i realiteten leverer til sig selv og til enhver tid kan beslutte, hvordan andelsselskabet skal agere i forhold til andelshaverne.

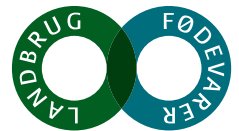
I lovforslagets §5 stk. 1, nr. 5 anføres det som en ulovlig handelspraksis, hvor køber nægter at give skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale mellem køber og leverandør, som leverandøren har anmodet om. Det fremgår dog, at dette ikke gælder, hvis leveringsaftalen vedrører produkter, som skal leveres af et medlem af en producentorganisation, herunder et kooperativ til den producentorganisation, som leverandøren er medlem af, hvis denne producentorganisations vedtægter eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.

Landbrug & Fødevarer fastholder, at samme princip som for denne undtagelse af producentorganisationer/andelsselskaber i §5, stk. 1, nr. 5 bør være gennemgående for direktivets øvrige bestemmelser, således at det sikres, at den velfungerende danske andelsmodel ikke utilsigtet gøres til genstand for lovens bestemmelser, som ikke har relevans for forholdet mellem andelshaver og andelshavers eget andelsselskab men i stedet risikerer at gøre skade på den særlige danske andelsmodel.

3. Frit lovvalg må ikke undergrave formålet med den danske implementering

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det i lovforslagets §8 stk. 3. fremgår, at uanset eventuelle lovvalgsaftaler, som ville finde anvendelse på leveringsaftalen mellem parterne, så er forbuddene i direktiv 2019/633/EU overordnede præceptive bestemmelser, som finder anvendelse i enhver situation, der falder inden for disse bestemmelsers anvendelsesområde.

Landbrug & Fødevarer vurderer, at det kan underminere den danske lovimplementering, som går videre end direktivets minimumsbestemmelser, at det kun er direktivets bestemmelser i deres minimumsform, som er præceptive, jf. §8, stk. 3. Der er således intet til hinder for, at en stærk køber påtvinger sig lovvalg efter direktivets minimum i en kontraktforhandling og dermed kan undgå at skulle leve op til de danske regler i loven.

4. Alle landbrugs- og fødevarer skal sikres omfattet af lovens bestemmelser

I lovforslagets § 2 stk. 1 defineres landbrugs- og fødevarer som: 'Produkter, der er opført i bilag I til EUF-Traktaten, og produkter, der ikke er opført i bilaget, men som er forarbejdet til konsum ved hjælp af produkter, der er opført i bilaget.' I lovforslagets supplerende bemærkning fremgår det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen løbende vil opdatere en ikke-udtømmende positivliste over hvilke landbrugs- og fødevarer, som er omfattet af lovforslaget efterhånden, som der udvikles praksis og erfaring.

Landbrug & Fødevarer finder det uhensigtsmæssigt, at der kan opstå tvivl hos køber og sælger om, hvorvidt en given vare omfattes af direktivet. Et eksempel kan være køb og salg af kasein til produktion af mejerivarer. Kasein har KN-kode 350110 og fremgår ikke af bilag 1 til EU-Traktaten. Landbrug & Fødevarer foreslår, at lovforslaget specificeres ved at inkludere landbrugs- og fødevarer, der fremgår af bilag 1 til EUF-Traktaten samt varer opført på bilag II til Rfo 510/2014.

5. Håndhævende myndighed bør have selvstændigt sekretariat i KFST

For at sikre prioritering, reel efterlevelse af direktivet og løbende tilsyn med UTP-sager i fødevarerforsyningskæden, vil L&F foretrække, at der oprettes et økonomisk selvstændigt sekretariat under Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Den håndhævende myndigheds beføjelser vil således gå udover behandling af klagesager, men i højere grad også omfatte monitorering af markedet ift. urimelig handelspraksis samt sikre opfyldelse af direktivets formål.

6. Supply chain finance må ikke rukke ved de maksimale betalingsfrister

Landbrug & Fødevarer ser positivt på lovforslagets supplerende bemærkninger vedrørende kreditfacilitet. Forslaget vil ikke begrænse køber og sælger i at benytte sig af kreditfacilitet (Supply Chain Finance). Dette gælder så længe, at den underliggende faktura er i overensstemmelse med lovforslagets bestemmelser for betalingsfrister på 30 og 60 dage. Alternativt kunne leverandører, for at modtage betalingen tidligere, ende med et betale en rentesats af fakturabeløbet i en periode, der overstiger lovforslagets bestemmelser.

Med venlig hilsen

Kenneth Lindharth Madsen
Chef for Handel & Marked

Handel & Marked

D +45 3339 4257
M +45 2332 6741
E klm@if.dk

e-post til
Konkurrence-og Forbrugerstyrelsen

hc@kfst.dk
cc jkk@kfst.dk
cc kng@em.dk

■ SEKRETARIAT
Karetmagervej 9
7000 Fredericia
Tlf. 7023 1114
Fax 7023 1128
CVR 13900949
ldm@maelkeproducenter.dk
www.maelkeproducenter.dk

Fredericia den 29. januar 2021

Høringsvar til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden

Fra Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter

Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter (herefter LDM) skal herved fremkomme med høringssvar til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.

Nærværende høringssvar omhandler i væsentlig grad samhandlen mellem danske mælkeproducenters altoverskyggende og store samhandelspartner, andelsselskabet Arla Foods. Arla Foods har reelt monopol på indvejning af dansk mælk med en indvejning på over 90 pct. af al danskproduceret mælk. Høringssvaret fokuserer også på den misforståelse, at danske andelshavere har en stærk forhandlingsposition i store andelsselskaber som Arla Foods (m.fl.) hvor andelshaverkredsen i tilfældet Arla Foods omfatter producenter fra syv lande, og hvor flertallet af andelshavere og repræsentantskabsmedlemmer således er udlændinge, hvorved der kun efterlades en mindretalsindflydelse til de danske andelshavere. I seks lande er mælkeafregningen konkurrenceudsat i modsætning til monopolsituationen i Danmark. Argumenterne i høringssvaret gælder al handelspraksis mellem mælkeproducenter og virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.

Kritikken i en nøddeskal

Hvis lovforslaget vedtages i sin nuværende form, vil loven efter almindelig dansk retstradition være lex specialis, dvs. en lov, der angår en speciel situation, som går forud for en generel lov vedrørende samme område; den specielle bestemmelse inden for en lov går ligeledes forud for den generelt udformede regel inden for samme lov.

Lovforslaget efterlader dermed Arla Foods (herefter Arla) mange danske medlemmer og leverandører i en langt dårligere handelsmæssig retsstilling over for Arla, end hvad der hidtil har været gældende efter de nuværende noget tilfældige og usikre regler, der har ydet en vis (men begrænset) beskyttelse mod forskellige former for urimelig handelspraksis.

Hvis man skal forstå problemet, er det vigtigt at forstå, at Arlas medlemmer får en pris for mælken, der er sammensat af forskellige elementer

- a) aconto betaling for standardmælk
- b) aconto betaling for diverse generelle tillæg
- c) aconto betaling for diverse individuelle tillæg (som ikke tilbydes alle)
- d) efterbetaling

Problemet er i en nøddeskal, at hvis man ikke kender de tillæg, som af Arla-ledelsen (mere eller mindre vilkårligt) uddeles til de øvrige Arla-medlemmer og ikke mindst hvor store beløb, der er tale om, har de færreste leverandører en reel mulighed for at vurdere størrelsen af efterbetalingen.

Man kan således sige, at Arla-ledelsens nuværende prispolitik har indført prismæssige variabler, der gør det umuligt at gennemskue efterbetalingen for mælken. Derfor er det helt afgørende, at oplysninger om samhandlen med alle leverandørgrupper gøres tilgængelig for alle medlemmer, hvilket de ikke er i dag.

Lovforslaget løser ikke dette helt afgørende problem, hvilket er en meget alvorlig fejl.

Direktiv 2016/943/EU og dansk andelspraksis

Direktivets præambelbetragtning nr.10 fastslår generelt, at producenter, der leverer til et kooperativ, er handelsmæssigt sårbare. Der findes ikke i direktivet belæg for, at de særlige retslige problemstillinger der gælder for dansk andelspraksis, kan begrunde en ringere beskyttelse for den enkelte mælkeleverandør i relation til et mejeri som Arla.

Den danske uskrevne andelspraksis indeholder kun vage elementer af regulering af urimelig handelspraksis. Direktivet foreskriver intetsteds, at en manglende effektiv dansk lovgivning giver større frihedsgrader til ikke at implementere en effektiv beskyttende lovgivning.

Omvendt må direktivets præambelbetragtning nr. 16 om fastlæggelse af klare og tydelige vilkår og vendinger betyde, at retslige mangler og den retslige usikkerhed, som kan henføres til uskrevne dansk andelspraksis, alt andet lige bør skærpe Danmarks forpligtelse til effektivt i en lov at lukke de huller, som hidtil har været et særkende i den danske andelsverden.

Lovforslaget rammer helt ved siden af skiven

Helt overordnet kan LDM ikke være tilfreds med et lovforslag, som i den grad bygger på en faktisk forkert præmis om, at *"Den danske markedsstruktur, herunder den danske andelskultur, adskiller sig i vidt omfang fra markedsforholdene i andre EU-medlemslande. Gennem andelsorganiseringen har danske landmænd formået at styrke deres forhandlingsposition i fødevarerforsyningskæden, hvorfor de skadelige effekter af urimelig handelspraksis ikke synes at være i Danmark i samme omfang som i andre medlemslande"*. (side 20, forslagets afsnit 2.2.3)

Over 90 % af de danske mælkeproducenter leverer deres mælk til Arla. De lever i en helt anden virkelighed end beskrevet i lovforslaget. De oplever tydeligere og tydeligere at blive trynet af Arlas ledelse og udenlandske særinteresser. Fakta er i dag, at eksempelvis Arlas tyske øko-medlemmer i en længere periode har modtaget en markant højere betaling for økologisk mælk, end hvad deres

danske Arla-kolleger kan opnå for samme mælke kvalitet. Tilsvarende har den danske andelskultur ikke reddet de danske mælkeproducenter fra at blive tvunget til indirekte økonomiske bidrag til Svensk Sommermælk, non-gm mælk, tysk tank-tillæg mv.

De danske medlemmer har ikke længere flertallet i Arla, og der er således ikke nogen vedtægt eller andelskultur, som gør markedsforholdene i Danmark bedre end i de andre EU-medlemslande. Så lovforslagets bemærkninger om den særlige danske andels- og markedskultur kan under ingen omstændigheder gælde for et andelsselskab som Arla, hvor flertallet af medlemmerne bor i Sverige, Tyskland, Holland, Belgien, Luxembourg og Storbritannien.

Videre er den danske andelspraksis en praksis i modsætning til en egentlig andelslov. I stort set alle andre EU-medlemslande, er der fundet behov for andelslove, som i større eller mindre omfang beskytter medlemmerne mod eksempelvis usaglig forskelsbehandling, flertalsdominans, lukkethed og illoyale dispositioner. Så den løsere danske andelspraksis burde tale for et skærpet behov for lovregulering og ikke det modsatte.

Den nuværende Arla-ledelse har aktuelt lagt sig ud med store grupper danske medlemmer, danske medlemmer af andelsskabets repræsentantskab¹ samt anerkendte danske juridiske andelseksperter såsom professor i selskabsret ved CBS, Søren Friis Hansen² og andelseksperten Erik Hørlyck³, der er forfatter til hovedværket Dansk Andelsret. Derfor er det direkte misvisende, når man i lovforslaget ukritisk fremhæver en særlig dansk andelskultur uden præcist at definere, hvad den går ud på.

Man kan i hvert fald sige, at andelskulturen vanskeligt kan være en entydig størrelse, når der henses til, at der aktuelt mellem LDM og førende eksperter på den ene side og Arla-ledelsen og udenlandske særinteresser på den anden side er så stor uenighed om, hvad der gælder, og hvad der skal efterleves.

Arla er det eneste mejeri i Danmark, som har kapacitet til den danske mælkemængde, og Arla er dermed reelt eneste samhandelsmulighed for den helt overvejende del af de danske mælkeproducenter. I de øvrige lande har Arla-medlemmerne til gengæld muligheder for at levere til andre mejerier, og dette vil alt andet lige medføre, at de danske mælkeproducenters forhandlingsposition er blevet svagere, og den kan umuligt siges at være blevet styrket.

Hvis man ser på den aktuelle negative økonomiske udvikling og gældsætning hos de danske mælkeproducenter, har LDM overordentlig svært ved at acceptere, at kompetente danske myndigheder tilsyneladende ikke vil forstå, at tiderne for længst har ændret sig, og at der i den grad er behov for, at der effektivt skrives ind over for den urimelige handelspraksis, som et internationalt og næsten totalt dominerende andelsmejeri udøver overfor enkelte medlemmer og/eller grupper af medlemmer.

¹ Editionsbehandling indleveret til retten i Århus af LDM d. 5 januar 2021 på vegne 5 Arla-repræsentanter. Bilagene vedlægges ikke, men vil kunne eftersendes, hvis nogen måtte ønske det.

² Notat om Arla-problestillinger udarbejdet af professor i selskabsret Søren Friis Hansen d. 14. februar 2020

³ Artikel fra Landbrugsavisen d.9. januar 2021 med interview af Erik Hørlyck om Arlas manglende åbenhed

Om LDM

LDM er interesseorganisation for danske mælkeproducenter. Der henvises nærmere til <https://www.maelkeproducenter.dk>

LDM har ca. 1.400 medlemmer ud af en 2.500 danske producenter med over 10 køer, som producerer ca. 2/3 af den samlede danske mælkemængde.

Det er LDM's opfattelse, at gennemsigthed på landbrugs- og fødevaremarkederne skal betragtes som et centralt element i en velfungerende landbrugs- og fødevarerforsyningskæde.

Det er LDM's opfattelse, at andelsselskabers konkurrencemæssige berettigelse i landbrugs- og fødevarerkæden kræver et ægte andelsdemokratisk fællesskab, hvor den enkelte andelshavers rettigheder og forhandlingsstyrke sker i åbenhed og ikke kan forringes vilkårligt.

Endelig er det LDM's opfattelse, at den danske andelspraksis overordnet udgør den juridiske og faktiske ramme, som ledelsen i et dansk andelsselskab skal indordne sig under.⁴

Om Arla

Arla er hjemmehørende i Danmark, og er derfor reguleret af dansk lov. Med virkning fra den 1. januar 2019 blev bl.a. de engelske og tyske Arla-leverandører optaget som direkte andelshavere i Arla, og de danske medlemmer har dermed ikke længere en stemmemæssig reel magt i selskabet, der sikrer, at man via en demokratiske proces kan opnå lige vilkår. Flertallet af medlemmerne er således ikke længere danske og/eller forankrede i den danske andelskultur. Hverken bestyrelsen eller repræsentantskabet har pt. en majoritet, der repræsenterer de danske medlemmer.

Arla har i den sidste tid søgt at gøre sig mere enerådende i samhandlen, og danske medlemmer oplever nu, at Arla ikke respekterer, at medlemmerne skal have muligheden for at blive ens behandlet, og skal have egentlig indsigt i det selskab, som de på papiret er medejere af. LDM oplever derfor et stigende behov for lovregulering, som effektivt kan beskytte mælkeproducenterne mod den urimelige handelspraksis, som udøves af Arla-ledelsen og udenlandske særinteresser.

Henset til, at de danske medlemmer ikke har reelle muligheder for at melde sig ud og levere mælken til andre mejerier, er de havnet i en konkurrencemæssigt meget uheldig situation.

Uddybende bemærkninger

På lovforslagets side 4, § 5, stk. 1, nr. 5 fremgår det:

"Køberen nægter at give skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale mellem køber og leverandør, som leverandøren har anmodet om. Dette gælder dog ikke, hvis leveringsaftalen vedrører produkter, som skal leveres af et medlem af en producentorganisation, herunder et kooperativ til den producentorganisation, som leverandøren er medlem af, hvis denne

⁴ Se således eksempelvis publikationen Andelsudvalgets medlemsstyreudvalg, marts 1983 "Andelshaver i 80'erne"

producentorganisations vedtægter eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.”

Bemærkninger:

Det glemmes, at andelsselskaber har mange andre (direkte og indirekte) muligheder for at regulere betalingen, og dermed hvad mælkeproducenten står med i hånden, når året er omme. Hvis eksempelvis kun de svenske Arla-medlemmer i en årrække modtager et særligt tillæg for sommermælk, som hverken kræver en ekstra indsats eller medfører en øget kundebetaling, betales tillægget reelt forlods af den fælles Arla-kasse.

Men betalingen er ikke den samme, når den fælles kasse forlods har betalt et eksklusivt tillæg til eksempelvis svenskerne. Derfor er det en stor fejl, hvis ikke samtlige dele af den totale afregningspris omfattes af loven, og der gives mulighed for indsigt i alle prisaftaler.

Så § 5 stk. 1 nr. 5) vil kun give mening i relation til andelsselskaber, hvis det blev tilføjet, at indsigten skal gælde oplysninger om alle andelsselskabets priser og tillæg og medlemsfordele, herunder principperne for tildeling af leveringsret for specialmælk til medlemmer og ikke-medlemmer.

På lovforslagets side 13, afsnit 2.1.1 fremgår det:

”Det fremgår f.eks. af generalklausulen i aftalelovens § 36, at en aftale kan ændres eller tilsidesættes helt eller delvist, hvis det vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre den gældende.”

Bemærkninger:

Domstolene er meget restriktive med at bruge aftalelovens § 36 i erhvervsforhold, og os bekendt har reglen aldrig med held været anvendt på et stort andelsselskabs samhandel med medlemmerne. Reglen vil næppe nogen sinde kunne lukke noget ”hul” efter vedtagelsen af en ny lovgivning, der regulerer samme område.

På lovforslagets side 13, afsnit 2.1.1. fremgår det:

”Danmark er inden for landbrugs- og fødevarerforsyningskæden præget af en betydelig andelsorganisering, som bl.a. skal fremme samarbejdet mellem producenterne og styrke danske landmænds forhandlingsposition i fødevarerekæden. ”

Bemærkninger:

Det gælder jo kun, hvis de danske producenter har flertallet i andelsselskabet, og der er sikret medlemmerne en åbenhed, der giver alle medlemmer indsigt i, om man får samme pris for samme mælk uanset, om man bor på den ene eller anden side af vejen eller i et andet Arla-medlemsland.

På side 18, afsnit 2.2.2., pkt. fremgår det:

”Køberen nægter at give en skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale mellem køber og leverandør, som leverandøren har anmodet om ; dette finder ikke anvendelse, hvis leveringsaftalen vedrører produkter, som skal leveres af et medlem af en producentorganisation, herunder et kooperativ til den producentorganisation, som leverandøren er medlem af, hvis denne producentorganisations vedtægter eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.”

Bemærkninger:

Enig. Men derfor er det særdeles vigtigt, at der skabes en sådan klarhed, at der gives reel mulighed for det enkelte medlem til at kunne vurdere, at han ikke får for lidt - og om naboen får for meget – fra den fælles kasse.

På lovforslagets side 20, afsnit 2.2.3. fremgår det:

”Den danske markedsstruktur, herunder den danske andelskultur, adskiller sig i vidt omfang fra markedsforholdene i andre EU-medlemslande. Gennem andelsorganiseringen har danske landmænd formået at styrke deres forhandlingsposition i fødevareforsyningskæden, hvorfor de skadelige effekter af urimelig handelspraksis ikke synes at være tilstede i Danmark i samme omfang som i andre medlemslande. Da direktivet skal implementeres, har Erhvervsministeriet overvejet, hvordan dette bedst gøres, så det passer ind i en dansk kontekst.

På den baggrund foreslås de i direktivets artikel 3, stk. 1, litra a) –i), oplyste former for urimelig handelspraksis implementeret således, at de gælder i alle aftaleforhold (lovforslagets §§ 3, 4, og 5), Det foreslås dog, at direktivets forbudsbestemmelser om betalingsfrister i artikel 3, stk. 1, litra a), nr. i-ii, som indeholdt i lovforslagets §§ 3 og 4, ikke skal gælde i handler, hvor leverandøren har en årlig omsætning på mere end 350 mio. euro, eller hvor køberen har en årlig omsætning på 2 mio. euro eller mindre.”

Bemærkninger:

Denne hovedpræmis er helt afgørende forkert inden for den danske mælkesektor, se ovenfor under afsnittet ”Lovforslaget rammer helt ved siden af skiven”.

På lovforslagets side 47, afsnit 5 fremgår det:

”De løbende økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes at være mindre, end hvis direktivet blev implementeret direkte, idet direktivets foreskrevne omsætningskategorier i vidt omfang foreslås fjernet. Dermed skal købere af landbrugs- og fødevarer kun holde sig opdaterede om, hvorvidt deres nuværende og potentielle leverandørers årlige omsætning er over 350 mio. euro, med henblik på at sikre, at de anvender aftalevilkår, der er i overensstemmelse med de forpligtelser, som loven pålægger dem. Derudover skal købere af landbrugs- og fødevarer, jf. § 5, stk. 1, nr. 5, med undtagelse af den regel der gælder for leveringsaftaler mellem producentorganisationer, herunder kooperativer, og deres medlemmer, jf. § 5, stk. 1, nr. 5, 2. pkt., efter anmodning give en skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale mellem køber og leverandør. På tilsvarende vis skal købere af landbrugs- og

fødevarer, jf. § 6, stk. 2, i situationer omhandlet i § 6, stk. 1, nr. 2-6, efter anmodning fra leverandøren give leverandøren et skriftligt overslag over betalingen pr. enhed eller de samlede betalinger, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt. Køberen skal endvidere, i situationer omfattet af § 6, stk. 1, nr. 2 og nr. 4-6, give leverandøren et skriftligt overslag over omkostningerne og grundlaget for overslaget.”

Bemærkninger:

Hvis efterbetaling og tillæg, herunder principperne for at kunne få tildelt tillæg, ikke klart indgår i de samlede betalinger, er der skabt en ladeport for mulig omgåelse.

På lovforslagets side 61, 6. afsnit fremgår det:

”Efter den foreslåede § 5, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., er det forbudt, når en køber på anmodning fra en leverandør nægter at give skriftlig bekræftelse af betingelserne for en leveringsaftale mellem køberen og leverandøren. Den foreslåede bestemmelse undtager dog i 2. pkt. de tilfælde, hvor aftalen vedrører produkter, som skal leveres af et medlem af en producentorganisation, herunder et kooperativ til den producentorganisation, som leverandøren er medlem af, hvis den pågældende producentorganisations vedtægter eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.”

Bemærkninger:

Hvis der gives tillæg til særligt udvalgte leverandørgrupper og/eller mælkeyper uden, at det dokumenteres hvilke tildelingskriterier, der anvendes og uden, at det dokumenteres, at tillægget kun dækker meromkostninger, er bestemmelsen totalt illusorisk.

På lovforslagets side 85, 5. afsnit fremgår det:

”Strafansvaret omfatter efter straffelovens § 26, stk. 1, enhver juridisk person, herunder aktie-, anparts- og andelselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder. Endvidere omfatter strafansvaret efter straffelovens § 26, stk. 2, enkeltmandsvirksomheder, for så vidt disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de selskaber, der er nævnt i stk. 1.”

Bemærkninger:

Det bør præciseres, at strafansvaret tillige omfatter direktion, bestyrelsesmedlemmer og repræsentantskabsmedlemmer i et dansk andelselskab.

Videre bør det vurderes, om det i en straffemæssig kontekst ikke er betænkeligt, at lovbestemmelser der skal samvirke med en ikke altid helt klar og entydig andelspraksis og andelskultur, hvorved det bør erindres, at straf i henhold til princippet i Straffeloven § 1 kun kan pålægges, hvis det er hjemlet ved lov. Hvis Arla-ledelsen eksempelvis vilkårligt kan ”hoppe ind og ud af loven” ved at sænke (aconto) betalingen for standardmælk (omfattet af loven) og ændre efterbetalingen og evt. andre tillæg (ikke omfattet af loven) vil der efter LDM’s opfattelse kunne opstå helt groteske og utilsigtede situationer.

På side 90, bilag 1 præambelbetragtninger nr. 10 fremgår det:

”Den beskyttelse, som fastsættes ved dette direktiv, bør gavne landbrugsproducenter og fysiske eller juridiske personer, der leverer landbrugs- og fødevarer, herunder producentorganisationer, uanset om de er anerkendt eller ej, og sammenslutninger af producentorganisationer, uanset om de er anerkendt eller ej, med forbehold af deres relative forhandlingsposition. Disse producentorganisationer og sammenslutninger af producentorganisationer omfatter kooperativer. Disse producenter og personer er særlig sårbare over for urimelig handelspraksis og er mindst i stand til at overvinde den, uden at det får konsekvenser for deres økonomiske levedygtighed. Hvad angår de kategorier af leverandører, som bør beskyttes i henhold til dette direktiv, er det værd at bemærke, at en væsentlig andel af de kooperativer, der består af landbrugere, er virksomheder, som er større end SMV'er, men hvis årlige omsætning ikke overstiger 350 000 000 EUR.”

Bemærkninger:

LDM er helt enig i, at producenter tilknyttet kooperativer - og dermed andelselskaber - er særligt sårbare overfor urimelig handelspraksis.

Kooperativerne i Danmark er markedsmæssige mastodonter, og man bør anerkende og fremhæve dette som et muligt handels- og markedsmæssigt problem, som giver særlig anledning til at beskytte alle medlemmerne (læs: mindretallet) mod illoyal og urimelig handelspraksis.

På side 91, bilag 1 præambelbetragtninger nr. 17 fremgår det:

”Disse begrænsninger bør udelukkende finde anvendelse på betalinger med tilknytning til salg af landbrugs- og fødevarer og ikke på andre betalinger som f.eks. efterbetalinger fra et kooperativ til dets medlemmer. I overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU5 bør det med henblik på nærværende direktiv også være muligt at anse datoen, hvor det beløb, der skal betales for en aftalt leveringsperiode, fastsættes, for at være datoen for udstedelse af fakturaen eller datoen for køberens modtagelse af fakturaen.”

Bemærkninger:

Hvis alle efterbetalinger, individuelle tilskud og ad hoc medlemsfordele i et dansk andelselskab ikke klart bliver omfattet af lovens bestemmelser, vil skønsmæssig 90 % af den primære omsætning af mælk ikke være effektivt beskyttet.

På side 98, bilag1 pkt. f fremgår det:

”Køberen nægter skriftligt at bekræfte betingelserne for en leveringsaftale mellem køber og leverandør, som leverandøren har anmodet om en skriftlig bekræftelse af; dette finder ikke anvendelse, hvis leveringsaftalen vedrører produkter, som skal leveres af et medlem af en producentorganisation, herunder et kooperativ, til den producentorganisation, som leverandøren

er medlem af, hvis denne producentorganisations vedtægter eller regler og afgørelser fastlagt i eller truffet i henhold til disse vedtægter indeholder bestemmelser, der har tilsvarende virkning som vilkårene i leveringsaftalen.”

Bemærkninger:

Det er en klar mangel, at der ikke her er en tydelig henvisning til den uskrevne andelspraksis, som netop i Danmark gælder i stedet for en skreven andelslov.

Hvis et kooperativs vedtægter klart og tydeligt beskrev reglerne for samhandlen, ville problemet måske være mindre, idet et mindretal så kunne beskyttes af mindretalsgarantierne i vedtægten, herunder reglen om kvalificeret flertal ved vedtægtsændringer.

Men hvis man blot bredt henviser til ”regler eller afgørelser” uden at gøre sig overvejelser om, hvad den uskrevne danske andelspraksis betyder for sådanne regler og afgørelser, bliver uklarheden og dermed vilkårligheden total, hvilket synes at være i åbenbar strid med direktivets formål (præambelbetragtning nr. 16) om generelt at skabe klare og utvetydige samhandelsbetingelser i fødevareforsyningskæden.

Bilag:

- Editionsbehandling indleveret til Retten i Århus den 5. januar 2021 på vegne af 5 Arla-repræsentanter
- Landbrugets organisationer – andelsbevægelsen
- Notat om Arla-problemstillingen udarbejdet af professor i selskabsret Søren Friis Hansen, CBS
- Artikel fra Landbrugsavisen den 9. januar 2021

Til: Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen Att. Julie Kragh Kruse
Fra: Mejeriforeningen ved Jørgen Hald Christensen
Dato: 28. januar 2021

Mejeriforeningen
Danish Dairy Board

Agro Food Park 13
DK-8200 Aarhus N

Tel +45 8731 2000
Fax +45 8731 2001

ddb@mejeri.dk
www.mejeri.dk

CVR DK 26 08 81 00

Høringssvar til lovforslag om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden

Mejeriforeningen takker for fremsendte lovforslag til gennemførelse af direktivet om urimelig handelspraksis mellem handlende virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden. Mejeriforeningen er en brancheorganisation for de danske mejerier, hvor både store og mindre mejerier repræsenteres, og hvor medlemmerne oftest både er køber og sælger i fødevarerforsyningskæden. Nedenfor præsenteres først Mejeriforeningens generelle betragtninger til lovforslaget, hvorefter der følger tre punkter til supplerende bemærkninger til lovforslaget.

Generelle betragtninger til direktivet og lovforslaget

Mejeriforeningen foretrækker af princip aftalefrihed mellem handlende parter i fødevarerforsyningskæden. Når det ikke længere er muligt, så må aftalelighed være at foretrække. Forstået på den måde, at lovforslaget bør sikre ens regler for alle fødevareraktiviteter. Det kan virke uhensigtsmæssigt, når virksomheder, afhængigt af koncernomsætning, kan tilbyde længere betalingsfrister end mindre konkurrenter på samme marked.

Mejeriforeningen finder det dog positivt, at lovforslaget begrænser forskellen ift. direktivet i sin direkte form, og forhindrer betalingsfrister over 60 dage for alle fødevareraktiviteter uanset koncernomsætning jf. lovforslagets §3. I denne sammenhæng bemærkes også, at den underliggende faktura ved kreditfacilitering (Supply Chain Finance) også skal følge direktivets bestemmelser for betalingsfrister, og dermed ikke kan omgås via en sådan finansiering. Mejeriforeningen vil af princip foretrække, at reglerne for henholdsvis 30 dages betalingsfrist for letfordærlige varer og 60 dage for langtidsholdbare varer bliver gældende for alle fødevareraktiviteter, men kan give opbakning til lovforslagets kompromis.

Mejeriforeningen bemærker desuden, at direktivet med enkelte undtagelser foreslås implementeret uden 'trappemodellen' af omsætningskategorier jf. §1, hvor sælger kun beskyttes af direktivets bestemmelser, hvis denne sælgers koncernomsætning er relativt

mindre end købers. Det er positivt, at Erhvervsministeriet har taget hensyn til de administrative byrder, som særligt ville falde på små og mellemstore virksomheder, hvis de skulle bruge ressourcer på løbende at holde sig ajourført i forhold til koncernomsætning på samtlige af deres leverandører og købere. Udover de administrative byrder, så fjerner man også eventuel spekulation i fordele ved at handle med en leverandør, der ligger i enten samme eller højere omsætningskategori end en selv. Mejeriforeningen ser positivt på denne forenkling af direktivet i lovforslaget.

Levering fra andelshaver til andelsselskab bør ikke reguleres

Det er vigtigt for Mejeriforeningen at pointere, at UTP-direktivet aldrig har haft til formål at regulere forholdet mellem andelshaver og dennes eget andelsselskab. Det er en misforståelse af andelsselskabets struktur, når dette forhold ikke undtages i direktivets anvendelsesområde og definitioner af køber og sælger. Andelshaveren er medejer af andelsselskabet, hvorfor varerne aldrig skifter ejerskab, og dermed ikke bør reguleres af direktivets bestemmelser. I lovforslagets §5 Stk. 1 vedrørende krav om skriftlig bekræftelse af leveringsvilkår undtages forholdet mellem andelshaver og andelsselskab, hvis vilkår fremgår i selskabets egne regler og vedtægter. Samme princip bør være gennemgående for lovforslaget.

Frit lovvalg kan underminere dansk lovforslag

Det er Mejeriforeningens synspunkt, at en dansk implementering af direktivet bør gøres ufravigelig. Af lovforslagets §8 Stk. 3. vil det dog kun være forbuddene i direktivets minimum, der er overordnede præceptive. Det findes uhensigtsmæssigt, at en given køber og sælger ved eventuelle lovvalgsaftaler kan omgå det danske lovforslags bestemmelser om fx betalingsfrister. For at sikre en reel adfædsændring med den nye lov bør den håndhævende myndighed ved et selvstændigt sekretariat i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen føre tilsyn og prioritere UTP-sager i markedet.

Direktivets definition af landbrugs- og fødevarer bør udvides

For at undgå unødigt forvirring i handlen mellem producenter bør lovforslagets definition af landbrugs- og fødevarer jf. §2 udvides. Det giver usikkerhed og unødigt administrativt arbejde, hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen løbende skal tage stilling til hvorvidt en given vare eller fødevaringrediens er omfattet af direktivets bestemmelser. Fx kasein til mejeriproduktion er ikke listet i bilag I til EUF-Traktaten, hvorfor handel med kasein som udgangspunkt ikke omfattes. Mejeriforeningen foreslår, at direktivets bestemmelser udvides til at gælde varer opført på bilag II til Rfo 510/2014.

Med venlig hilsen

Adm. direktør i Mejeriforeningen

Jørgen Hald Christensen

Cathrine Koch Olsen

Fra: Cathrine Koch Olsen
Sendt: 2. februar 2021 16:33
Til: Cathrine Koch Olsen
Emne: SV: Vedr. Høring: Lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Fra: Joanna Djurhuus <JoannaD@uvmr.fo>

Sendt: 5. januar 2021 12:12

Til: Hanne Colberg <hc@kfst.dk>

Cc: Rigsombuddet <ro@fo.stm.dk>; Fiskimálaráðið Journal <fisk@fisk.fo>; Julie Kragh Kruse <JKK@kfst.dk>; Kristian Nybro Grum (EM-DEP) <kng@em.dk>

Emne: Vedr. Høring: Lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Miljø- og Erhvervsministeriet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen
Jóanna Djurhuus, rådgiver

Jóanna Djurhuus
Ráðgevi / Senior Advisor

Umhvørvis- og vinnumálaráðið / Ministry of Environment, Industry and Trade

Tel. +298 55 60 84

joannad@uvmr.fo • www.uvmr.fo

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Erhvervsministeriet
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Sendt pr. mail til hc@kfst.dk med kopi til
jkk@kfst.dk og kng@em.dk

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

København den 28. januar 2021

HØRINGSSVAR

*VEDR. FORSLAG TIL LOV OM URIMELIG HANDELSPRAKSIS I RELATIONER MELLEM
VIRKSOMHEDER I LANDBRUGS- OG FØDEVAREFORSYNINGSKÆDEN*

MLDK, Mærkevareleverandørerne vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar til lovudkastet om regulering af urimelig handelspraksis landbrugs- og fødevareforsyningskæden.

For MLDK er det vigtigt at arbejde for så høj en grad af aftalefrihed som muligt, og vi har igennem en årrække arbejdet for et frivilligt initiativ i branchen¹. Det var desværre ikke muligt at samle bred opbakning til dette initiativ, hvorfor MLDK hilser EU's direktiv 2019/633 ("Direktivet") og regeringens udkast til lovforslag ("Lovforslaget") for regulering af urimelig handelspraksis velkomment.

Danmark har nemlig, modsat de fleste andre EU-lande, ingen eksisterende regulering af urimelig handelspraksis eller unfair trading practice ("UTP")², og det er vores forhåbning, at denne UTP-lovgivning kan være begyndelsen på et mere effektivt marked med fair og lige regler, rammer og vilkår for både købere og sælgere.

For UTP udgør et betydeligt problem i samhandel i den danske fødevareforsyningskæde. MLDK har siden 2012 gennemført årlige undersøgelser blandt medlemsvirksomheder, der dokumenterer omfang

¹ Baseret på det pan-europæiske the Supply Chain Initiative.

² European Commission: Impact Assessment, April 2018, og Joint Research Centre: Unfair trading practices in the food supply chain, 2017.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair handel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

og udbredelse af UTP. Desværre må det konstateres, at UTP i dagligvareforsyningskæden er et omfattende og udbredt fænomen i Danmark, der rammer både små og store leverandører. Det er vores håb, at vi med denne lov får redskaber og rammer til at skabe bedre samhandel i Danmark

For at loven skal leve op til målet og resultere i bedre samhandel er det helt afgørende for MLDK, at:

1. de danske regler gøres internationalt præceptive, så det sikres, at aftaleligheden i loven ikke kan fraviges ved lovvalg (se afsnit 2).
2. UTP-loven bliver håndhævet af en stærk, selvstændig og aktivt opsøgende myndighed (se afsnit 3).

Derudover mener MLDK, at loven bør sikre, at:

- reglerne gælder for alle landbrugs-, føde- og drikkevarer (afsnit 4).
- relationer inden for andelsorganisering ikke omfattes af lovens forbud (afsnit 5).

1. AFTALELIGHED i konkurrencen er fundamentalt for MLDK

Når ikke aftalefrihed og et frivilligt initiativ er muligt, er det altafgørende for MLDK, at lovgivningen sikrer ens vilkår for alle (AFTALELIGHED).

Derfor er MLDK fortsat skeptiske over for direktivets størrelsesmodel. Størrelsesmodellen rammer tilfældigt, fordi størrelsesopgørelsen skal inkludere omsætning fra tilknyttede selskaber. MLDK mener derfor ikke, at størrelsesmodellen er anvendelig i en dansk kontekst, og denne bør heller ikke anvendes som udgangspunkt for lovgivning.

Vi anerkender, at man i lovforslaget er kommet langt for at sikre ens aftalevilkår, men betalingsbetingelser for letfordærlige fødevarer er fortsat forskellige for leverandører med en omsætning hhv. over og under 350 mio. euro.

Lovforslaget er en klar forbedring i forhold til direktivets minimumsimplementering, men der er stadig en ganske betydelig forskel, når to ferskvareleverandører med lignende produkter forhandler med den

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

samme kunde, og den ene må tilbyde dobbelt så lang betalingsfrist (60 dage) i forhold til den mindre konkurrent (30 dage).

MLDK anbefaler derfor at fjerne al størrelsesbetinget regeldifferentiering. Dermed vil branchen helt komme uden om den tilfældighed og manglende validitet, som ligger i størrelsesmodellen.

Trods denne kritik, kan vi bakke op om lovforslagets størrelsesmodel og reglerne i §§3-6 af nedenstående årsager:

- Dette lovforslag er langt bedre end minimumsdirektivet, da den manglende aftalelighed er reduceret til henholdsvis 30 og 60 dages betalingsfrister inden for letfordærlige fødevarer.
- Der er et behov for at samles om en model, som kan få opbakning af så mange i branchen som muligt.
- Der gives mulighed for helt små købere til at forhandle sig til længere kreditter, når der er særligt behov for dette (bagatelgrænsen).

Derfor bakker MLDK op omkring størrelsesmodellen i Lovforslaget, om end vi ser en fuldstændig fjernelse af størrelsesbetinget differentiering af aftalemuligheder som det eneste rigtige.

2. Afgørende for MLDK at UTP-lovens regler gøres internationalt præceptive

Bemærkningerne i dette afsnit vedrører Lovforslagets § 8, stk. 3, samt forarbejderne hertil.

Det følger heraf, at Direktivets forbud gælder i enhver situation, som vil falde inden for lovens anvendelse, uanset eventuelle lovvalgsaftaler, som ellers ville finde anvendelse på en leveringsaftale mellem parterne. Det følger desuden af forarbejderne, at Lovforslagets §§ 3-6 udgør en udvidelse af direktivets forbud og dermed ikke vil være præceptive.

MLDK mener, at de danske forbudsbestemmelser bør gælde for enhver situation, som falder inden for Lovforslagets anvendelsesmåde. Det, mener MLDK, er nødvendigt for at:

- undgå omgåelse af de danske regler.
- sikre lige regler for alle.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

- sikre overskuelighed i regler der ikke er forskellige fra leveringsaftale til leveringsaftale.
- sikre en effektiv håndhævelse (se også afsnit 3).

De danske regler kan omgås ved lovvalg. Særligt kan der være en risiko for, at en stærk aftalepart kan tvinge et andet lovvalg igennem. Dermed kan danske parter i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden undgå at være underlagt de danske regler. Incitamentet for dette kan være at opnå eller tilbyde længere betalingsfrister end muligt med de danske regler, betalinger som ikke relaterer sig til salg, eller fordele mere risiko for varesvind til leverandør end de danske forbud muliggør.

Valget af andet lovvalg underminerer aftaleligheden, som er helt central for MLDK. De danske UTP-regler kan omgås ved lovvalg, hvis samhandlen ikke ville være omfattet minimumsdirektivet. Dermed er man tilbage i en situation, hvor store leverandører, ved at sige ja til andet lovvalg, er reguleret lempeligere end mindre konkurrenter, som ville være omfattet af minimumsdirektivets størrelsesmodel. Muligt lovvalg kan dermed risikere at underminere intentioner bag Lovforslaget om at skabe aftalelighed.

Muligheden for andet lovvalg end dansk kan yderligere medføre betydelige administrative byrder. Leverandører risikerer at stå i en uoverskuelig situation, hvor de er underlagt flere forskellige landes UTP-lovgivning med regler, der er forskellige fra leveringsaftale til leveringsaftale.

MLDK mener også, det vil være nødvendigt for en effektiv håndhævelse, at den danske håndhævelsesmyndighed kan gribe ind i hjemlen i den danske lovgivning over for aftaler med tilknytning til Danmark, uanset parternes lovvalg.

I dansk ret er de internationale lovvalgsregler for kontraktretlige forpligtelser fastlagt i Romkonventionen, jf. Lovbekendtgørelse nr. 139 af 17. februar 2014 om gennemførelse af konvention om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser, m.v.

Efter Romkonventionen kan aftaleparter som udgangspunkt vælge, hvilket lands regler der skal gælde for kontraktforholdet, jf. artikel 3, stk. 1. Aftaleparterne kan således fravælge loven i et land, som ville gælde, hvis der ikke var indgået en lovvalgsaftale. Kontraktparterers aftalefrihed kan dog begrænses ved, at lovgiver bestemmer, at de danske regler skal gælde,

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

uanset om retsforholdet i henhold til en lovvalgsaftale er underlagt fremmed ret, jf. Romkonventionens artikel 7, stk. 3. Regler af denne art kaldes internationalt præceptive regler. Eksempler herpå i dansk ret er handelsagentlovens § 1, stk. 2, om beskyttelse af handelsagenten og sølovens § 182 om rederansvarets begrænsning.

MLDK mener på den baggrund, at det også er muligt, at Lovforslagets forbudsbestemmelser gøres internationalt præceptive.

3. Afgørende for MLDK at Lovforslaget sikrer en effektiv, selvstændig og aktivt opsøgende håndhævelse

For MLDK er det afgørende, at der sikres en effektiv håndhævelse af UTP-loven, så lovens formål om at nedbringe UTP i samhandlen kan blive opfyldt. MLDK ønsker en håndhævelse, som aktivt sikrer overholdelse af UTP-reglerne og bidrager til god handelspraksis.

Det er væsentligt at bemærke, at det oftest er meget svært for leverandører at tage konflikter med særligt store kunder, fordi det er forbundet med betydelige kommercielle risici. Derfor er det vigtigt med smidige processer og mulighed for hurtig konfliktløsning.

Derudover er dette et område, som ikke hidtil er reguleret særskilt i Danmark. Dermed vil der være lavt kendskab, ingen etablerede retningslinjer og et betydeligt behov for information og vejledninger.

Derfor mener MLDK:

- at håndhævelsesmyndigheden bør etableres som selvstændigt sekretariat med sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (afsnit 3.1).
- at beføjelser og sanktioner bør tilpasses for at sikre bedre håndhævelse (afsnit 3.2).

3.1 Håndhævelsesmyndigheden bør etableres som selvstændigt sekretariat

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

MLDK's bemærkninger under dette punkt angår Lovforslagets § 7, hvoraf det fremgår, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udpeges som håndhævelsesmyndighed i Danmark.

MLDK mener sammenfattende, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har en erfaring, som er relevant i forbindelse med håndhævelsen af Lovforslagets forbudsbestemmelser. MLDK mener samtidig, at det indebærer en række væsentlige ulemper at udpege Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som håndhævelsesmyndighed. Dette er uddybet nedenfor.

MLDK mener derfor, at håndhævelsesmyndigheden i stedet skal etableres som et selvstændigt og uafhængigt sekretariat med egne medarbejdere og egen økonomi, der har sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. MLDK foreslår, at enheden kan bistås af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ved kontrolundersøgelser og – efter behov – i forbindelse med analyser, men derudover være uafhængig i sit arbejde.

En selvstændig håndhævelsesmyndighed vil kunne arbejde uafhængigt af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens øvrige prioriteter, ligesom det vil give håndhævelsesmyndigheden bedre mulighed for at informere og kommunikere klart om reglerne. Håndhævelsesmyndigheden vil ved en sådan organisering også have gode muligheder for at etablere mere smidige sagsbehandlingsprocesser, under hensyn til hvad der er nødvendigt.

Behov for en selvstændig myndighed

Lovforslagets regler vil regulere et område, som ikke på nuværende tidspunkt er reguleret særskilt i dansk ret, hvilket fremgår flere steder, særligt punkt 2.1.1. i bemærkningerne til Lovforslaget. Det medfører et behov for en særlig indsats for at sikre kendskab til og overholdelse af reglerne.

MLDK mener, at det gøres bedst ved at etablere en selvstændig håndhævelsesmyndighed, som arbejder uafhængigt af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens øvrige prioriteringer, og som har sin egen hjemmeside og kommunikerer i eget navn.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har mange andre opgaver og budskaber i sin eksterne kommunikation. Det medfører en risiko for, at

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

reglerne om urimelig handelspraksis ikke får den nødvendige opmærksomhed og fokus.

Manglende samspil mellem opgaver

Som uafhængig konkurrencemyndighed arbejder Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen for at skabe virksom konkurrence. Som det fremgår af Lovforslaget, anses forbudsbestemmelserne som en begrænsning af konkurrencen, fordi konkurrencen kan udspille sig på færre parametre, jf. Lovforslagets afsnit 2.1.3, side 17 og afsnit 2.3.3.1, side 23. Lovforslaget opfattes altså som en begrænsning af spillerummet for konkurrence, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i sit virke som konkurrencemyndighed i øvrigt arbejder for at fremme og sikre. MLDK anerkender ikke at forbudsbestemmelserne begrænser konkurrencen, men når myndigheden kan opleve en modstrid mellem på den ene side reglerne om urimelig handelspraksis og på den anden side konkurrencereglerne, mener MLDK, at det er uhensigtsmæssigt at samle håndhævelsen af de to regelsæt under samme myndighed.

Behovet for en hurtig sagsbehandling

Lovforslagets forbudsbestemmelser regulerer forhold i løbende kommercielle kontrakter. Derfor er der et særligt behov for, at håndhævelsesmyndigheden kan behandle sager hurtigt og uden unødigt kompleksitet. Samtidig kræver håndhævelse af Lovforslagets regler ikke komplekse analyser, svarende til det der er nødvendigt for at håndhæve konkurrencereglerne.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens arbejdsprocesser er kendetegnet ved, at mange af deres sager er meget komplekse, hvilket også medfører en lang sagsbehandlingstid – ifølge styrelsen selv er sagsbehandlingstiden ca. 2 år.³

En selvstændig håndhævelsesmyndighed vil kunne etablere en mere smidig organisation med egne sagsprocesser, som er tilpasset Lovforslagets regler.

Brug af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens kompetencer

³ Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens artikel 8/2017, Konkurrenceområdet - prioriteringer og transparens i 2017, side 4.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København
Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

MLDK mener, at håndhævelsesmyndigheden bør have sæde i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og have mulighed for bistand fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ved kontrolundersøgelser og i analysearbejde.

Dermed sikres det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens mangeårige erfaringer kommer i spil og overføres til tilsvarende opgaver på området for urimelig handelspraksis, og at der ikke bruges unødige ressourcer på at starte op fra bunden.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen som håndhævelsesmyndighed

Hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udpeges som håndhævelsesmyndighed, mener MLDK, det er nødvendigt at tage hånd om ovennævnte forhold på anden vis. Særligt mener MLDK, at det er nødvendigt at sikre en hurtig og enkel sagsproces.

3.2 Beføjelser og sanktioner med henblik på at skabe en effektiv, aktiv og smidig håndhævelse

MLDK's bemærkninger under dette punkt er både relevante, hvis håndhævelsesmyndigheden etableres selvstændigt og uafhængigt, som foreslået, og hvis Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udpeges til håndhævelsesmyndighed.

Generel adfærds- og kulturændring

Lovforslagets regler vil regulere et område, som ikke på nuværende tidspunkt er reguleret særskilt i dansk ret, hvilket fremgår flere steder, særligt punkt 2.1.1. i bemærkningerne til Lovforslaget. Det betyder, at en række virksomheder må forventes at skulle ændre deres eksisterende handelspraksis for at udvise god handelspraksis. Samtidig vil der være meget begrænset kendskab til reglerne og det forhold, at der overhovedet er regler, som regulerer handelspraksis i fødevareforsyningskæden. Derfor er det nødvendigt, at der informeres om reglerne, og at der arbejdes for en adfærds- og kulturændring, som sikrer overholdelse af reglerne og dermed effektiv håndhævelse.

MLDK mener, at en dansk håndhævelsesmyndighed er i den bedste position til at stå i spidsen for en sådan indsats. MLDK mener derfor, at den danske håndhævelsesmyndighed bør styrkes markant på dette punkt.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

MLDK mener særligt, at håndhævelsesmyndigheden skal have adgang til at lave sektorundersøgelser og generelle undersøgelser af specifikke aftaletyper eller aftalevilkår, som virksomhederne er forpligtet til at bidrage med oplysninger til. Derudover mener MLDK, at håndhævelsesmyndigheden skal pålægges at lave årlige markedsundersøgelser af urimelig handelspraksis blandt leverandører og på den baggrund identificere konkrete udfordringer og mål, som håndhævelsesmyndigheden skal arbejde med det kommende år. Det bør suppleres med en forpligtelse til også at rapportere på dette arbejde ved at gøre rede for årets markedsundersøgelse, mål, handlinger og resultater. Det skal på den baggrund være muligt at måle, om handelspraksis bevæger sig imod færre urimelige handelspraksis og dermed, om reglerne og håndhævelsesmyndighedens arbejde har en effekt.

Ved indførelsen af en sådan forpligtelse foreslår MLDK, at der hentes inspiration i det arbejde, den engelske håndhævelsesmyndighed, The Groceries Code Adjudicator, har gennemført for at skabe en generel adfærdændring og bedre handelspraksis på dagligvareområdet i England. Det omfatter blandt andet årlige markedsundersøgelser af urimelig handelspraksis blandt leverandører og identifikation af konkrete udfordringer og mål på den baggrund. MLDK mener, at den danske håndhævelsesindsats vil blive styrket, hvis håndhævelsesmyndigheden pålægges en forpligtelse til en lignende indsats. Arbejdet hos the Groceries Code Adjudicator gennemføres af en meget lille organisation, som bruger ekstern bistand til større undersøgelser. Derfor mener MLDK, at det også i Danmark bør kunne gøres inden for de rammer for håndhævelsesmyndigheden, som er foreslået ovenfor i afsnit 3.

MLDK er opmærksom på, at håndhævelsesmyndigheden efter artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/633/EU af 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden ("Direktivet") er forpligtet til at offentliggøre en årlig rapport om aktiviteter omfattet af direktivets anvendelsesområde, herunder antallet af modtagne klager og undersøgelser, som er iværksat eller afsluttet. MLDK's ønsker er således med dette forslag, at en *videre* rapporterings- og undersøgelsesforpligtelse tilføjes til Lovforslaget.

Prioriteringsadgang

Håndhævelsesmyndigheden gives i Lovforslagets § 9, stk. 1, med forarbejder, en bred og vidtgående adgang til at afvise eller afslutte sager

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København
Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

omfattet af Lovforslaget. Den adgang til at afvise sager har ikke grundlag i direktivet og fremstår ganske uafgrænset i forarbejderne til Lovforslaget. Myndigheden kan således afvise at behandle en klagesag uden yderligere begrundelse.

MLDK mener ikke, at der er grundlag for, at håndhævelsesmyndigheden gives en sådan vidtgående adgang til afvisning og afslutning af sagsbehandlingen af en sag, selvom det anerkendes, at der kan være behov for fleksibilitet til at prioritere indkomne sager. MLDK foreslår derfor, at prioriteringsadgangen fjernes, alternativt at adgangen afgrænses, så der skabes mere transparens om sagsprioriteringen.

Det er mindre oplagt, at sager efter Lovforslaget vil være komplekse og ressourcekrævende på et niveau svarende til fx sager efter konkurrenceloven, hvor en lignende prioriteringsadgang kendes fra. Derfor er der efter MLDK's opfattelse ikke grundlag for en så vidtgående mulighed for at afvise sager. Denne bekymring er særligt relevant, hvis håndhævelse af reglerne skal ligge i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som har konkurrencemæssige prioriteter, der kan trække i andre retninger end formålene med dette lovforslag.

Alternativt foreslås det, at der sættes nogle mere konkrete rammer op for, hvornår afvisning eller afslutning af en sag kan ske – enten i lovforarbejderne eller ved en lovmæssig forpligtelse til, at håndhævelsesmyndigheden sætter rammerne. Det kan fx ske ved fastsættelsen af offentliggjorte retningslinjer for, hvilke sager eller områder der prioriteres, og hvornår en sag er ressourcekrævende i forhold til det forventede resultat. Dette er ud fra et ønske om, at håndhævelsesmyndighedens prioritering er transparent.

Mægling

Lovforslaget forholder sig ikke til mæglingen, hvilket er overraskende. Af Direktivets artikel 7 fremgår, at medlemsstaterne kan fremme muligheden for, at leverandører og købere frivilligt kan løse en konflikt gennem mægling. Denne mulighed er således ikke på nuværende tidspunkt inddraget i Lovforslaget.

Forbudsbestemmelserne i Lovforslaget regulerer forhold i løbende kommercielle kontrakter. Derfor er der et særligt behov for gode muligheder for hurtig løsning af tvister. Derfor mener MLDK, at

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

Håndhævelsesmyndigheden bør pålægges at etablere rammerne for en uafhængig, fair og økonomisk overkommelig mægling til løsning af konflikter vedrørende reglerne om urimelig handelspraksis. Udover at skabe en mulighed for hurtig tvistløsning vil det også skabe en mulighed for at løse en konflikt uden om håndhævelsesmyndigheden og uden en offentlig afgørelse, hvilket kan være til begge parter fordel i mange sager.

Efter Direktivet må mægling ikke afskære adgangen til at klage, og derfor foreslår MLDK netop, at håndhævelsesmyndigheden pålægges at etablere rammerne for et uafhængigt, fair og økonomisk overkommeligt mæglingssystem, der kan fungere som et supplement til Lovforslagets regler om klageadgang.

Afslutning af sager ved bindende tilsagn

Lovforslaget giver ikke mulighed for at afslutte sager ved tilsagn fra den virksomhed, som undersøges. En sådan mulighed findes i konkurrencelovens § 16 a, jf. § 6, stk. 4, og § 11, stk. 4.

Det er herefter disse bestemmelser i konkurrenceloven muligt, at en virksomhed som undersøges, kan komme med forslag til tiltag, der kan imødekomme myndighedernes betænkeligheder, i den sag der undersøges. Myndigheden kan herefter træffe afgørelse om at gøre disse tiltag bindende for virksomheden og afslutte sagen på den baggrund uden en tilbundsående undersøgelse.

MLDK mener, at håndhævelsesmyndigheden skal gives tilsvarende beføjelse i Lovforslaget, da det vil kunne bidrage til en hurtig og effektiv sagsbehandling, hvor den virksomhed, der undersøges, er villig til at imødekomme myndighedens betænkeligheder.

Det kan eksempelvis være en situation, hvor myndighedens undersøgelser vedrører en konkret aftaleklausul, der anvendes i virksomhedens standardkontrakter. Hvis virksomheden allerede tidligt i sagen er indstillet på at ændre denne klausul efter at være blevet bekendt med myndighedens betænkeligheder, bør det ikke være nødvendigt at lave en fuld sagsoplysning med henblik på en afgørelsessag. Her bør sagen kunne afsluttes, ved at myndigheden gør virksomhedens tilsagn bindende.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

Vejledende minimumsniveau for bødestørrelse

MLDK's bemærkninger i dette afsnit knytter sig til Lovforslagets § 19, hvorefter den køber, der overtræder Lovforslagets forbud i §§ 3-6 eller undlader at efterkomme påbud meddelt i medfør af § 14, kan straffes med bøde.

Lovforslaget § 19, stk. 2, og forarbejderne hertil fastsætter nogle generelle faktorer, som skal tillægges vægt ved bødeudmålingen. Derudover er det op til domstolene at fastsætte bøden i forbindelse med en straffesag.

Bestemmelsen implementerer Direktivets artikel 6, stk. 1, hvoraf det blandt andet følger, at disse sanktioner skal være effektive og have afskrækkende virkning.

MLDK mener, det er et meget væsentligt punkt, der kan have stor betydning for, at reglerne overholdes. Det kan være særdeles svært for domstolene at fastlægge, hvilken bødestørrelse der vil have afskrækkende virkning for virksomheder med en minimumsomsætning på 2 mio. euro. Samtidig vil et for lavt bødeniveau kunne bevirke, at sanktionerne ikke er afskrækkende og effektive.

Derfor mener MLDK, at der bør fastsættes et vejledende minimumsniveau for bødestørrelsen – enten i lovteksten eller i lovforarbejderne.

Det vil også gøre det klart for virksomheder, hvilke konsekvenser de som minimum kan forvente, hvis reglerne overtrædes. Dermed gives incitament til at overholde reglerne.

Henset til minimumsomsætningen for de virksomheder, der er omfattet af Lovforslagets forbud, mener MLDK, at et passende minimumsniveau kan fastsættes til 500.000 kr. pr. overtrædelse.

4. Loven bør dække alle landbrugs-, føde- og drikkevarer

Lovforslagets §2 definerer landbrugs- og fødevarer, og dermed de varer som er omfattet af lovforslaget jf. § 1. Landbrug- og fødevarer defineres som produkter, der er opført i bilag I til EUF-Traktaten, og produkter, der ikke er opført i bilaget, men som er forarbejdet til konsum ved hjælp af produkter, der er opført i bilaget.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

Dette dækker bredt, hvad der i gængs forstand opfattes som landbrugs-, føde- og drikkevarer, men repræsenterer også en afgrænsning, som ikke er udtømmende eller dynamisk. Visse landbrugs-, føde- og drikkevarer er ikke dækket. Eksempelvis er der produkter i kategorien øl og vand, som vil være dækket, og andre som ikke vil. En 'almindelig' sukkerholdig sodavand vil med henvisning til bilag I til EUF-Traktaten være opfattet som en fødevarer og er dermed dækket, mens en sukkerfri sodavand ikke vil være opfattet som en fødevarer og dermed ikke omfattet af reguleringen.

Principielt bør alle landbrugs-, føde-, og drikkevarer være omfattet. Alternativt skabes der ulige vilkår for konkurrerende produkter og administrative byrder, dér hvor leverandører både har varer, som er dækket, og varer som ikke er, eksempelvis en udbyder af læskedrikke. Dette kan samlet set fordyre varen.

MLDK mener derfor, at § 2 skal tilpasses, så alle landbrugs-, føde-, og drikkevarer, herunder vand med brus, sukkerfri læskedrik og mineralvand, er dækket af loven, på en måde som er udtømmende, og som løbende opdateres.

Det kan gøres ved at bruge enten bilag 1 og 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 510/2014, eller EU's Kombinerede Nomenklatur, og herudfra præcisere landbrugs-, føde- og drikkevarer mere udtømmende.

5. Relationer inden for andelsbevægelser bør undtages

Betydelige dele af landbrugs- og fødevarerforsyningskæden er i Danmark organiseret i andelsselskaber, hvor mange forbrugerejede butikker ejer deres detaillist- og indkøbsorganisation, eller hvor mange små primærproducenter ejer deres produktionsled.

I disse organiseringsformer ejer mange små enheder en større produktions- eller indkøbsenhed, hvor der demokratisk vedtages egne vedtægter og regler.

Formålet med Direktivet og Lovforslaget har aldrig været at regulere andelshaver og andelsselskaber. Lovforslaget indeholder visse undtagelser for andelshaver og andelsselskaber i §§ 3, 4 og 5, stk. 1, nr. 5.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København
Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

Andelsorganiseringen er vigtig for den danske landbrugs- og fødevarerforsyningskæde. Samhandel mellem andelshaver og andelsselskab er reguleret demokratisk gennem vedtagne vedtægter, og UTP-loven bør ikke utilsigtet være barriere for denne organiseringsform.

MLDK foreslår, at undtagelserne i Lovforslagets §§ 3 og 4 samt § 5, stk. 1, nr. 5 kommer til at gælde for de øvrige bestemmelser i §§ 3-6. Dette kan ske ved at undtage forholdet mellem andelsselskaber og disses andelshavere i §1 eller §2.

6. Øvrige bemærkninger og forslag til præciseringer i lovforslagets §§3-6

I dette sidste afsnit har vi nogle få bemærkninger til to af Lovforslagets forbudsbestemmelser, § 5, stk. 1, nr. 3 og § 6, stk. 1, nr. 3.

Muligheden for kreditfacilitering, § 5, stk. 1, nr. 3

I MLDK er vi meget tilfredse med, at det i bemærkningerne til lovens §5, stk. 1, nr. 3 er præciseret, at kreditfacilitering (Supply Chain Finance) er en mulighed mellem parter i fødevarerforsyningskæden, men at det er den underliggende faktura, som er gældende vedrørende lovforslagets §§ 3 og 4 omhandlende maksimale betalingsbetingelser. Dette er en ganske vigtig præcisering, da der ellers kunne være tvivl om, hvor vidt de maksimale betalingsbetingelser skulle forstås som inklusiv eller eksklusiv kreditfacilitering. Med denne præcisering fastslås, at betalingsbetingelser på faktura og i samhandelsaftale maksimalt må være henholdsvis 30 eller 60 dage, og kredit facilitering er uden betydning for dette.

Krav til købsforecast, §6, stk. 1, nr. 3

Lovforslagets §6, stk. 1, nr. 3 har et vigtigt krav ved aftaler om leverandørbetalte prisnedslag, nemlig at der skal angives en salg fremstødsperiode samt den forventede mængde bestilte produkter til den nedsatte pris ved krav om, at leverandøren bærer omkostninger for prisnedslag. I brancheterminologi kaldes det et købsforecast. Præcise og brugbare købsforecast er centrale for landbrugs- og forsyningskædens effektivitet – det reducerer omkostninger, effektiviserer produktion og lagerbinding, og minimerer madspild.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

Det bør præciseres i lovens bemærkninger, at et sådan købsforecast skal baseres på objektive og rimelige skøn, svarende til det der er angivet i §6, stk. 2, for betalinger. Yderligere bør det præciseres, at disse købsforecast skal foreligge på et tidspunkt, hvor leverandør med rimelighed kan forventes at planlægge ud fra dette, eksempelvis at 30 dage før vil være at opfatte som rimelig tidsramme. Hensynet bag denne del af lovforslaget er, at leverandør gives nogle rimelige planlægnings- og beslutningsvilkår i relation til den for branchen og forbrugere meget vigtige kampagnedynamik. Uden disse præciseringer stilles der reelt ingen krav, hverken tidsmæssigt eller kvalitetsmæssigt, til et sådan forecast. Da forecast og estimater per definition aldrig kan være helt præcise, er der nødt til at være plads til konkret fortolkning, men det er et vigtigt element for MLDK, at det præciseres, at de tidsmæssige rammer skal have relevans for leverandør, og forecast skal være baseret på objektive og rimelige skøn.

Afslutningsvis vil vi gerne udtrykke tilfredshed med processen op til formuleringen af Lovforslaget. Vi har oplevet konstruktiv dialog og sagligt fokus fra myndighederne. Her er det værd at huske, at regulering af UTP er et historisk skridt i Danmark, hvor vi ellers ikke har haft nogen form for regulering. UTP er et problem i samhandlen på det danske marked, og vi ser frem til at loven implementeres og får effekt.

MLDK bakker derfor op om Lovforslaget, og vi mener med vores bemærkninger i dette høringssvar, at loven har potentiale til at skabe markante forbedringer for samhandlen i Danmark til gavn for både branchen og forbrugerne. Vi ser frem til det videre arbejde og evalueringen af lovens effekt, og vi bidrager meget gerne til dette.

Niels Jensen, CEO

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Erhvervsministeriet
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Sendt pr. mail til hc@kfst.dk med kopi til
jkk@kfst.dk og kng@em.dk

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København
Tlf.: (+45) 33 13 92 92
Info@mldk.org
www.mldk.org

København den 3. februar 2021

HØRINGSSVAR – PRÆCISERING: LOVVALG OG PRÆCEPTIVE REGLER

*VEDR. FORSLAG TIL LOV OM URIMELIG HANDELSPRAKSIS I RELATIONER MELLEM
VIRKSOMHEDER I LANDBRUGS- OG FØDEVAREFORSYNINGSKÆDEN*

MLDK afgav høringssvar vedrørende forslag til lov om regulering af urimelig handelspraksis i landbrugs- og fødevareforsyningskæden ("Lovforslaget") den 29. januar 2021. Med dette præciserende høringssvar ønsker MLDK at præcisere bemærkningerne om lovvalg og præceptive regler.

Det foreslås, at Lovforslagets beskyttelsesregler i §§ 3-6 gøres præceptive, så reglerne ikke i en lovvalgsaftale kan fraviges til skade for en leverandør, hvis forholdet uden lovvalgsaftalen ville være underkastet Lovforslagets regler.

I det følgende er først baggrund og formål med forslaget og herefter et konkret ændringsforslag til lovteksten samt en kort redegørelse for hjemlen til at fravige lovvalgsaftaler.

1. BAGGRUND

Som anført i høringssvaret er urimelig handelspraksis desværre et udbredt fænomen i samhandlen i den danske dagligvareforsyningskæde, som rammer både små og store leverandører. MLDK har siden 2012 gennemført årlige undersøgelser blandt medlemsvirksomheder, der dokumenterer dette.

Dette høringssvar vedrører Lovforslagets § 8, stk. 3, samt forarbejderne hertil. Det følger heraf i § 8, stk. 3, at:

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

Uanset eventuelle lovvalgsaftaler, som ville finde anvendelse på leveringsaftalen mellem parterne, så er forbuddene i direktiv 2019/633/EU overordnede præceptive bestemmelser, som finder anvendelse i enhver situation, der falder inden for disse bestemmelses anvendelsesområde.

I bemærkningerne til § 8, stk. 3, fremgår følgende:

Det følger af den foreslåede § 8, stk. 3, at forbuddene i direktiv 2019/633/EU er overordnede præceptive bestemmelser, som finder anvendelse i enhver situation, der falder inden for denne lovs anvendelsesområde.

Forslaget er en implementering af direktivets artikel 3, stk. 4, og indebærer, at uanset eventuelle lovvalgsaftaler, som ellers ville finde anvendelse på leveringsaftalen mellem parterne, så vil parterne ikke kunne aftale sig ud af forbuddene om urimelig handelspraksis i direktiv 2019/633/EU. Den overordnede præceptivitet gælder dermed kun i forhold til direktivets minimumsforbud, hvorfor de enkelte håndhævesmyndigheder i EU-medlemsstaterne alene er forpligtet til at håndhæve minimumsforbuddene i direktivets artikel 3, stk. 1 og 2. Lovforslagets §§ 3, 4, 5 og 6 udgør imidlertid en udvidelse af direktivets forbud, og disse bestemmelser vil således ikke være omfattet af den overordnede præceptivitet i § 8, stk. 3.

Direktivets¹ forbud gælder således i enhver situation, som vil falde inden for Lovforslagets anvendelsesområde, uanset eventuelle lovvalgsaftaler. Det samme gælder ikke for Lovforslagets §§ 3-6, som udgør en udvidelse af direktivets forbud. Direktivet forpligter kun EU-medlemsstaterne til at gøre Direktivets minimumsbeskyttelse præceptiv, og i Lovforslaget er det valgt ikke at gøre de danske forbudsbestemmelser præceptive.

MLDK mener, det er helt afgørende for at skabe bedre samhandel i overensstemmelse med Lovforslagets og Direktivets formål, at de danske regler gøres internationalt præceptive. Det vil sige, at beskyttelsen efter

¹ Direktiv 2019/633 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden ("Direktivet").

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

den danske lov gælder, hvis en aftale normalt vil være underlagt dansk ret, uanset om der er aftalt et andet lovvalg.

MLDK mener desuden, at det vil være nødvendigt for en effektiv håndhævelse, at den danske håndhævelsesmyndighed kan gribe ind med hjemmel i den danske lov over for aftaler med tilknytning til Danmark, uanset parternes lovvalg.

2. FORMÅL

Lovforslagets formål er at undgå urimelig handelspraksis, som anvendes over for leverandører, der står svagt i en forhandling, så de er i stand til at konkurrere på rimelige vilkår og derved bidrage effektivt. Reglerne pålægger dermed en række virksomheder en samfundsopgave og et ansvar for ikke at påtvinge samhandelspartnere aftalevilkår, som i en almindelig forhandling ville være urimelige og ikke blive accepteret. Hvis de danske regler kan fraviges ved aftale, så åbnes der op for, at virksomheder kan unddrage sig det samfundsansvar, samtidig med at konkurrencevilkårene skævvrides, og de lovgivningsmæssige rammer bliver uigennemskuelige.

Undgå risiko for omgåelse

En stærk aftalepart kan komme uden om beskyttelsen i Lovforslaget ved at gennemtvinge lovvalgsklausuler, hvorefter de danske regler fraviges. Dermed kan danske parter i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden undgå at være underlagt de danske regler. Incitamentet kan være at gennemtvinge længere betalingsfrister end muligt med de danske regler, betalinger som ikke relaterer sig til salg, eller pålægge leverandøren større risiko for varesvind, end Lovforslaget tillader.

MLDK's forslag sikrer, at en stærk aftalepart ikke kan komme uden om reglerne ved at gennemtvinge lovvalgsklausuler, hvorefter de danske regler fraviges.

Lige og fair konkurrence

Hvis aftaleparter kan fravælge beskyttelsen i de danske regler, gælder kun Direktivets minimumsbeskyttelse. Det betyder, at større leverandører er reguleret mere lempeligt end mindre konkurrenter, hvilket underminerer intentioner bag Lovforslaget om, at aktører i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden kan forhandle og dermed konkurrere på samme vilkår.

mærkevare
LEVERANDØRERNE
– for bæredygtig vækst og fair samhandel

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

MLDK's forslag skal sikre lige aftaleforudsætninger, som ikke kan fraviges ved lovvalgsaftale til skade for de virksomheder, som loven beskytter, og til skade for fair konkurrence.

Undgå ressourcetung administration for virksomhederne

MLDK's forslag sikrer, at det altid vil være de danske beskyttelsesregler i Lovforslaget, som gælder for aftaler, der ville være underlagt dansk ret, hvis der ikke var indgået en lovvalgsaftale.

Dermed gøres det lettere for danske virksomheder at få overblik over reglerne, hvilket netop er et af formålene med Lovforslaget. Derudover vil danske virksomheder ikke risikere at skulle forholde sig til forskellige beskyttelsesregler fra samhandelsaftale til samhandelsaftale. Det må forventes at lette en væsentlig administrativ byrde for virksomhederne, som i stedet kan bruge disse ressourcer på deres kerneopgaver.

3. FORSLAG

Det foreslås, at følgende formulering tilføjes til Lovforslagets § 8 som et nyt § 8, stk. 4, og den nuværende § 8, stk. 4, gøres til § 8, stk. 5:

Reglerne i §§ 3-6 kan ikke ved en lovvalgsaftale fraviges til skade for en leverandør, hvis forholdet uden lovvalgsaftalen ville være underkastet denne lov.

4. DET ER MULIGT AT GØRE REGLERNE PRÆCEPTIVE

Det følger direkte af punkt 39-40 i præamblen til Direktivet samt af Direktivets artikel 9, at en medlemsstat kan opretholde eller indføre et højere nationalt beskyttelsesniveau mod urimelig handelspraksis.

I dansk ret er de internationale lovvalgsregler for kontraktretlige forpligtelser fastlagt i Romkonventionen, jf. Lovbekendtgørelse nr. 139 af 17. februar 2014 om gennemførelse af konvention om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser, m.v.

Efter Romkonventionen kan aftaleparter som udgangspunkt vælge, hvilket lands regler der skal gælde for kontraktforholdet, jf. artikel 3, stk. 1. Aftaleparterne kan således fravælge loven i et land, som ville gælde, hvis der ikke var indgået en lovvalgsaftale. Kontraktparterers aftalefrihed kan dog begrænses ved, at lovgiver bestemmer, at de danske reglerne skal gælde,

mærkevare
LEVERANDØRERNE
- for bæredygtig vækst og fair samhandel

uanset om retsforholdet i henhold til en lovvalgsaftale er underlagt fremmed ret, jf. Romkonventionens artikel 7, stk. 3. Regler af denne art kaldes internationalt præceptive regler. Eksempler herpå i dansk ret er handelsagentlovens § 1, stk. 2, om beskyttelse af handelsagenten og sølovens § 182 om rederansvarets begrænsning.

MLDK mener på den baggrund, at det er muligt, at Lovforslagets forbudsbestemmelser gøres internationalt præceptive.

-0-

MLDK står til rådighed for yderligere drøftelse af forslaget og bemærkningerne.

Niels Jensen, CEO

Mærkevareleverandørerne

Havnegade 39
DK-1058 København

Tlf.: (+45) 33 13 92 92

Info@mldk.org

www.mldk.org

Cathrine Koch Olsen

Fra: Cathrine Koch Olsen
Sendt: 2. februar 2021 16:35
Til: Cathrine Koch Olsen
Emne: SV: Høring: Udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk <19kontor@rigsrevisionen.dk>

Sendt: 8. januar 2021 13:16

Til: Hanne Colberg <hc@kfst.dk>

Cc: Julie Kragh Kruse <JKK@kfst.dk>; Kristian Nybro Grum (EM-DEP) <kng@em.dk>

Emne: SV: Høring: Udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden

Erhvervsministeriet har den 22. december 2020 sendt udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Direktionssekretariatet

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Østre Landsret Præsidenten

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K

12. januar 2021

Sendt pr. mail til: hc@kfst.dk, jkk@kfst.dk og kng@em.dk

J.nr.: 20/03743-1
Sagsbehandler: Sdy

Erhvervsministeriet har ved brev af 22. december 2021 (Sagsnr. 19/06399-110) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busch Forsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

7. januar 2021

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K

Sendt pr. mail til hc@kfst.dk, jkk@kfst.dk og kng@em.dk

J.nr.: 21/00373-2

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Erhvervsministeriet har ved brev af 22. december 2020 (sagsnr. 19/06399-110) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung